

MİLLÎ MÜCADELE'NİN
100 YILI
THE 100 YEARS OF
THE NATIONAL STRUGGLE

BEŞ BİN YILLIK HİKÂYESİ
BİR MÜZEDE OKUMAK
READING A FIVE THOUSAND YEARS
OLD STORY IN A MUSEUM

FİLENİN ALTIN
EFELERİ
THE GOLDEN EFES
OF THE NET

DEDE KORKUT

DESTANI'NİN KAYIP METİNLERİ NASIL BULUNDU?
HOW THE LOST TEXTS OF THE DEDE KORKUT SAGA WERE FOUND

TÜRKİYE'NİN KÜLTÜR DERGİSİ
TURKEY'S CULTURE MAGAZINE

SAYI
ISSUE **56**

MAYIS - EYLÜL 2019
MAY - SEPTEMBER 2019

WASHINGTON DC KABİL BERLİN KÖLN İŞKODRA TİRAN MELB
SARAYBOSNA CEZAYİR RABAT PARİS JOHANNESBURG SEUL T
TOKYO PODGORİTSA DOHA ASTANA LEFKOŞA İPEK PRIŞT
MEKSİKO KAHİRE KOMRAT KARACI LAHOR VARŞOVA KÖST
MOGADIŞU TUNUS KİEV AMMAN WASHINGTON DC KABİL BERL
BRÜKSEL FOYNİTSA MOSTAR SARAYBOSNA CEZAYİR RABAT
LONDRA TAHİRAN MADRID ROMA TOKYO PODGORİTSA D
BUDAPEŞTE ÜSKÜP KUALA LUMPUR MEKSİKO KAHİRE KOM
MOSKOVA DAKAR BELGRAD HARTUM MOGADIŞU
MELBOURNE VIYANA BAKÜ MANAMA
SEUL TİFLİS AMSTERDAM ZAG
PRIŞTINE PRİZREN BEY
KÖSTENÇE BÜKRİS
BERLİN KÖLN İŞKODRA
RABAT PARİS
DOHA AST
KARACI
WASH
SA

SA
KOMRAT
KİEV AM

OURNE VIYANA BAKÜ MANAMA BRÜKSEL FOYNİTSA MOSTAR
İFLİS AMSTERDAM ZAGREB LONDRA TAHRAN MADRID ROMA
TINE PRİZREN BEYRUT BUDAPEŞTE ÜSKÜP KUALA LUMPUR
ENCE BÜKREŞ KAZAN MOSKOVA DAKAR BELGRAD HARTUM
İN KÖLN İŞKODRA TİHRAN MELBOURNE VIYANA BAKÜ MANAMA
PARİS JOHANNESBURG SEUL TİFLİS AMSTERDAM ZAGREB
DOHA ASTANA LEFKOŞA İPEK PRİŞTİNE PRİZREN BEYRUT
RAT KARACI LAHOR VARŞOVA KÖSTENCE BÜKREŞ KAZAN
WASHINGTON DC KABİL BERLİN KÖLN İŞKODRA TİHRAN
CEZAYİR RABAT PARİS JOHANNESBURG
DOHA ASTANA LEFKOŞA İPEK
KARACI LAHOR VARŞOVA
WASHINGTON DC KABİL
YBOSNA CEZAYİR
PODGORİTSA
KOMRAT
AMMAN
OSTAR
MA
R

ADİŞ

ASCO

B
C
N

Prof. Dr. Şeref ATEŞ

Yunus Emre Enstitüsü Başkanı

President of the Yunus Emre Institute

2019 yılı, Türkiye açısından çok önemli bir tarih ve bir yıl dönümüdür. Tam 100 yıl önce yani 1919'da Türkiye bağımsızlık mücadelesi vermiş, sonunda güçlü bir demokratik devlet kurmuştu.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 100. Yıl kutlamalarında, "Bugün 19 Mayıs'ta Samsun'dan başlayarak Cumhuriyetimizin kuruluş yılı olan 29 Ekim 2023'e kadar sürecek bir dizi yüzüncü yıl etkinliğine başlıyoruz." demişti. Sayın Cumhurbaşkanımız, "Bu yıl 19 Mayıs Samsun'a çıkışla başlayıp 22 Haziran Amasya Tamimi'ni, 23 Temmuz Erzurum Kongresi'ni, 4 Eylül Sivas Kongresi'ni coşkulu bir şekilde anacak, muhasebemizi yapacak, hedeflerimizi hep birlikte tazeleyeceğiz." ifadesini kullanmıştı.

100. yılında, Millî Mücadelenin büyük ismi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü ve diğer bütün kahramanlarımızı saygıyla ve rahmetle anıyorum.

2019'un ilk altı ayı dolu dolu geçti. Öyle ki, zengin Türk mutfağının dünyada tanıtılması için özel ve önemli faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Dünyaca ünlü mutfak şeflerini ağırlayan gastromasa organizatörü Gökmen Sözen, 2019 Göbeklitepe Yılı etkinlikleri kapsamında uluslararası mutfak şeflerine özel bir program hazırlamıştı.

Gökmen Sözen, ünlü şef ve gastronomi yazarlarını, "Gastroway" adlı özel bir programla Gaziantep'te buluşturmuştu. Kültür ve Turizm Bakanlığı himayesinde gerçekleştirilen bu programı ve Türk mutfak kültürüyle ilgili çalışmalarını, dünyaca ünlü mutfak şeflerinin Türkiye gözlemlerini Gökmen Sözen'le yapılan röportajdan okuyabilirsiniz. Bu arada Yunus Emre Enstitüsü'nün dünyanın farklı ülkelerinde Türk mutfağı tanıtım çalışmalarında aktif rol aldığını ve çeşitli programlar yaptığını da söylemeliyim.

Türk edebiyatı tarihinin en büyük ilim adamlarından Prof. Dr. Fuat Köprülü, Dede Korkut Hikâyeleri'yle ilgili dikkate değer bir tespitte bulunuyor. Fuat Köprülü'ye göre, "Bütün Türk edebiyatını terazinin bir gözüne, Dede Korkut'u öbür gözüne koysanız, yine Dede Korkut ağır basmaktadır."

Sanıyorum Dede Korkut Kitabı'nın değeri bu kadar gerçek hüviyetiyle tespit edilebilirdi. Dede Korkut Kitabı Türk edebiyatının en büyük abidelerinin ve Türkçenin en seçkin eserlerinin başında gelmektedir.

2019 is a very important date and anniversary for Turkey. Exactly 100 years ago, that is, in 1919, Turkey fought for its independence.

President of the Republic of Turkey, Recep Tayyip Erdoğan, spoke at the Centenary Celebrations, saying, "Today, on 19 May, starting in Samsun, we are initiating a series of centenary events that will last until 29 October 2023, the centenary of the founding of our Republic". President Recep Tayyip Erdoğan said, "This year we will start by landing in Samsun on 19 May, which will be followed by celebrations of the Amasya Circular on 22 June, the Erzurum Congress on 23 July, and the Sivas Congress on 4 September; we will do our reckoning, and refresh our targets together".

I would like to take this opportunity to mention Mustafa Kemal Atatürk, the great name of the National Struggle and founder of the Republic of Turkey, and all of our other heroes, on this centenary.

The first six months of 2019 have been very busy. In fact, very special and important activities have been carried out to introduce the rich Turkish cuisine to the world. Gökmen Sözen, the organiser of Gastromasa that hosted world-famous chefs, prepared a special programme for international chefs within the scope of the 2019 Göbeklitepe year.

Gökmen Sözen brought chefs and gastronomy authors together in Gaziantep at a special programme entitled "Gastroway". You can read the interview with Gökmen Sözen to find out about this programme that was held under the auspices of the Ministry of Culture and Tourism, work carried out on Turkish cuisine, and observations on Turkey made by world-famous chefs. In the meanwhile, I must say that the Yunus Emre Institute has been assuming an active role in introducing Turkish cuisine in various countries of the world, and in organising various programmes.

Prof. Dr. Fuat Köprülü, one of the greatest scholars in Turkish literature, made an interesting remark on the Dede Korkut Stories. According to Fuat Köprülü, "Put the entire Turkish literature on one scale and Dede Korkut on the other, Dede Korkut would always weigh heavier".

I believe that the value of the Dede Korkut Book could not be described more accurately. The Dede Korkut Book is foremost among the great monuments and the most distinguished works of Turkish literature.

Öyle ki, Dede Korkut Kitabı, Türkiye'nin Kültür ve Turizm Bakanlığının girişimleriyle 2018 yılında UNESCO Dünya Somut Olmayan Kültür Mirası Temsili Listesi'ne oy birliğiyle kabul edilmişti. Türkçenin bu abidevi mirası, yüzyıllardır Türk ve uluslararası edebiyat-tarih araştırmacılarının dikkatini çekmektedir.

Geçen aylarda Prof. Dr. Metin Ekici, Dünya Kültür Mirası Dede Korkut Uluslararası Sempozyumu'nda 13. boyu bulduğunu açıklarken Prof. Dr. Necati Demir ise 7 yeni boy ve ek metinler bulunduğunu açıkladı. Kuşkusuz bu açıklamalar, sanat ve edebiyat kamuoyunda dikkatle takip edildi. Bu sayımızda, Dede Korkut Kitabı'nın kayıp metinlerini ve bu yeni buluşu, Prof. Dr. Metin Ekici ve Prof. Dr. Necati Demir'den dinleyeceğiz.

Yazının başında 2019 yılının çok verimli geçtiğini söylemiştim. Son yıllarda büyük atılım yapan Türk sporu A Millî Erkek Voleybol takımı 2019 CEV Altın Ligi Şampiyonu olmuştur. "Filenin Efeleri" lakabıyla tanınan A Millî Erkek Voleybol Milli Takımı, ikinci kez mücadele ettiği CEV Altın Ligi'nde namağlup şampiyon olarak tarihi bir başarıya imza atmıştır.

Geçen yıl Kültür ve Turizm Bakanlığımızca 2018 Troya Yılı ilan edilmiş ve 2013'te yapımına başlanan Troya müzesi açılmıştı. Troya müzesinin açılışından kısa bir süre sonra ise 2020 Avrupa Konseyi Müze Ödülü (EMYA) için finale kaldığının müjdesini de vermek istiyorum. 2019 Türk kültür hayatı, edebiyatı, sanatı, sporu ve mutfağı açısından verimli geçmeye devam ediyor. Bu hadiseleri elinizdeki sayımızda zevkle okuyacağınızı düşünüyorum.

Son olarak Yunus Emre Vakfı, 2009 yılında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Başbakanlığı döneminde kurulmuştu ki, bu sene 10. yılını kutluyoruz. Bugün itibarıyla Yunus Emre Enstitüsü'nün 48 ülkede 58 merkezi bulunmakla birlikte, yurt dışındaki 100 kadar üniversitenin Türkoloji bölümleriyle irtibatlı geniş bir ağı sahiptir.

Yunus Emre Enstitüsü, Türkiye'nin kültürel birikimini olağanüstü bir çabayla aktarmaya ve doğru anlatmaya gayret ediyor. Merkezlerimizin bulunduğu ülkelerde yerel sivil toplum kuruluşlarıyla, sanatçı ve bilim insanlarıyla temas halinde olarak Türkiye'nin imkânları ve tezleri on seneden beri anlatılmaya çalışılmaktadır.

Enstitü, dil, bilim ve kültür diplomasisi yoluyla ülkemizin birikim ve dinamiklerini anlatmaya devam ediyor. On yıl önce yola çıktığımızda birkaç ülkede faaliyet gösteren uluslararası yeni bir kültür kurumuyduk. Ancak şimdilerde daha güçlü, daha tecrübeli fakat idealleri ve hedefleri yeni olan bir kurumuz. Öyle ki, Türkiye'nin tezlerini doğru anlatmak amacıyla doğru kanallar açmak ve yeni irtibatlar bulmak için çalışmaya devam ediyoruz.

Yeni, renkli ve dolu bir sayıda görüşmek üzere saygıyla selamlıyorum.

So much so that, the Dede Korkut Book was unanimously included in the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity in 2018 upon an initiative taken by the Turkish Ministry of Culture and Tourism. This monumental heritage of the Turkish language attracts the attention of Turkish and international researchers of literature and history.

In recent months, Prof. Dr. Metin Ekici announced at the World Cultural Heritage Dede Korkut International Symposium that he had found the 13th story, while Prof. Dr. Necati Demir declared to have found 7 new stories and additional texts. Without doubt, these announcements were followed closely by the art and literature world. In this issue we will hear about the lost texts of the Dede Korkut Book, and this new discovery, from Prof. Dr. Metin Ekici and Prof. Dr. Necati Demir.

At the beginning of this article I had said that 2019 had been very productive. The A National Men's Volleyball team, which made a great breakthrough in recent years, became the 2019 CEV Gold League Champion. Known as the "Efes of the Net", the A Men's Volleyball National Team achieved a historic success by becoming an undefeated champion in the CEV Gold League, where it competed for the second time.

Last year our Ministry of Culture and Tourism announced 2018 as the Year of Troy, and the Troy Museum, the construction of which had started in 2013, was opened. I would also like to give the good news that, shortly after its opening, the Troy Museum became a finalist for the 2020 European Museum of the Year Award (EMYA).

2019 continues to be productive in terms of Turkish cultural life, literature, art, sports and cuisine. I believe that you will take pleasure in reading about these events in this issue.

Finally, the Yunus Emre Foundation was established in 2009, during the Prime Ministry of our President Mr. Recep Tayyip Erdoğan, and we are celebrating our 10th anniversary this year. Currently, the Yunus Emre Institute has 58 centres in 48 countries, in addition to a large network connecting it to the Turkology Departments of around 100 universities.

The Yunus Emre Institute has made efforts to communicate and accurately explain Turkey's cultural accumulation. Being in contact with local non-governmental organisations, artists and scientists in the places where our centres are located, we have been striving to explain Turkey's opportunities and theses for the last ten years.

Through language, science and culture diplomacy, the Institute continues to relate our country's accumulation and dynamics. When we set out ten years ago, we were a new international culture institute that conducted operations in a handful of countries. Now, however, we are a stronger, wealthier and more experienced institute with ideals and targets. We continue to work with the aim of opening the right channels and finding new contacts in order to explain Turkey's theses accurately.

Hoping to meet again in a new, colourful and rich issue, I greet you respectfully.

Yunus Emre Vakfı Adına Sahibi
Publisher on Behalf of the YEE
Yunus Emre Enstitüsü Başkanı
President of Yunus Emre Institute
Prof. Dr. Şeref Ateş

Genel Yayın Yönetmeni
Executive Editor
Selçuk Karakılıç

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Editor In Chief
Dr. Mehmet Yalçın Yılmaz

Çevirmen
Translator
Atilla Cambuken

Türkçe ve İngilizce Düzeltme
Reading
Ebru Çavdar

Mizanpaj, Tasarım ve Uygulama
Layout, Design and Implementation
Kooperative Reklam Ajansı

Yönetim Yeri
Management Location
Anafartalar Mah. Atatürk Bulvarı
No:11 Ulus, Ankara

İletişim
Contact
iletisim@yee.org.tr
T / P: +90 312 309 11 88
F: +90 312 309 16 15

Baskı-Cilt
Printing and Binding
Merkez Repro Basım Yayın İç ve Dış Tic.
Ltd. Şti.
İstanbul Cad. Devrez Sok. No:1/B
İskitler / Ankara
Tel:0.312.384 78 98
Kızılbey V.D. : 6170300438
Matbaa Sertifika No:18446

ISSN 2149-3170

Bu dergide yer alan yazı, makale, fotoğraf ve illüstrasyonların elektronik ortamlar dahil olmak üzere çoğaltma hakları Yunus Emre Enstitüsüne aittir. Yazılı izin olmaksızın herhangi bir metin veya görüntü kullanılamaz.

The reproduction rights of the articles, articles, photographs and illustrations included in this journal, including electronic media, belong to the Yunus Emre Institute. No text or image may be used without written permission.

06

**DEDE KORKUT DESTANI'NIN
KAYIP METİNLERİ
NASIL BULUNDU?**

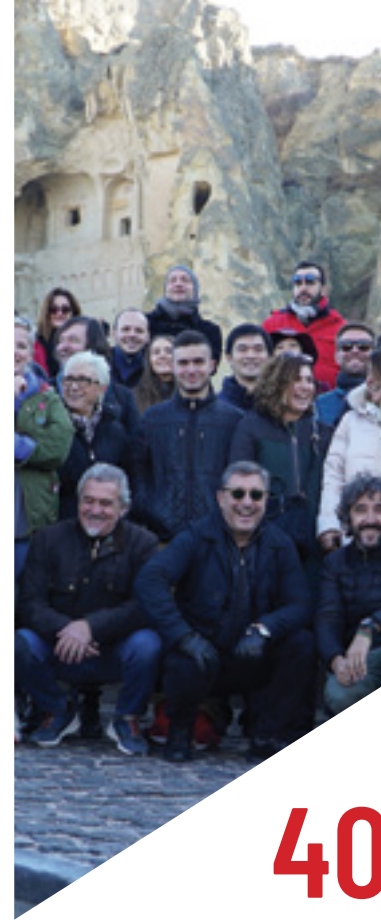
HOW THE LOST TEXTS OF THE
DEDE KORKUT SAGA WERE FOUND?

26

**MİLLÎ MÜCADELE,
SAVAŞ VE EDEBİYAT**

THE NATIONAL STRUGGLE, WAR AND
LITERATURE

40

**TÜRKİYE'NİN GASTRONOMİ
ZENGİNLİĞİ GASTROWAY
İLE DÜNYAYA AÇILIYOR**

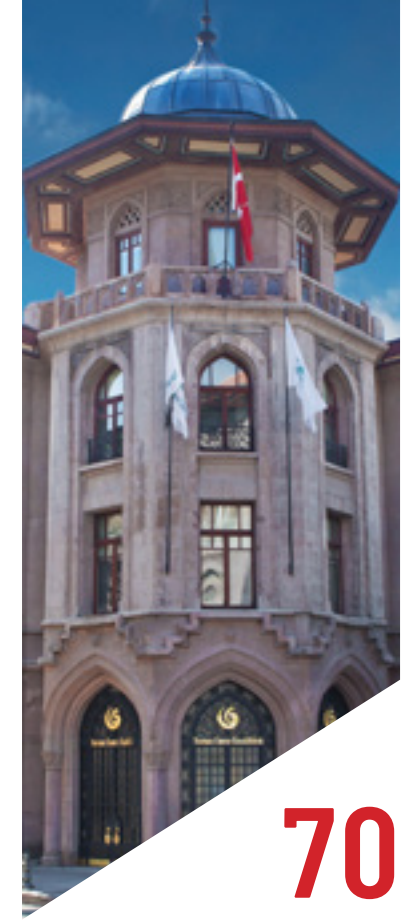
TURKEY'S GASTRONOMICAL WEALTH OPENS
UP TO THE WORLD WITH GASTROWAY

56

**UZAK DOĞU'DAN TÜRKİYE'YE
UZANAN DOSTLUK JAPONYA**

JAPAN: THE FRIENDSHIP THAT EXTENDS
FROM THE FAR EAST TO TURKEY

70

**YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜNÜN
İLK ON YILI**

THE FIRST TEN YEARS OF
THE YUNUS EMRE INSTITUTE

MİLLÎ MÜCADELE'NİN 100 YILI

THE 100 YEARS
OF THE NATIONAL STRUGGLE

18

**BEŞ BİN YILLIK HİKÂYEYİ
BİR MÜZEDE OKUMAK**

READING A FIVE THOUSAND YEARS OLD
STORY IN A MUSEUM

32

**BULUTLARIN KIYISINDA DOĞU
KARADENİZ YAYLALARI**

ON THE EDGE OF THE CLOUDS THE UPLANDS
OF THE EASTERN BLACK SEA REGION

48

FİLENİN ALTIN EFELERİ

THE GOLDEN EFES OF THE NET

64

**TELAŞIN VE LİSTELERİN
UZAĞINDA BİR GEZİ KİTABI**

A TRAVEL BOOK FAR FROM FUSS AND LISTS

80

DEDE KORKUT DESTANI'NIN KAYIP METİNLERİ NASIL BULUNDU?

HOW THE LOST TEXTS
OF THE DEDE KORKUT
SAGA WERE FOUND?

İlker Nuri Öztürk

MİLLÎ HAFIZAMIZ DEDE KORKUT
DESTANI'YLA İLGİLİ GEÇEN AY İKİ
ÖNEMLİ GELİŞME YAŞANDI.
PROF. DR. METİN EKİCİ DESTANIN
1 BOYLUK DEVAMINI,
PROF. DR. NECATİ DEMİR İSE
7 YENİ BOY BULDUĞUNU AÇIKLADI.

TWO IMPORTANT DEVELOPMENTS OCCURRED
LAST MONTH REGARDING OUR NATIONAL
MEMORY, THE DEDE KORKUT SAGA.
PROF. DR. METİN EKİCİ ANNOUNCED HAVING
FOUND A CONTINUATION CORRESPONDING
TO ONE STORY, WHILE PROF. DR. NECATİ
DEMİR DECLARED HIS DISCOVERY
OF SEVEN NEW STORIES.

Türk Edebiyatı Vakfı Arşivi

Türk kültürünün en önemli miraslarından biri olan Dede Korkut Destanı, 12 anlatıdan oluşuyor. Geçen aylarda Türk dili, kültürü ve halk bilgisi alanında çalışmalarında bulunan iki akademisyenimizin yaptığı açıklamalar, Dede Korkut'un yeni metinlerinin bulunduğuna işaret ediyordu. Prof. Dr. Metin Ekici, Dünya Kültür Mirası Dede Korkut Uluslararası Sempozyumunda 13. boyu bulunduğunu açıklarken Prof. Dr. Necati Demir sosyal medya hesabından, 7 yeni boy ve ek metinler bulunduğunu açıkladı. .Tr dergisi olarak bu iki önemli gelişmenin kahramanları Ekici ve Demir ile buluşlarını ve Dede Korkut'u konuştuk.

The Dede Korkut Saga, one of the most important inheritances of Turkish culture, consists of 12 narratives. The announcements made by two academics working in the field of the Turkish language, culture and ethnology during recent months point at the discovery of new texts of Dede Korkut. Prof. Dr. Metin Ekici announced at the World Cultural Heritage Dede Korkut International Symposium that he had found the 13th story, while Prof. Dr. Necati Demir announced on his social media account that he had found 7 new stories and additional texts. As Tr magazine, we spoke with Ekici and Demir, the protagonists of these two important news.

Prof. Dr. Metin Ekici:
“DİL, TARİH VE FELSEFE İÇİN KAYNAK”
“A SOURCE FOR LANGUAGE, HISTORY AND PHILOSOPHY”

Dede Korkut'un yeni nüshasının bulunması, büyük bir heyecanla karşılandı. Öncelikle şunu sormak isterim Dede Korkut neden bu kadar önemli?

Türk dili ve edebiyatının en güzide eserlerinden bir olan Dede Korkut Kitabı Türk dilinin tarihsel gelişimini anlamak, Türk edebiyatının sanatsal değerini kavramak, Türk kültürünün nasıl bir gelişim gösterdiğini görmek, Türk düşünce tarihini incelemek, Türk felsefesini bilmek için bir temel kaynaktır. Gerek Türkiye'de ve gerekse Türk Cumhuriyetleri ve dünyanın geri kalan bölgelerinde Türkçe, Türk edebiyatı ve kültüründen bahsetmeden bir dil, tarih ve edebiyat, sanat eseri kitabı yazılamaz. Türk dili ve edebiyatı, Türk tarihi, Türk sanatı ve kültüründen bahsederken de en çok başvurulan kaynak eserlerden biri **Dede Korkut Kitabı**'dır. Bu yeni nüshanın, Türkiye ve diğer Türk boyları başta olmak üzere farklı ülkelerde bu kadar heyecanla karşılanmasının nedeni de bundandır.

The discovery of a new copy of Dede Korkut was welcomed with great excitement. First of all I would like to ask this: why is Dede Korkut that important?

One of Turkish Literature's foremost works, the Dede Korkut Book is a fundamental source for understanding the historical development of the Turkish language, grasping the artistic value of Turkish literature, observing the development pattern followed by Turkish culture, examining the Turkish history of thought, and knowing Turkish philosophy. Whether in Turkey or in the Turkic Republics or any other region in the world, a book on language, history and literature - art cannot be written without mentioning the Turkish language, literature and culture. When talking about the Turkish language and literature, the source that is most frequently referred to is the **Dede Korkut Book**. This is the reason why this new copy has been met with such great excitement in different countries, particularly in Turkey and by other Turkish tribes.

Bir edebi metin olarak Dede Korkut destanları Türkler için ne gibi anlamlar ifade ediyor?

Dede Korkut Kitabı sadece bir dil ve edebiyat eseri değil, aynı zamanda bir kültür hazinesi olarak görülmelidir. Dünya üzerinde kimlikli bir millet olarak yaşayabilmemiz geçmişimizi, atalarımızın hayatını iyi ve doğru anlamakla mümkündür. İşte bu doğruları bulabilmek için de doğru kaynakları, doğru bir şekilde okumak ve onların içinde günümüze verilen mesajları doğru anlamakla gerçekleşebilir. Burada vurgulamak istediğimiz husus, **Dede Korkut Kitabı**'nın sadece bir macera kitabı, geçmişte yaşanmış olayların aktarıldığı bir kitap olarak değil, gerçek değerini anlamaya çalışarak mümkün olur.

Bütün dünya edebiyatının başlangıcı gibi gösterilen Homer'in eserleri olan **İlyada ve Odysseus** destanlarını herkes bilip, öğrenirken, aynı derecede güçlü bir dil ve edebiyat içeren **Dede Korkut Kitabı** da aynı derecede bilinmeli ve öğrenilmelidir. Bunu sağlamak için 2016 yılında UNESCO'ya yaptığımız başvuru uygun bulundu ve 2018 yılında yapılan Hükümetlerarası Komite Toplantısı'nda "Dede Korkut-Korkut Ata Mirası: Kültürü, Efsaneleri ve Müziği" adıyla İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'ne Türkiye, Azerbaycan ve Kazakistan'ın ortak mirası olarak kayıt edilmiştir.

What is the meaning of the Dede Korkut saga for Turks as a literary texts?

The Dede Korkut Book must be seen not only as a linguistic and literary work, but also as a treasure of culture. Living in the world as a nation with an identity is only possible by understanding our past, and the lives of our ancestors accurately. And finding these truths is only possible by reading the correct sources accurately, and correctly understanding the messages given in those texts for today. What we are trying to emphasise here is that this is possible by not seeing the **Dede Korkut Book** as merely an adventure book, one in which the stories of the past are related, but by understanding its true value.

While everyone knows and learns the Homeric works the **Iliad and the Odyssey**, presented as the first works of world literature, the **Dede Korkut Book**, which contains an equally strong language and literature, must equally be known and learnt. The application we filed with UNESCO in 2016 thereon was deemed fit, and the book was included in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity as the joint heritage of Turkey, Azerbaijan and Kazakhstan under the name, "Dede Korkut - Korkut Ata Heritage: Culture, Legends and Music" as a result of the Intergovernmental Committee Meeting held in 2018.

ابراهیمه انده ویردی اپاردی عسرفات داعینه اسمعیله پچاق چکدی
پچاق او نکاکار ایتدی بویوزی بوره پوج اندوردی حق تعالی قدرتیندن

اسمعیله فرما چو نک **ده دم نوز تو د قیرخ شا کرده ویرضیحت**

الب لرد عاقبتا بویک جو انزدری کوریا چو نک

بو سویده دده نوک مدعایی بودور که سرکیم بکده سرسته اوز خدینده وید

اوله بخش دور اهل استعدادی کمال تحصیلیه ترغیب ایدوب مو عطا ایلر

اغیرا چوب بیر اللهونک آدینی کیم ادا مراد اوغنی ارنگر کونجا ایچینده موز

کرک الله علمی آری تبر آن آچوبنی کیم او خومرا خودوغین دوغری

دوتسه بودنیاده عالم کرک زکا **الله آوی کینک کعبیه کیمیلد اوز**

دارسه کله آرناسه آزدور **ماسه صدقی بیون نیردوز دین بولیند**

حاجی کرک **آن اکلکی بول خوانی حق بولینده کیمیلد ویرمزلکینه**

موقینک ابراهیم خلیل کیمی سخن کرک **شاه مردان علی کیمی**

جو مراد اوردی **اول علینونک او غلامری آدی کوچک**

آری دین با دین **سوروی صفایوزیا محمدونک نواده لری خدیجین**

دین
نوروز

حق تعالی کو کدنک قسره آن اندوردی آری دین با مجده او قوما

جبر سیل کلدی کتوردی براتی جیبوم دوستوم اولن

اول براتی مینونک مزاجه کلمه چو نک **چون دوست**

دوسته تیشدی تو قسن بر مین کلمه اورنالمو قدنک کلدی کدی

اخرصون دانیشدی آری دین لود دوست محمد امت سوزین رحمت ایلر

سحق چو نک **او چاقلری دوزندی حوریلری برنذر آری دین با**

دوست محمد کلور او چاقونک قاپوسینی آچما چو نک **علی میندی**

دلده لی تورشان دی ذوالفقاری کفاره قیلج چالیدی هم دین چو نک

سیمان نبی ایدی مرتبه سی هم چوق ایدی کوک اوزیند

او چار قوشی فرمان ایتدی حق تعالی **سیمانه سیبا چو نک**

داود نبی جب داریدی زره یوزوردی داشتک پولاد سیزد

حق تعالی قدر تیندک داوده **مه مایچو نک** مناجاته سولیشدی

ابراهیم خلیل الله خواجه سیلن **با الهام نوم او غلوم بو خدور سن او غلام**
دیر کیل بنکا اوز او غلومی کریم بولونکده **تسه با چو نک** الله اسمعیله

او چاق
دین کورون کیم
اولیند
اول کورون
برابار بودور
سوزدور
سوزدور
وفا و الطیف
سیرتوراب

Örnek verebilir misiniz?

Dede Korkut Kitabı içinde Türklerin renk estetiği vardır örneğin. Toplum içindeki bir ayıplama kişiye doğrudan söylenmez ama bey de olsa renklerin Türk kültürü içindeki sembolik anlamı üzerinden bu ayıplama ifade olunur. “Dirse Han Oğlu Boğaç Han Boyu” adlı destani hikâyede Dirse han çocuksuz olduğu için “kara otağa oturtulur, altına kara keçe serilir, önüne kara koyun yahnisinde yemek konur”. Bütün bu eylemlerde kullanılan “Kara” sıfatı ile onun bir eksikliği olduğu ifade edilmiş, yani aile birlik ve bütünlüğünü sağlamadığı karalık sıfatı üzerinden aktarılmıştır.

Dede Korkut Hikâyeleri'nin 3. nüshasını bulma süreci nasıl gelişti, araştırma nerelerde yapıldı, nerede bulundu?

Kısaca Türk dünyasındaki araştırmalarımız sırasında elinde yazma nüshayı bulunduran dostlarımız tarafından bize kopyası verildi. Kendisi bu bilgiyi paylaşma izni vermediği için açıklayamıyorum. Bu konuda daha fazla açıklama yapmam şu anda uygun değildir.

Peki 3. nüsha ile Vatikan ve Dresden nüshaları arasında ne gibi farklar var?

Bilindiği üzere Dede Korkut Kitabı'nın ilk nüshası Almanya'nın Dresden şehrinde 1815 yılında Alman kütüphaneci Fleischer tarafından bulunmuş bilim dünyasına 1815 yılında H. Von Diez tarafından tanıtılmış ve halen orada bulunmaktadır. Bu nüshada bir mukaddime ve 12 destani hikâye bulunmaktadır. İkinci nüsha ise Vatikan'da 1952 yılında İtalyan Türkolog E. Rossi tarafından bulunmuş ve halen Vatikan'da bulunmaktadır. Bu ikinci nüshada da bir mukaddime ve altı destani hikaye bulunmaktadır. Elimizdeki yazma nüsha 61 sayfalık bir metin içermekte. Bu yazmanın her sayfasında 14 satırlık metin, talik yazıyla, Eski Anadolu Türkçesi dönemi dil özellikleriyle yazılmıştır. Bu yazma nüshada, Korkut Ata/ Dede Korkut soylamaları, Oğuz yiğitlerinin vasıflarının anlatıldığı soylamalar ve en önemlisi de diğer iki nüshada bulunmayan 13. Dede Korkut Boyu veya destani anlatması olan “Salur Kazan'ın Yedi Başlı Ejderhayı Öldürmesi” anlatması bulunmaktadır.

Bu hikâyeden neler öğrenebileceğiz?

Dede Korkut Boylarının 13.sü olarak kabul ettiğimiz “Salur Kazan'ın Yedi Başlı Ejderhayı Öldürmesi” adını verdiğimiz bu anlatma ile Türklerin olağanüstü varlıklar konusundaki bilgileri, onlarla baş etme yolları hakkındaki yaklaşımları, doğayı kontrol etme yetenekleri, Oğuz beylerinin cesareti, Allah'a olan inançları ve bu inanç sayesinde her türlü zorluk ve kötülükten nasıl kurtuldukları gibi konularda bilgi sahibi olduğumuz gibi cesaret, basiret, akıl, güven ve imanın bir Oğuz beyini, bir yöneticiyi nasıl yönetici olarak kabul ettiklerini göstermesi bakımından önemlidir. Yine bu anlatmada Oğuzların veya Türklerin kardeşlik, dürüstlük, sadakat gibi kavramları nasıl değerlendirdikleri yanında, mizah ve gülme anlayışlarının örneklerini de görmek mümkündür.

Could you give us an example?

For instance, the *Dede Korkut Book* contains Turks' colour aesthetics. A person is not directly reprimanded in society, but this reprimand is delivered over the symbolic meaning of colours within Turkish culture, even if this person is a Bey. In the legend “Story of Boğaç Khan, Son of Dirse Khan”, since Dirse Khan is childless, “he is entertained in a black tent, is given a black mat to sit on, and is served the meat of a black sheep”. The adjective “black” used in these actions point to a lacking in him, that is, his failure to achieve the unity of family is related through the use of the adjective “black”.

How did the process of discovering the 3rd copy of the Dede Korkut Stories develop, where did the research take place, where was it found?

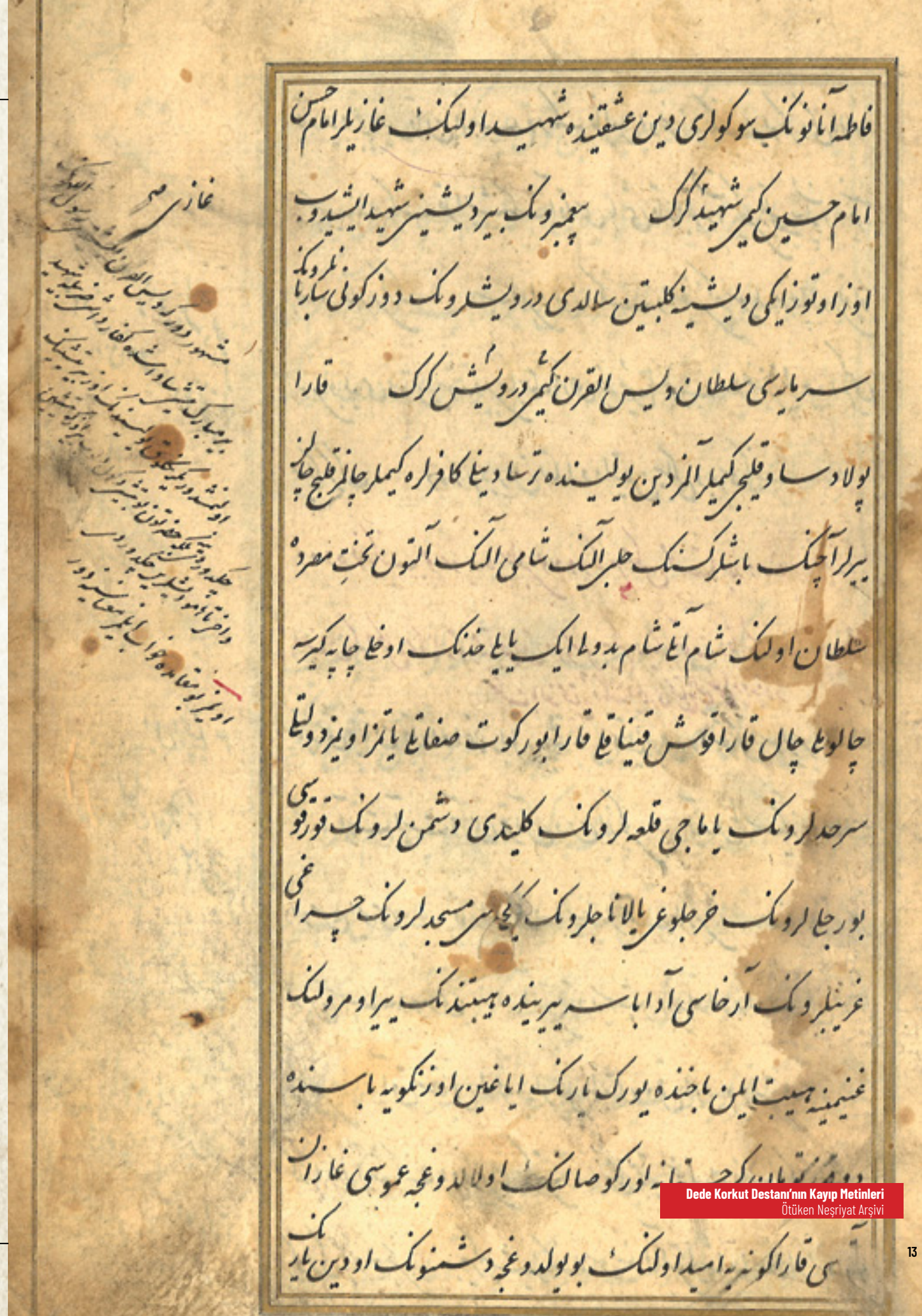
In short, during our research in the Turkish world, our friends keeping the manuscript gave us a copy. I cannot reveal who this was, as I was not permitted to share this information. Presently I cannot provide any further information on this.

So, what differences are there between the 3rd copy and the Vatican and Dresden copies?

As it is known, the first copy of the Dede Korkut Book was discovered in 1815 in the German city of Dresden, where it is still kept, by the German librarian Fleischer, and was introduced to the scientific world in 1815 by H. Von Diez. This copy includes a preface and 12 sagas. The second copy was found in 1952 in the Vatican by the Italian Turkologist E. Rossi, and is still kept in the Vatican. This second copy includes a preface and six sagas. The manuscript we have contains a text of 61 pages. Each page of this manuscript contains a text of 14 lines written in talik script and showing the linguistic characteristics of the Old Anatolian Turkish period. This manuscript contains the Korkut Ata / Dede Korkut genealogies, genealogies relating the qualities of the Oğuz heroes, and most importantly, the story “Salur Kazan Slaying the Seven-headed Dragon”, which is the 13th Dede Korkut Story or saga, which is not found in the other two copies.

What will we be able to learn from this story?

This narrative we have entitled “Salur Kazan Slaying the Seven-headed Dragon”, which we consider the 13th of the Dede Korkut Stories, provides us with knowledge on Turks' knowledge on supernatural beings, their approaches to warding them off, their ability to control nature, the courage of the Oğuz Beys, their faith in God, and how they overcome all difficulties and evil through this faith, while constituting an example in that it demonstrates how courage, prudence, intelligence, reliability and faith allows an Oğuz Bey to be accepted as a ruler. Again, in this narrative it is possible to see examples as to how the Oğuz or Turks view concepts such as fraternity, honesty and loyalty, as well as of their understanding of humour and comedy.

Ejderhayı Öldüren Kazan'ın Kayıp Anlatısı

İlk defa bir Türk destanında ejderha figürüyle karşılaştırdı sanırım. Bunun bir anlamı var mı? Genelde Çin mitolojisinde karşılaştığımız ejderhanın bizim hikayelerimizde de olması sadece bir kültürel etkileşim mi?

Türk destanlarında ve mit, masal, efsane gibi anlatmalarında dev ve ejderha gibi olağanüstü varlıklarla karşılaşmak bir etkileşim değil, en eski Türk kültür unsurlarının, Türklerin doğayla ilgili düşünce ve tasavvurlarının destan ve benzeri halk anlatmalarına yansımadır. Bu tür olağanüstü bir varlık diğer nüshalarda Tepegöz olarak karşımıza çıkarken, yine aynı Tepegöz anlatmasında perilerle karşılaşma gibi hususlar da yer almaktadır. Zaten diğer nüshalarda yer alan "Salur Kazan'ın Evinin Yağmalanması ve Oğlu Uruz'un Tutsak Düşmesi" adlı anlatmada Salur Kazan "Yedi başlı ejderha öldüren Kazan" sıfatlamasıyla kendisini tanıtır. Bu da bize Salur Kazan hakkında kullanılan bu ifadenin bir anlatma ile tanıtılmasının gerekliliği noktasına taşımaktadır ki elimizdeki nüsha bu kayıp anlatmayı anlatmaktadır.

Çalışma ve tecrübelerinize göre daha eski bir nüshaya ulaşılma imkânı var mı bundan sonra?

Bu konuda kesin bir tahminde bulunmak şimdilik doğru olmayacaktır, ancak başka nüshalar ve eski bir nüsha bulunması mümkündür. Kültür tarihimizin, edebiyatımızın, dilimizin önemli kaynaklarından olan bu tür eserlerin yazıya geçirildikten yüzyıllar sonra ortaya çıkması umutlandırmakta ve mutlu etmektedir. İlk iki nüshanın bulunuşu bu eserlerin yazıya geçirildikleri kabul edilen 15-16. yüzyıldan iki-dört yüzyıl sonra söz konusu olmuş. Bu nüshanın da ilk nüshadan iki yüzyıl sonra ortaya çıkması, daha başka metinlerin de çıkabileceğinin işareti olarak da düşünülebilir. Türk dünyasına hizmet etme bilinciyle dolu bir bilim insanı olarak dil, edebiyat, sanat, kültür ve bilim dünyamızı aydınlatmak için çalışıyorum ve araştırmalarımızdan elde ettiğimiz verileri kendi milletimiz ve Türk dünyasının ortak zenginliği olarak paylaşmayı bir görev sayıyorum. İşte bu düşünceden hareketle de, Türk dünyasının ortak kültür mirası olan ve bugün UNESCO tarafından Dünya Somut Olmayan Kültür Mirası olarak kabul edilmiş Dede Korkut/Korkut Ata geleneğinin bir ürünü olan bu eseri "Türkistan" nüshası olarak adlandırmayı uygun buluyorum.

The Lost Narrative Of Kazan The Dragon-Slayer

I believe this is the first time a dragon figure is seen in a Turkish legend. Does this mean something? Is the fact that we encounter the dragon, which we usually see in Chinese mythology, merely ascribable to cultural interaction?

Encountering supernatural beings such as giants and dragons in Turkish legends and narratives such as myths, fairy tales and sagas does not amount to interaction, but is a reflection of the oldest Turkish cultural elements, Turks' thoughts and imaginations on nature, on legends and similar folk narratives. While we encounter such a supernatural being in the form of a Cyclops in the other copies, the Cyclops narrative contains encounters with fairies. In fact, Salur Kazan introduces himself using the title "Kazan, Slayer of the Seven-headed Dragon" in the narrative entitled "The Pillaging of Salur Kazan's House, and the Capture of his Son Uruz" contained in the other copies. This, in turn, brings us to the necessity of introducing this title used for Salur Kazan through a narrative, and the copy we discovered presents such a lost narrative.

Based on your research and experience, do you believe it would it be possible to discover an even older copy?

Making a definite guess on this matter would not be right at this point, but it is possible that other copies and an older copy may be found. The appearance of such works, which are important sources of our cultural history, literature and language, centuries after they were committed to writing gives us hope and joy. The discovery of

the first two copies occurred two and four centuries after the 15th and 16th centuries, in which they are considered to have been written down. The fact that this copy appeared two centuries after the first copy may be considered as a sign indicating that other texts may be found.

As a scholar wishing to serve the Turkish world, I work to illuminate our language, literature, art, culture and science world, and consider it a duty to share the data obtained from our research as a common wealth of our nation and the Turkish world. Setting off from this thought, I consider it fit to name this copy, which is a product of the Dede Korkut / Korkut Ata tradition, a joint cultural heritage of the Turkish world, and which has been accepted by UNESCO as an Intangible Cultural Heritage of Humanity, the "Turkestan" copy.

Prof. Dr. Necati Demir:

"DÜNYADAN 7 BOY TOPLADIM"

"I COLLECTED 7 STORIES FROM AROUND THE WORLD"

Dede Korkut Destanıyla ilgili duydukça heyecanlandığımız yeni gelişmeler oluyor. Nedir Dede Korkut'u bizim için özel kılan?

Oğuz Türklüğünün en önemli destanlarından birisi hiç şüphesiz, Dede Korkut Destanı'dır. Dede Korkut diğer adı ile Korkut Ata, Türklüğün derin hafızasının bir değeridir. Söylediği özlü sözler ve atasözleri, hakkında anlatılan efsaneler, destanlar, söylenen manzumelerin hepsi işte bu Türklüğün derin hafızasının ürünleridir.

Türk kültürüyle ilgili neler buluyoruz bu metinde?

Dede Korkut Kitabı hiç şüphesiz Oğuzname'dir veya Oğuzname'nin bir bölümüdür. Dede Korkut ise bu Oğuzname parçalarını tertipleyen, düzenleyen ve anlatan kişidir. Yani Oğuzname'yi tertipleyen, düzenleyen ve anlatan Dede Korkut olduğu için Oğuzname'nin bazı bölümlerinin adı Dede Korkut Hikâyeleri bir başka söyleyişle Dede Korkut Destanı olmuştur. Bence bu destanı özel kılan en önemli yanı, Oğuz Türklerinin tarihini kırk dökük de olsa yansıtmasıdır. Zira Dede Korkut hikâyelerinin bir kısmı 9-10. yy'da Aral Gölü - Mankışlak taraflarında geçen olaylarla ilgilidir. Bu yüzyıllar Oğuz Türklerinin tarihi kayıtlarının en az olduğu dönemdir. Bu dönemi sadece Arap seyyahlarının verdiği bilgiler ile öğrenebiliyorduk. Dede Korkut hikâyeleri de bu dönemle ilgili bilgiler vermesi bakımından çok önemlidir. Eserin diğer bir yanı da Oğuz Türklerinin hayat tarzları, yaşayışları, gelenekleri hakkında bilgi vermesidir. Bu bakımdan eşi benzeri bulunmaz bir kaynaktır.

There have been exciting new developments regarding the Dede Korkut Saga. What is it that makes Dede Korkut so special for us?

One of the most important sagas of the Oğuz Turks is without doubt the Dede Korkut Saga. Dede Korkut, also known as Korkut Ata, is a value of the deep memory of Turkishness. His proverbs and aphorisms, the legends told about him, sagas, poems are all products of the deep memory of this Turkishness.

What do we find on Turkish culture in this text?

The Dede Korkut Kitabı is without doubt the Oğuzname, or a part of the Oğuzname. Dede Korkut is the person who arranged and narrated the parts of that Oğuzname. That is, since Dede Korkut was the person who arranged and narrated the Oğuzname, certain parts of the Oğuzname became known as the Dede Korkut Stories, or the Dede Korkut Saga. I believe that what makes this saga special and important is that it is a reflection, albeit fragmented, of the history of the Oğuz Turks. Indeed, part of the Dede Korkut stories concern events that occurred in the 9th-10th century in the vicinity of the Aral Sea - Mangyşlak. These centuries correspond to a period in which the historical records of the Oğuz Turks are the most sparse. Previously our only knowledge on this period was based on the information provided by Arab travellers. The Dede Korkut stories are very important in that they provide information on this period. Another aspect of the work is that it provides information on the lifestyle and traditions of the Oğuz Turks. In this sense, it is a unique source.

Dede Korkut Destanı'nın tarihteki yeri hakkında bilgi verebilir misiniz?

Dede Korkut Destanı'nın ilk şeklini elbette bilmemekteyiz. Ancak Oğuz Kağan Destanı'nın Uygur harfleri ile yazılan biçimine benzediğini tahmin etmek zor olmasa gerek. Fakat elimizde yazılı bulunan Dresden nüshası ve Vatikan nüshası, Dede Korkut Destanları'nı Türkiye'nin doğu bölgelerinde ve Azerbaycan'da yaşayan halk hikâyeciliği biçimine sokulmuştur. Yani Dede Korkut Destanı sanki bir meddah tarafından sözlü olarak anlatılmış, kalemi çok düzgün biri tarafından meddahın ağzından yazıya geçirilmiş gibidir. Zira sık sık kullanılan "Hanım!", "Sultanim!" dinleyicileri uyarmak ve dikkatini çekmek için söylenen ünlemler intibamı bırakmaktadır.

Metnin manzum mensur yapısı, üslubu ise doğu bölgelerinde, Azerbaycan ve İran Azerbaycan'ında meddahlar tarafından anlatılan Kerem ile Aslı, Ferhat ile Şirin gibi halk hikâyelerini anımsatmaktadır. Fakat aslında Oğuz Kağan Destanı'nın bir parçası olduğu pek çok yerde bellidir. Dede Korkut Destanı'nın Dresden nüshası ve Vatikan nüshası boylar hâlinde düzenlenmiştir. Buradaki "boy" kelimesinin bazı araştırmacılarca "etnik topluluk, kabile" anlamına geldiği sanılmıştır. Hâlbuki buradaki boy kelimesi "hikâye, müstakim bölüm" anlamına gelmektedir. Yani her boy ayrı bir hikâyedir ve etnik toplulukla ilgili değildir.

Bu hikâyeler gerçeğe ne kadar yakın?

Dede Korkut Destanı'nda geçen pek çok olayın aslında rivayet olduğu anlaşılmaktadır. Örnek verecek olursak Kanglı Koca Oğlu Kan Turalı Boyunun Destanı'nda Kan Turalı'nın Trabzon tekfurunun kızını almak için kara boğa, kara buğra ve kağan aslana karşı verdiği mücadele masal havasını taşımaktadır. Bununla birlikte pek çok bilgi ve olayın da gerçek olduğu bilinmektedir. 1204'te İstanbul'un Haçlılar tarafından işgalinden sonra Trabzon'da bir devletçik kuran Komnenos kardeşleri, Batılı tarihçiler imparator unvanıyla anmış, Türk tarihçileri de akıntıya kürek çekmişlerdir. Yaklaşık beş bin nüfuslu bir şehir devletini yöneten kişiyi imparator sıfatı ile anmak elbette doğru değildir. Hâlbuki Dede Korkut Destanı'nda Trabzon Komnenosları doğru bir biçimde "tekür, tekfur" yani "baş papaz" olarak anılmaktadır.

Dede Korkut Destanı'nın Oğuzlamalar içinde olduğunu söylediniz. Bunu biraz daha açar mısınız?

Aslında Dede Korkut Hikâyeleri, Oğuzname'nin bir devamıdır. Demin de söylediğimiz gibi bu Oğuznameleri derleyip toparlayan, anlatan adamın adıdır Dede Korkut. Aslında eser Oğuzname'nin bir bölümü iken Dede Korkut anlattığı için adı Dede Korkut Destanı kalmıştır. Dolayısıyla Dede Korkut Hikâyeleri'ni Oğuzname'nin içinde bulmuş olmamız garip değildir.

Could you tell us something on the place the Dede Korkut Saga occupies in history?

Of course, we have no knowledge on the early form of the Dede Korkut Saga. However, it is not difficult to guess that it would resemble the form of the Oğuz Kağan Saga written in Uyghur letters. But the Dresden copy and the Vatican copy that we already have in our possession present the Dede Korkut Sagas in the form of employed by the folk storytelling of eastern Turkey and Azerbaijan. In other words, it is as if the Dede Korkut Saga was sung by a storyteller and put to paper by a skilful scribe. Indeed, the frequently used interjections "My Khan!", "My Sultan" give the impression that they are exclamations recited to warn the audience and attract their attention.

The poetic and prose structure and style of the text resembles folk stories such as Kerem ile Aslı and Ferhat ile Şirin told by storytellers in eastern regions, in Azerbaijan and Iranian Azerbaijan. In fact, however, it is obvious in many places that it is part of the Oğuz Kağan Saga. The Dresden and Vatican copies of the Dede Korkut Saga are arranged as "boys" (stories). Some researchers thought that the word "boy" (story) used here meant "ethnic community, tribe". However, here the word "boy" denotes "story, independent section". In other words, each "boy" is a separate story, and does not concern an ethnic community.

How close to reality are these stories?

It is understood that many events that take place in the Dede Korkut Saga are tales. For instance, in the Saga of the Story of Kan Turalı, Son of Kanglı Koca, the struggle put up by Kan Turalı against a black bull, a black camel and a black lion to marry the daughter of the Lord of Trabzon has the feeling of a fairy tale. However, it is also known that many information and events are real. While the Komnenos brothers, who founded a state in Trabzon following the sack of Istanbul by the Crusaders in 1204, were referred to emperors by Western historians, Turkish historians thought differently. Of course, it is not accurate to refer to the ruler of a city state with a population of approximately five thousand as an emperor. In fact, the Dede Korkut Saga refers to the Komnenoi of Trabzon accurately as "tekür or tekfur", that is, "head priest".

You said that the Dede Korkut legend was among the Oğuzlamas. Could you be more specific?

Actually the Dede Korkut Saga are a continuation of the Oğuzname. As we said previously, Dede Korkut is the name of the man who compiled, arranged and recited these Oğuznames. While the work was a section in the Oğuzname, it came to be referred to as the Dede Korkut Saga since it was told by Dede Korkut. Therefore, it is not strange that we found the Dede Korkut Stories within the Oğuzname.

Sosyal medya paylaşımınızda yeni boylar bulduğunuzu söylemişsiniz. Dosyanızda neler var?

Evet Dede Korkut Destanı'na ekleyebileceğim yeni 8 metin tespit ettim. 2017 yılında Oğuzname ile ilgili çok kapsamlı bir çalışma yapmıştım. Dünya kütüphanelerinin tamamını tarayarak Oğuzname konusunu tam anlamıyla öğrenelim istedim. Sonuçta Oğuzname ile ilgili 10 cilt kitap yazdım. Bir kısmı yayımlandı bir kısmı ise yayım sırası beklemekte. Oğuzname'nin çeşitli nüshaları içerisinde Dede Korkut Destanı'nın bölümleri çıktı. Bunları biriktirdim, sonunda 8 bölüm oldu. Bunlardan 7 tanesi boy sayılabilir. Bir tanesi ise çok kısa olup tarihi bir metinde yer almaktadır. Özetle dosyamızda 8 bölüm var, bunlardan 7 tanesi boy sayılabilir. Birisi ise yine bir katkı sayılabilir.

Araştırmanız ne kadar sürdü? Nerelere gittiniz, neler yaptınız?

İşin doğrusu ben 30 yıldır Oğuzname konusuna çalışırım. Sürekli okurdum. Sonra baktım ki kaynaklar çok dağınık. 2016'da hepsini bir araya toplamaya karar verdim. Çoğunu toplamıştım nüshalarını. 2017'de acaba başka ne kaldı dünya üzerinde diye yeni bir tarama başlattım. Bu kapsamda özellikle Almanya, Fransa, İngiltere, Rusya, Özbekistan, Azerbaycan, Avusturya, Moğolistan, Hindistan'a bizzat giderek kütüphanelerini taradım. Diğer ülkelerin de kütüphanelerini ya internet üzerinden taradım ya da dostlarımdan yardım istedim. Yeni bir şey çıkar mı bilmiyorum. Toparladıklarımın hepsini yayına hazırladım. Yukarıda bahsettiğim gibi Dede Korkut Destanı'na ekler de buradan çıktı.

Metinlerin yanı sıra bulduğunuz türbeler de var. Bunlar hangileri?

Evet, bir yandan da Türkiye'nin Fethi ve Danişmendliler Devleti'ni yazmaktayım. Bu kapsamda çalışırken pek çok şey keşfettim. Bunlardan birisi de Dede Korkut Türbesi veya mezarı. Diğeri de Hanlar Hanı Bayındır Han'ın türbesi... Türbeler Ahlat'ta...

Bu türbelerin bulunduğu yerleri düşünürsek ne çıkarmamız gerekiyor?

Türbelerin bulunduğu yer aslında Türklerin Anadolu'da kurdukları ilk kültür çevresi olan Ahlat. Anadolu'nun fethinin üssü. Bence Dede Korkut, hikâyelerini Ahlat'ta kaleme almıştır. Bayındır Han'ın ve Dede Korkut'un türbesinin de Ahlat'ta olması son derece doğaldır. Türbeler aslında bize çok şey söylüyor. Bu duruma bakıp Ahlat'ın Türk tarihindeki yerine yeniden bakmak ve araştırmak gerekir. Halka gelince, konuyu hala aydın çevre kavrayamamıştır. Halkın bu durumda kavraması mümkün değildir.

In your social media share you said that you found new stories. What do you have in your file?

Yes, I found 8 new texts that I may add to the Dede Korkut Saga. I conducted a very thorough research on Oğuzname in 2017. It was my desire that we should find out all there is to learn o the Oğuzname by scanning all of the libraries in the world. The result was a 10-volume book I wrote on Oğuzname. Part of it was published, and part awaits publication. Sections of the Dede Korkut Saga emerged from within various copies of the Oğuzname. I collected these, and they amounted to 8 sections. 7 of these may be considered stories. One is very short, and is included in a historical text. In short, we have 8 sections in our file, and 7 of these may be considered stories. One of them may be considered a contribution.

How long did your research take? Where did you go and what did you do?

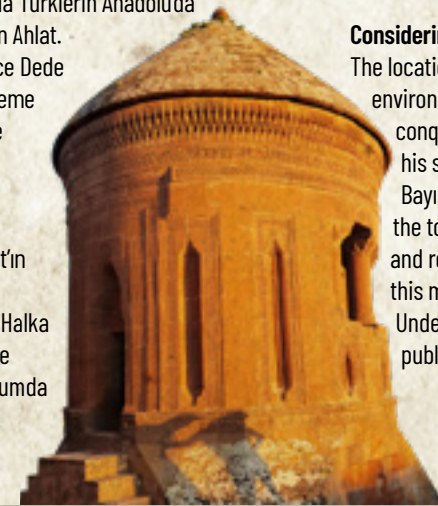
Actually, I have been working on the Oğuzname for 30 years. I kept reading. Then I found that the sources were very disorderly. In 2016 I decided to compile them all. I had already collected most of the copies. In 2017 I started a new search, seeing if I could find anything else in the world. Within this scope, I personally went and scanned the libraries in Germany, France, Britain, Russia, Uzbekistan, Azerbaijan, Austria, Mongolia and India. I scanned the libraries of other countries either via the Internet, or a asked my friends for help. I did not know if anything new would come up. I prepared all that I had collected for publication. As I said above, complements to the Dede Korkut Saga emerged from this study.

In addition to the texts, there are tombs that you discovered. Which ones are these?

Yes, in the meanwhile I was writing on the Conquest of Turkey and the Danishmend State. I made many discoveries while working on that. One of these was the tomb or grave of Dede Korkut. The other was the tomb of Bayındır Khan, Khan of Khans... The tombs are in Ahlat...

Considering the location of these tombs, what should we infer?

The location of the tombs is in fact Ahlat, the first cultural environment of Turks in Anatolia. It served as the base for the conquest of Anatolia. I believe that Dede Korkut composed his stories in Ahlat. It is very natural that the tombs of Bayındır Khan and Dede Korkut are located in Ahlat. In fact, the tombs tell us a lot. Looking at this, we should reconsider and research Ahlat's place in Turkish history. As for the public, this matter has not yet been fully understood by intellectuals. Under these circumstances, it is not really possible for the public to understand it.

MİLLÎ MÜCADELE'NİN 100 YILI

THE 100 YEARS OF THE
NATIONAL STRUGGLE

Nazım Turnagil

**TÜRKİYE DEVLETİ,
KURUCU LİDERİNİN 100 YIL ÖNCEKİ
TARİHÎ MÜCADELE GÜNÜNÜ, "100. YIL"
İSİMLİ ETKİNLİKLERLE KUTLUYOR.**

THE TURKISH STATE CELEBRATES ITS
FOUNDING LEADER'S HISTORIC DAY OF
STRUGGLE OF 100 YEARS AGO THROUGH
EVENTS TITLED "CENTENARY".

“Geldikleri gibi giderler.”

“They will go just as they came”.

Modern Türkiye'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, İstanbul'un yabancı kuvvetlerce “gözetim ve denetim” altında tutulmasına yani işgal edilmesine tahammül edememiş entelektüel bir askerdi.

Mondros Ateşkes Antlaşması'nın (30 Ekim 1918) imzalanmasının ardından, düşman filolarının İstanbul sularına gelip karaya asker çıkardıkları gün tarihler 13 Kasım 1918'i gösteriyordu. Hemen hemen aynı günlerde İstanbul'a gelen Mustafa Kemal Paşa, öğleden sonra saat 15.00'e doğru Kartal İstimbotuyla düşman zırhlılarının arasından Sirkeci'ye geçiyordu ve tarih yeni bir ana şahitlik ediyordu.

O tarihlerde henüz tümgeneral rütbesinde olan Mustafa Kemal, Haydarpaşa'da trenden indiğinde yorgundur ve garda bir manga asker tarafından törenle karşılanacaktır. Yakın arkadaşı Dr. Râsim Ferid Talay Bey ve yaverlerinden Cevat Abbas da onu karşılayanlar arasındaydı ve tarihi bir manzarayla karşılaşmışlardı:

İngiliz, Fransız, İtalyan ve Yunan gemilerinden oluşan 55 parçalık işgal donanması Haydarpaşa önünden geçerek demir alacağı yere gidiyorlardı.

Haydarpaşa Garı'nın iskelesinde kendisini bekleyen Fransız işgal kuvvetlerine ait Enterprise (Kartal) istimbotuyla Galata Rıhtımı'na giden Mustafa Kemal Paşa o puslu günlerde yaveri Cevat Abbas Bey'in duyacağı şekilde “Endişelenme” diyecek ve son sözünü söyleyecekti: “Geldikleri gibi giderler”.

15 Mayıs 1919'da İzmir'in işgali de Türk vatansever aydınlarını çileden çıkarmış, başta Halide Edip Adıvar olmak üzere pek çok Türk aydını reaksiyon göstererek bu işin artık böyle gitmeyeceği ve milletçe “mücadele” edileceği ilan edilecekti.

Mustafa Kemal Atatürk, the founder of modern Turkey, was an intellectual soldier who could not bear Istanbul's being kept under “surveillance and control”, in other words, being occupied by foreign forces.

After the Armistice of Mudros was signed (30 October 1918), enemy fleets entered Istanbul's waters and disembarked soldiers on 13 November 1918. Having arrived in Istanbul around the same date, Mustafa Kemal Paşa was crossing over to Sirkeci on board of the Kartal steamboat at 15:00 in the afternoon and history was witnessing a new moment.

Still a major-general in those days, Mustafa Kemal was tired as he got off the train in Haydarpaşa; he was to be met ceremoniously by a squad of soldiers at the train station. His close friend Dr. Rasim Ferid Talay Bey and Cevat Abbas, one of his aides, were among those to meet him, and they all witnessed a historic view:

A fleet of 55 British, French, Italian and Greek ships were steaming past Haydarpaşa to where they would lay anchor.

On his way to the Galata quay on board the Enterprise (Kartal) steamboat belonging to the French occupation forces, which had waited for him at the Haydarpaşa Train Station's quay, Mustafa Kemal Paşa spoke in a tone audible to his aide Cevat Abbas Bey on that hazy day, and said, “Don't worry”. He would then continue: “They will go just as they came”.

The occupation of İzmir on 15 May 1919 infuriated Turkish intellectual patriots, and many Turkish intellectuals, Halide Edip Adıvar in particular, would react to this move and declare that a nationwide “struggle” would be started.

Immediately after the occupation of İzmir, before sailing from Istanbul to Samsun on 16 May 1919, Mustafa Kemal Paşa had

Mustafa Kemal Paşa, İzmir'in işgal edilmesinden hemen sonra 16 Mayıs 1919'da İstanbul'dan Samsun'a hareket etmeden önce Sultan Vahdettin ile görüşmüş ve 9. Ordu Müfettişi olarak görevlendirilmişti. Atatürk'ün çok yakınında bulunmuş bir gazeteci olan Falih Rifki Atay'ın yazdıklarına göre, Sultan Vahdettin, Mustafa Kemal Paşa ile adeta diz dize oturmuş ve kendisinden devleti kurtarmasını istemiştir:

“Mustafa Kemal, Yıldız'da, Vahdettin'in odasında ve Padişahla adeta diz dizedir. Ecnebi zırhlılarının topları Yıldız'a çevrili... Vahdettin “Paşa, paşa, diyor, memleketimize çok hizmet ettiniz. Bunların hepsi tarihe geçti. Asıl şimdi yapacağınız hizmet hepsinden mühim olacaktır. Paşa, isterseniz devleti kurtarabilirsiniz”.

Maiyetindeki 18 kurmay asker arkadaşıyla İstanbul'dan Samsun'a hareket eden Mustafa Kemal, 19 Mayıs 1919'da yani 100 yıl önce Türkiye'nin millî mücadelesine öncülük etmiş, sonrasında da modern ve güçlü bir ülkenin kuruluşunda büyük kahramanlıkları bulunmuştu.

İstanbul'dan ayrılmak üzereyken asker arkadaşlarından

an interview with Sultan Vahdettin, and was appointed Inspector to the 9th Army. According to what was written by journalist Falih Rifki Atay, who was very close to Atatürk, Sultan Vahdettin sat almost knee-to-knee with Mustafa Kemal Paşa and asked him to save the state:

“Mustafa Kemal is at Yıldız Palace in Vahdettin's chambers, sitting virtually knee-to-knee with the Sultan. The guns of the foreign dreadnoughts are trained at Yıldız. Vahdettin says, “Paşa, paşa, you have served our country well. These have all been put down in history. What you will do now, however, will be more important than all. Paşa, you can save the state if you want to”.

Sailing from Istanbul to Samsun with 18 staff officer colleagues in his entourage, Mustafa Kemal led Turkey's national struggle on 19 May 1919, that is, 100 years ago, after which he demonstrated great heroism in the founding of a modern and strong country. Mustafa Kemal Paşa, an officer friend of whom was to warn him, before he left Istanbul, that he had heard from a

Rauf (Orbay) Bey'in, kendisini "Samsun'a götürecektir vapurun seyredileceğini ve Karadeniz kıyılarında batırılacağını" güvenilir bir kaynaktan öğrendiğini belirterek haber verdiğini söyleyen Mustafa Kemal Paşa, "İstanbul'da kalıp tutuklanmaktansa, batıp boğulmayı tercih edecek" ve yola çıkacaktı. Mustafa Kemal Paşa, o günleri şöyle anlatıyor:

"Kaptana, 'Düşman devletlerinin herhangi bir vasıtasının gadrine uğramamak için sahile yakın bir rota tutunuz! Şayet kesin tehlike görürseniz gemiyi karaya, en yakın sahile oturtunuz!' direktifi verdim. Çok şükür buna gerek kalmadı, bir millet uyandı".

Mustafa Kemal Paşa, Teşvikiye'deki Sadrazam Konağında Genelkurmay Başkanı Cevat Paşa'nın da katıldığı soğuk, tatsız bir akşam yemeği yiyerek Sadrazamla vedalaşmıştır. Ancak o gecenin en önemli konuşması sadrazamın konağından çıkıldıktan sonra Mustafa Kemal ile Cevat Paşa arasında geçecektir. Şevket Süreyya Aydemir, Tek Adam adlı eserinde o akşamki Cevat Paşa ile Mustafa Kemal Paşa arasında geçen hadiseyi şöyle anlatmaktadır:

"Paşalar gecenin o saatinde yan yana yürümektedirler. İkisi de dalgındır. Düşüncelidirler. Sonra bir aralık Cevat Paşa başını kaldırır. Yanında yürüyen arkadaşını bir müddet süzer ve sorar:

- Bir şey mi yapacaksın Kemal?
- Evet paşam, bir şey yapacağım...
- Allah muvaffak etsin!
- Mutlaka muvaffak olacağız!.."

Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşları o geceden sonra "bir şey yapmışlar" ve Türkiye'nin istiklal meşalesini yakarak hem işgalden kurtarmışlar hem de modern bir devletin kurulmasında önemli kahramanlıklar yapmışlardır.

1919'un üzerinden tam 100 yıl geçmiş bulunuyor. Kuşkusuz Türkiye, 100 yıl öncesinden daha güçlü bir devlettir. Gücünü, tarihi birikiminden aldığı gibi aynı zamanda çağdaş normlardan beslenerek kendisini yenilemektedir. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da bu birikimden esinlenerek Türkiye'nin etkin gücünü "daha güçlü bir gelecek için azmimizi yeniliyoruz" şeklinde ifade etmektedir.

reliable source that "the steamer to take him to Samsun would be monitored and sunk at the Black Sea coast", would "choose to sink and drown rather than staying in Istanbul and being arrested", and would go on the journey. Mustafa Kemal Paşa relates those days, saying:

"I told the captain to stay close to the coast to avoid any attack by enemy states, and that he should run the ship aground at the closest point if he perceived any immediate danger. Thankfully, that was not necessary, and a nation awoke".

Mustafa Kemal Paşa took his leave of the Grand Vizier at a cool and unpleasant dinner at the Grand Vizier's Mansion in Teşvikiye, which was also attended by Chief of Staff Cevat Paşa. However, the important discussion of that night was to take place between Mustafa Kemal and Cevat Paşa after they left the grand vizier's

mansion. In his work Tek Adam (The One Man), Şevket Süreyya Aydemir relates what occurred between Cevat Paşa and Mustafa Kemal Paşa as follows:

"The two Paşas are walking side by side at that time of the night. They are both preoccupied. They are abstracted. Then Cevat Paşa raises his head. He looks carefully at his friend for a while, and then asks:

- Are you thinking of doing something, Kemal?
- Yes Sir, I am...
- Godspeed!
- We will certainly succeed!.."

After that night Mustafa Kemal Paşa and his friends definitely "did something", and lit Turkey's torch of independence to rid the country of occupation, as well as demonstrating heroism in founding a modern state.

A 100 years have passed since 1919. No doubt Turkey is a much stronger state compared to a 100 years ago. It draws its strength from its accumulation from the past, and renews itself by feeding on contemporary norms. President Recep Tayyip Erdoğan, inspired by this accumulation, describes Turkey's active power, saying "we are renewing our resolution for a stronger future".

19 MAYIS ATATÜRK'Ü ANMA, GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI 100. YIL TÖRENLERİ

Türkiye Devleti, kurucu liderinin 100 yıl önceki tarihi mücadeleye gününü, "100. Yıl" isimli etkinliklerle kutluyor. Öyle ki Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Samsun Tütün İskelesi'nde düzenlenen 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı 100. Yıl Törenlerinde yaptığı konuşmada, "Bugün 19 Mayıs'ta Samsun'dan başlayarak Cumhuriyetimizin kuruluş yılı olan 29 Ekim 2023'e kadar sürecek bir dizi yüzüncü yıl etkinliğine başlıyoruz" diye konuştu.

Çanakkale Zaferinin 100. yıl dönümünün muhteşem bir şekilde kutlandığını hatırlatan Erdoğan, bu tür yıldönümlerinin ülkeler ve toplumlar için hem köklü bir muhasebe hem de gelecek hedeflerini gözden geçirme vesilesi olduğunu vurguladı.

Bu yıl 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkışla başlayıp 22 Haziran Amasya Tamimi, 23 Temmuz Erzurum Kongresi ve 4 Eylül Sivas Kongresini coşkulu şekilde anacaklarını bildiren Erdoğan, "Muhasebemizi yapacak, hedeflerimizi hep birlikte tazeleyeceğiz. Tabii önümüzdeki yılın 23 Nisan'ı, sadece Millî Mücadele'nin değil, aynı zamanda bu sürecin millî irade eliyle yürütülmesi kararının da yüzüncü yıl dönümü olması sebebiyle ayrı bir öneme sahiptir. Büyük Millet Meclisiyle ilgili muhasebemizi yaparken, bu çatı altında kabul edilen bazı kararları enine boyuna konuşacak, tartışacağız. Aynı şekilde ülkemizin uzunca bir süre demokraside ve ekonomide yaptığı patinajların sebepleri üzerinde de uzun uzun duracağız" ifadelerini kullandı.

Türk Milletinin Tarihi Binlerce Yıllık Geçmişe Dayanır

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk milletinin tarihinin binlerce yıllık geçmişe dayandığını, sadece Cumhurbaşkanlığı Forsu'nda temsil edilen 16 Türk devletinin 2 bin 200 yılı aşkın bir geçmişe sahip olduğunu belirterek, Türk devletlerinin Avrupa'dan Rusya'ya ve Orta Asya'ya, Moğolistan'a, Çin'e, Hindistan'a, Pakistan'a, Afganistan'a, İran'a, Orta Doğu'ya, Kuzey Afrika'ya kadar geniş bir coğrafyada hüküm sürdüğünü kaydetti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Gazi Mustafa Kemal'in, bir asır önce bugün Samsun'a herhangi bir kişi olarak değil Osmanlı'nın en parlak, en gelecek vadeden subaylarından biri olarak ayak bastığını vurgulayarak, "Bizim geleceğimizde devletin ismi ve yöneticileri değişir ama ona ebet müddetlik vasfı veren anlayış

CENTENARY CELEBRATIONS FOR THE 19 MAY COMMEMORATION ATATÜRK, YOUTH AND SPORTS DAY

The Turkish State celebrates its founding leader's historic day of struggle of 100 years ago through events titled "Centenary". In fact, in the speech he delivered at the Centenary Celebrations of the 19 May Commemorating Atatürk, Youth and Sports Day organised at Samsun Tütün İskelesi, President Recep Tayyip Erdoğan said, "Today we are initiating a series of centenary events that will start today, on 19 May in Samsun, and end on 29 October 2023, the centenary of the founding of our Republic".

Reminding that the centenary of the Çanakkale Victory was celebrated magnificently, Erdoğan emphasised that such anniversaries offer countries and communities an occasion both for a reckoning, and for reviewing the targets for the future.

Indicating that, starting with the landing in Samsun on 19 May 1919, the 22 June Amasya Circular, the 23 July Erzurum Congress and the 4 September Sivas Congress will be celebrated joyfully this year, Erdoğan said, "We will do our reckoning and refresh our targets together. Of course, the 23 April of next year is important as the centenary of not only the National Struggle, but also of the decision to conduct this process through the national will. In the process of our reckoning regarding the Grand National Assembly, we will discuss certain decisions made under this roof in depth. We will also dwell on the causes of the hitches our country experienced with respect to democracy and the economy for a long time.

The Turkish People Has a History of Thousands of Years

President Erdoğan said that the Turkish people has a history of thousands of years, and that only the 16 Turkish states that are represented in the Presidential Seal have a past of 2 thousand 200 years, and indicated that the Turkish states ruled over a wide geography from Europe to Russia, Central Asia, Mongolia, China, India, Pakistan, Afghanistan, Iran, the Middle East, and North Africa.

Emphasising that when he set foot in Samsun a century ago, Gazi Mustafa Kemal was not any other person, but one of the most brilliant officers of the Ottoman army, President Erdoğan said, "In our tradition the name and administrators of the state may change, but the understanding that lends it an eternal life remains constant. What renders the state eternal is the nation itself.

hep baki kalır. Devleti ebet müddet milletin bizatihi kendisidir. Dolayısıyla aslında ismi, bayrağı, coğrafyası değişmiş olsa da bizim devletimiz hep tektir. Cumhurbaşkanlığı Forsu, işte bu kadim tek devlet anlayışının remzidir" dedi.

Therefore, even if its name, flag or geography has changed, our state has always been the same one. The Presidential Seal is the symbol of this ancient understanding of a single state".

"Sömürgecilik ve Soykırım Gibi Utançların Bu Milletın Sicilinde Yeri Yoktur"

Avrupa'nın ortalarında, Afrika'nın derinliklerine kadar uzanan geniş bir coğrafyada hüküm süren ecdattan geriye sadece sevgiye, saygıya, muhabbete ve adalete dayalı hatıralar kaldığına dikkati çeken Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Ne sömürgeciliğin, ne soykırımın, ne zulmün, ne de başka herhangi bir utancın hamdolsun bu milletin sicilinde yeri yoktur. Son iki asrımız çok büyük acılarla, çok büyük kayıplarla geçmiş olmasına rağmen bu duruşumuzdan en küçük bir taviz vermedik. Osmanlı, Balkanlar'dan çekilirken tarihin en büyük soykırımı bizim milletimize uygulanmıştır" diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 19 Mayıs'ta Samsun'dan başlayarak Cumhuriyet'in kuruluş yılı olan 29 Ekim 2023'e kadar sürecek bir dizi 100. yıl etkinliğine başladığını belirterek, "Bu yıl 19 Mayıs Samsun'a çıkışla başlayıp 22 Haziran Amasya Tamimi'ni, 23 Temmuz Erzurum Kongresi'ni, 4 Eylül Sivas Kongresi'ni coşkulu bir şekilde anacak, muhasebemizi yapacak, hedeflerimizi hep birlikte tazeleyeceğiz" ifadesini kullandı.

"Occasions of Shame Such as Colonialism and Genocide Have No Place in This Nation's Record"

Pointing out that the only memory remaining from our ancestors that ruled over a wide geography stretching from central Europe to the depths of Africa are those of love, respect and justice, President Erdoğan said, "Thankfully neither colonialism, nor genocide, oppression or any other shame has no place in this nation's record. Although our last two centuries witnessed many pain and great losses, we did not make the slightest compromise in this stance. During the Ottoman withdrawal from the Balkans, history's greatest genocide was practiced on our nation.

Indicating that a series of centenary events that would last until 29 October 2023, the centenary of the founding of the Republic, was being initiated starting on 19 May in Samsun, President Erdoğan said, "This year we will start by landing in Samsun on 19 May, which will be followed by celebrations of the Amasya Circular on 22 June, the Erzurum Congress on 23 July, and the Sivas Congress on 4 September, we will do our reckoning, and refresh our targets all together".

MİLLÎ MÜCADELE, SAVAŞ VE EDEBİYAT

THE NATIONAL STRUGGLE,
WAR AND LITERATURE

Ayvaz Selimoğlu

19 MAYIS 1919'DA SAMSUN'DA ATATÜRK'ÜN BAŞLATTIĞI HÜRRIYET MEŞALESİ KUŞKUSUZ TÜRK EDEBİYATINA DA BUGÜNE KADAR YANI 2019 YILINDA DA SEÇKİN ESERLERİN NESİLLERE KALMASINI SAĞLAMIŞTI. TÜRKİYE'NİN BU 100 YILLIK YAKIN TARİHİ, GEÇİRDİĞİ DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜM, TÜRK EDEBİYATININ SEÇKİN KALEMLERİNDEN OKUNMASI TÜRKİYE'Yİ ANLAMAK İÇİN İSABETLİ OLACAKTIR.

IT IS WITHOUT DOUBT THAT THE TORCH OF INDEPENDENCE LIT BY ATATÜRK ON 19 MAY 1919 IN SAMSUN CAUSED DISTINGUISHED WORKS TO BE HANDED DOWN TO POSTERITY. READING THIS 100-YEAR RECENT HISTORY OF TURKEY, THE TRANSFORMATION THE COUNTRY WENT THROUGH, AS WRITTEN BY DISTINGUISHED AUTHORS OF TURKISH LITERATURE WILL BE USEFUL IN UNDERSTANDING TURKEY.

Modern Türk edebiyatı 1919-1923 yılları arasında hatta savaşın hemen ertesinde şiirden romana pek çok eser ile teşekkül etmişti. Balkan Savaşları'nda,

*"Nerede olsam karşıma çıkıyor bir kanlı ova
Sen misin yoksa hayalin mi vefasız Kosova"*

diye seslenen Mehmet Akif'in İstanbul'un işgaliyle başlayan ve Türk milletinde infial uyandıran hadiselerden sonraki Millî Mücadele'yi sığağı sığağına anlatmaya çalıştığı görülüyor. Türkiye'nin bu olağanüstü zamanlardan çıktıktan sonra İstiklâl Marşı'nı yazacak olan Mehmet Akif, Gölgeler adlı eserinde Millî Mücadele günlerini canlı bir şekilde anlatmaktadır. "Alınlar Terlemeli" (1918), "Umar Mıydın?" (1918), "Hâlâ mı Boğuşmak?" (1918), "Hüsran" (1919), "Yeis Yok" (1919), "Azimden Sonra Tevekkül" (1919) gibi şiirler savaşın bitmesine yakın bir Türkiye panoraması çiziyor.

Mehmet Akif, Birinci Dünya Savaşı'nda ve Millî Mücadele yıllarında savaşı dışarıdan takip eden "gözlemci bir şair" değil, aksine görevli ve sorumlu bir sanatçıydı. Öyle ki, 1919-1921 yılları arasında Asım adlı eseri üzerinde çalıştığı ve Türkiye'nin yaşadıklarını anlatmak istediği anlaşılıyor. Yalnız Birinci Dünya Savaşı'nda hem Almanya'da hem de Mısır'daki görevleri dikkate alındığında onun Hatıralar adlı eserinin sıcak bir çarpışmanın göstergesi olduğu fark edilecektir.

Akif'in yakın dostlarından Süleyman Nazif de, 1917 başlarında Bağdat'tan İstanbul'a dönmüş, vatanın semalarında gezinen kara bulutlara bakarak şair duyarlılığıyla hem şiir hem nesirleriyle seslenmeye çalışmıştı. Fırak-ı Irak'tan adlı önemli eserinin bir paragrafında Nazif, "Ah anne!" der, keşke ben yalnız senin öksüzün olsaydım. Ve yalnız senin öksüzün olarak kırk sene evvel ölseydim de böyle yetim-i vatan ve yetim-i tarih kalmasaydım".

Şairlerin duyuş ve sezış kabiliyetleri, romancı, ressam, hikâyeci veya piyes yazarından daha farklı oluyor. Şairler daha içten ve daha millî romantik bir duyuşa sahip olarak yazabiliyorlar.

Modern Turkish literature came to life between 1919 and 1923, in fact, immediately after the war, with many works from poetry to novels. It can be seen that Mehmet Akif, who cried

*"Wherever I am, I come across a bloody field
Is it you, or your image, O unfaithful Kosova"*

attempts to narrate the National Struggle there and then, following the events that started with the occupation of Istanbul and caused an outburst in the Turkish nation. Mehmet Akif, who was to compose the Hymn of Independence after Turkey emerged from these extraordinary times, relates the days of the National Struggle vividly in his work Gölgeler (Shadows). Poems such as "Alınlar Terlemeli" (Foreheads Must Sweat) (1918), "Umar Mıydın?" (Would You Expect?) (1918), "Hâlâ mı Boğuşmak?" (Still Struggling?) (1918), "Hüsran" (Disappointment) (1919), "Yeis Yok" (No Despairing) (1919), "Azimden Sonra Tevekkül" (First Resolve, Then Submission) (1919) draw a picture of Turkey close to the end of the war.

Mehmet Akif was not an "observing poet" who watched the war from outside during the Great War and the National Struggle, but an involved and responsible artist. In fact, it is understood that he was working on his work Asım between 1919 and 1921, attempting to relate what Turkey was going through. Even if one only considers his assignments in Germany and Egypt during the Great World War, one would see that his work Hatıralar (Memories) is an indicator of a hot conflict.

Süleyman Nazif, a close friend of Akif, returned to Istanbul from Baghdad in early 1917, and, contemplating the dark clouds covering the homeland, employed his poet's sensibility to communicate his voice through both his poetry and his prose. In a paragraph of his important work, Fırak-ı Irak, Nazif wrote, "Oh mother!, I wish I was only your orphan. And died forty years ago as only your orphan, so that I did not thus become an orphan of homeland and history".

Poets' ability to feel and sense is different from that of novelists, artists, short story-writers or playwrights. Poets are able to write with a more sincere and national romantic sensibility.

Türk Edebiyatı Yaz Okulu

İstanbul
22 Temmuz - 04 Ağustos

MİLLÎ MÜCADELE'NİN ROMANI

1919-1923 yılları arasında geçen zaman Türkiye tarihinin en kritik dönemlerinden biri olduğu için Millî Mücadele Dönemi olarak adlandırılmaktadır. Karizmatik kurucu lideri Mustafa Kemal Atatürk'ün başarılı politikalarıyla bağımsızlığını ilan eden Türkiye'nin Millî Mücadele Dönemi, çeşitli sanatçılar tarafından anlatılmaya çalışılmıştır.

Bu dönemi romanlarıyla sanatlaştıranların başında kuşkusuz Türk edebiyatın önemli yazarlarından Halide Edip Adıvar ve Yakup Kadri Karaosmanoğlu gelmektedir. İzmir'in işgaline sessiz kalmayıp tarihî Sultanahmet Mitinginde konuşan Halide Edip Adıvar'ın bu trajediye sessiz kalması elbette düşünülemezdi.

Ateşten Gömlek (1922), Vurun Kahpeye (1923), Zeyno'nun Oğlu (1928) ve çok daha sonra Türk'ün Ateşle İmtihanı gibi 1918-1923 yıllarını anlatan eserlerin yazarı Halide Edip, Millî Mücadele döneminin en etkili ve dikkate değer romancılarından biriydi. 1920'de kocası Adnan Bey'le birlikte Anadolu'ya geçerek Millî Mücadele'ye bizzat katılan ve çok haklı bir "Halide Onbaşı" ünvanını alan Adıvar'ın İstanbul'daki tarihî konuşmaları onun hürriyet mücadelesindeki aktif rolünün canlı örnekleridir:

"Ey Türk ve Müslümanlar, bugün gözlerimizin önünden öteyi görmeğe mâni olan bir karanlık var; bu karanlık belki aylar, belki de yıllarca devam edebilir, fakat Türk ve Müslüman dünyası elbet bir sabaha kavuşacaktır. Ufkumuzda güneş doğacak ve ortalığı aydınlatacaktır. Türk istiklâl ve zafer güneşi, şimdi sapsarı olan benizlerimize taze bir pembelik, ümid ve saadet getirecektir. Gözlerimizi bu güneşi görmeye

THE NOVEL OF THE NATIONAL STRUGGLE

Being one of the most critical periods of Turkish history, the period between 1919 and 1923 is referred to as the Period of National Struggle. Many artists attempted to describe the Period of National Struggle of Turkey, which declared its independence thanks to the successful policies of its charismatic founding leader Mustafa Kemal Atatürk.

Chief among those who committed this period to art through their novels are without doubt Halide Edip Adıvar and Yakup Kadri Karaosmanoğlu, who are two important authors of Turkish literature. Not remaining silent in the fact of the occupation of İzmir, Halide Edip Adıvar spoke at the historic Sultanahmet Meeting.

Halide Edip, author of works narrating the 1918-1923 period through works such as Ateşten Gömlek (Shirt of Fire)(1922), Vurun Kahpeye (Beat the Bitch)(1923), Zeyno'nun Oğlu (Zeyno's Son)(1928) and many years later Türk'ün Ateşle İmtihanı (Turks Baptism of Fire), was one of the most effective and noteworthy novelists of the Period of National Struggle. The historic speeches delivered by Adıvar, who travelled to Anatolia with her husband Adnan Bey in 1920 to take part in the National Struggle, earning the title "Corporal Halide", are vivid examples to the active part she took in the struggle for independence:

"Turks and Muslims, today there is a darkness in front of our eyes that prevents us from seeing ahead; this darkness may continue for months, even for years, but no doubt day will break for the Turkish and Muslim world one day. The sun will rise on our horizon, and illuminate the earth. The sun of Turkish independence and victory will bring a pink hue, hope and joy to our pallid faces. We

alıştırmalıyız. Fatihlerin, Yavuzların, Kanunilerin ülkesi istiklâlsiz kalmaz; Mithat Paşaların, Nâmık Kemallerin, Tevfik Fikretlerin vatani asla hürriyetten mahrum edilemez; gözlerimizi bu güneşi görmeye muktedir bir hale getirelim. Birbirimize ellerimizi uzatalım, tek bir hedefe, yalnız, Türk istiklâl ve hürriyeti gayesine doğru yürüelim. Vatan behamahal kurtulacaktır".

Millî Mücadele yıllarında cephe cephe gezerek orduya ve halka moral veren, fiilî olarak da savaşa katılan Halide Edip kadar Türkiye'nin en uzun on yılının yakın şahitlerinden biri de Ankara'nın romanını yazan Yakup Kadri Karaosmanoğlu'ydü. Ömer Seyfettin'in Mütareke döneminde yayımlanan Efruz Bey isimli eseri bu dönemi ne kadar nefis bir şekilde anlatıyorsa, aradan geçen uzunca bir suskunluk devrinden hemen sonra Yakup Kadri'nin sahaya indiği ve Türk romanına, Türk edebiyatına paha biçilmez örnekler verdiği görülüyor.

1912-1919 yılları arasında İstanbul basınındaki eski-yeni kavgasının yanında alabildiğine mizah ve komedi yayınlarından sonra Yakup Kadri'nin Sodom ve Gomore'si işgal altındaki İstanbul'u anlatması tesadüf değil, şuurulu bir tercihti. Hatta denilebilir ki, Yakup Kadri kadar İstanbul'un işgal ve kâbus yıllarını derinlemesine ve bilinçli bir şekilde anlatan ikinci bir dönem romanı yoktur. Ne var ki, Yakup Kadri, 1930'ların başında yayımladığı Yaban adlı eserinde çok çarpık bir Dünya Savaşı ve Millî Mücadele romanı yazmaya kalkışacaktı. Ancak Yaban, bir bakıma aydın halk arasındaki ikilemi eleştiriyor görünse de biraz bulanık bir gözle yazıldığını söylemeliyim.

Türk şair, romancıları ve hikâyecileri, Türkiye'nin ilk on uzun yılını yani 1912-1923 yılları arasında cereyan eden ve dünya tarihinde görülmemiş ölçekte olağanüstü olayların yaşandığı bu dönemi yani Millî Türk Edebiyatına önemli eserler vermişlerdir. Bu dönemde üretilen edebî metinler daha çok savaş, hürriyet, hâkimiyet ve bağımsızlık temaları üzerine kurgulanmıştır. 29 Ekim 1923'te Türkiye, devletin idare şeklini Cumhuriyet ilan ettikten hemen sonra üretilen eserler ise, hem Türkiye'deki hem de dünyadaki siyasî gelişme ve değişmelere göre değişecek ve ona göre pozisyon alınarak yazılacaktı.

19 Mayıs 1919'da Samsun'da Atatürk'ün başlattığı hürriyet meşalesi kuşkusuz Türk edebiyatına da bugüne kadar yani 2019 yılında da seçkin eserlerin nesillere kalmasını sağlamıştır. Türkiye'nin bu 100 yıllık yakın tarihi, geçirdiği değişim ve dönüşüm, Türk edebiyatının seçkin kalemlerinden okunması Türkiye'yi anlamak için isabetli olacaktır.

must accustom our eyes to this sun. The country of Fatih, Yavuz and Kanuni cannot live without its independence; the country of Mithat Paşa, Namık Kemal and Tevfik Fikret may not be deprived of its freedom; let us render our eyes capable of seeing this sun. Let us join hands, walking towards a single goal, Turkish independence and freedom. The country will be saved whatever the case".

Yakup Kadri Karaosmanoğlu, who wrote the novel of Ankara, is another close witness to Turkey's longest ten years together with Halide Edip, who went from front to front to bolster the army's and people's moral during the National Struggle years as well as joining the war actively. While the work Efruz Bey by Ömer Seyfettin, published during the Armistice period, describes this period deliciously, it is seen that Yakup Kadri takes the stage after a lengthy period of silence, providing Turkish literature with priceless examples.

Between 1912 and 1919, after humour and comedy publications alongside the old-new strife in the Istanbul media, Yakup Kadri relating occupied Istanbul in his Sodom ve Gomore (Sodom and Gomorrah) was not a coincidence, but a conscious choice. In fact, it can be said that there is not a second period novel that depicts Istanbul's occupation and nightmare years in such depth and consciously as Yakup Kadri does. However, in his work Yaban (Stranger), which he published in early 1930, Yakup Kadri would attempt to write a very twisted novel on the Great War and the National Struggle. However, in spite of the fact that Yaban appears to be criticising the contradiction between intellectuals and the people, I must say that he wrote it with a not too clear eye.

During Turkey's first ten long years, the 1912 - 1923 period, during which extraordinary events at a scale unparalleled in world history were experienced, Turkish poets, novelists and story writers produced important works for the National Turkish Literature. Literary texts created during this period were mostly structured around the themes of war, freedom, sovereignty and independence. The works produced immediately after the Republic was declared on 29 October 1923 in Turkey, however, would change and take position according to the political developments and changes both in the world and in Turkey.

It is without doubt that the torch of independence lit by Atatürk on 19 May 1919 in Samsun caused distinguished works to be handed down to posterity. Reading this 100-year recent history of Turkey, the transformation and change it went through from distinguished authors of Turkish literature would be fit for understanding Turkey.

BEŞ BİN YILLIK HİKÂYİYİ BİR MÜZEDE OKUMAK

READING A FIVE
THOUSAND YEARS OLD
STORY IN A MUSEUM

Ayşe Olgun

GEÇEN YIL AÇILAN TROYA MÜZESİ BİZİ DESTANLARIN ARASINDAN BEŞ BİN YILLIK BİR HİKÂYEYE GÖTÜRÜYOR. BİR AŞK HİKÂYESİYLE BAŞLAYAN VE İKİ KRALLIK ARASINDA ON YIL SÜREN SAVAŞIN ARDINDAN YAKILIP YIKILAN TROYA KENTİ BUGÜNE KADAR SİNEMADAN, MÜZİĞE RESİMDEN ŞİİRE SANATIN PEK ÇOK DALINA İLHAM VERDİ. TARİHÇİLERİN, GEZGİNLERİN, SANATÇILARIN UĞRAK YERİ BU ANTİK KENTİ KEŞFETMEYE HAZIR MISINIZ?

THE TROY MUSEUM THAT WAS OPENED LAST YEAR TAKES US TO A FIVE THOUSAND YEARS-OLD STORY THROUGH LEGENDS. STARTING WITH A LOVE STORY AND ENDING WITH A TEN-YEAR WAR BETWEEN TWO KINGDOMS, THE STORY OF TROY HAS INSPIRED MANY BRANCHES OF ART SUCH AS CINEMA, MUSIC, ART AND POETRY. ARE YOU READY TO DISCOVER THIS ANCIENT CITY, THE HAUNT OF HISTORIANS, TRAVELLERS AND ARTISTS?

Hikâye bir güzellik yarışmasıyla başlar. Üç kadın arasında en güzeli seçilecektir ve Troya kralı Priamos'un oğlu Paris oyunu Afrodit'ten yana kullanır. Bu seçim aslında on yıl sürecek bir savaşın başlangıcı sayılır. Ama orduları Grek yurdundan Batı Anadolu'ya doğru yola çıkaran asıl olay Troyalı Paris'e Sparta kralının karısı Helena'nın âşık olup Troya'ya kaçmasıdır. Karısının Paris'e kaçmasına içerleyen kral Helena'yı geri almakta ve Troya'yı yıkmakta kararlıdır. Ancak sanıldığı gibi kolay olmaz. Yıllarca süren savaşta iki tarafında çok önemli askerleri teker teker öldürülür. On yıl boyunca savaşı bir Akhalar (Grek yurdunun kralları) kazanır bir kaybeder. Troya kentini bir türlü ele geçiremezler. Bunun üzerine bir oyun kurulur.

Savaşmaktan vazgeçip geri dönüyormuş gibi yapan Akhalar gemilerinde saklanırlar. Yaptıkları dev bir tahta atın içine ise askerlerini yerleştirip Troya kentinin önüne bırakırlar. Troyalılar bu atı tanrıların bir hediyesi sanıp içeri alırlar ve kutlamalar yapılı. Gece ise herkes uykudayken atın içinden askerler inerek Troya kentinin kapılarını dışarıdaki orduya açar ve kent bir gecede yok edilir. Arkalarında yakılıp yıkılmış bir kent bırakarak geri dönüş başlar. Ancak Grek ordusunun dönüşü kolay olmaz. Yıllarca süren bu deniz yolculuğunda oradan oraya sürüklenen kahramanların birçoğu hayatını kaybeder...

The story starts with a beauty contest. The most beautiful among three women is to be chosen, and Paris, son of Priam of Troy, chooses Aphrodite. This choice would be considered the start of a war that would last ten years. But the real event that would cause armies to leave the Greek land and set sail to Western Anatolia was the elopement of Helen, wife of the King of Sparta, to Troy after falling in love with Paris of Troy. Resenting his wife's elopement with Paris, the king is determined to take Helen back and destroy Troy. But this proves far more difficult than first conceived. During a war that lasts years, important soldiers from both sides are killed one by one. For ten years, the Achaeans (the kings of the Greek countries) achieve victories and suffer defeats. But they are not able to capture Troy. So they devise a trick.

Yüzlerce yıldır sanatın her dalına ilham veren bu hikâyenin en bilineni ve ayrıntılısı Avrupa edebiyatının da temelini oluşturan Homeros'un İlyada ve Odyssea destanlarında geçer. Bu anlatılan hikâyeden yola çıkarak Troya kentini bulmak için günümüze kadar pek çok sanat tarihçi, arkeolog ve tarih uzmanı çalışma yürütmüştür. Yapılan araştırmalar, Yunan Akhalar ile Batı Anadolu'da yaşayan Troyalılar arasındaki bu savaşı doğrular. Üzerine pek çok destanın yazıldığı bu savaşın on yıl sürdüğünü belirten bazı araştırmacılar sözlü olarak nesilden nesile anlatılan bu hikâyenin sonraki yıllarda kaleme alındığını, Homeros adında birininse hiç yaşamadığını iddia ederler. Ancak baskın görüş Homeros'un günümüzden yaklaşık 2 bin 700 (ya da 2 bin 800 yıl) önce bu destanı kaleme aldığı yönündedir. Ama Troya kentinin var olduğu ve savaşlarla yakılıp yıkıldığı görüşünde arkeologlar da tarihçiler de hemfikirdirler.

Pretending to have given up, the Achaeans hide in their ships. They put their soldiers in a giant wooden horse they build, and leave it in front of the gates of Troy. Believing it to be a gift of the gods, the Trojans take this horse in to the city and celebrate. While everyone is asleep during the night, the soldiers leave the horse to open the gates for the army waiting outside, and the city is destroyed in a single night. Leaving a devastated city behind them, they embark on their return journey. However, the Greek army has a hard time returning home. Tossed from shore to shore in a sea journey that lasts years, most of the heroes lose their lives...

The most well-known and detailed among versions of this story that has inspired every field of art for centuries are Homer's epics the Iliad and the Odyssey, which constitute the foundation of European literature. Setting off from this story, many historians and archaeologists made efforts to discover the city of Troy. Research confirmed that a war was fought between the Greek Achaeans and the Trojans living in Western Anatolia. Certain researchers indicating that this war, on which many legends were composed, lasted ten years, claim that the epic that was transmitted orally from generation to generation was committed to paper many years later, and that Homer, in fact, never lived. However, the dominant view is that Homer composed this epic 2 thousand 700 (or 2 thousand 800) years before our time. However, archaeologists and historians agree that the city of Troy did indeed exist, and was destroyed in wars.

Troya Nerede?

Peki destanlara ilham veren Troya kenti neredeydi?

Bu soruya cevap arayan tarihçiler ve yapılan arkeolojik kazılar bizi Ege kıyısının yakınında Çanakkale Boğazı'nın güney girişine yaklaşık 5 kilometrelik uzaklıkta bulunan Hisarlık adlı bir tepeciğe götürüyor.

Troya kazılarında 30 yıl boyu çalışan ve bugün de kazı başkanlığını yürüten akademisyen Rüstem Aslan'ın bilgilerinden yola çıkarsak şunları söyleyebiliriz: M.Ö. 3000 yıllarında kurulan Troya, devasa surlara sahip iç kalesiyle güçlü bir şehirdir. Yapılan kazılar da Troya'nın defalarca yıkılıp inşa edildiğini gözler önüne seriyor. Savaşlar ve büyük depremler gören Troya'nın inişli ve çıkışlı öyküsü Roma İmparatorluğu'na kadar uzanıyor.

Homeros'un destanlarına dönersek Helena ve Paris'in kaçışıyla başlayan ve on yıl süren savaş sonucunda Troya'nın düşüş tarihi M.Ö. 1300 yıllarına rastlıyor. Savaşın unutulmaz sahneleri hepinizin hatırlayacağı 2004 yılında çekilen Troy (Truva) filminde seyirciyle buluşmuştu. Başrolünü Brad Pitt'in oynadığı bu filmle 2008 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne alınan Troya yeniden gündeme gelerek epeyce konuşulmuştu.

Where is Troy Located?

So, where was this city of Troy, which inspired legends, located?

Historians seeking an answer to this question, and archaeological excavations, bring us to the hill known as Hisarlık, located approximately 5 kilometres to the southern entrance of the Çanakkale straights, close to the Aegean shore.

Based on information provided by Rüstem Aslan, who worked for 30 years on the excavations of Troy, and who currently leads the excavation team, we can say the following: Founded in 3000 BCE, Troy was a strong city with huge walls and a citadel. Excavations reveal that Troy was destroyed and rebuilt many times. The turbulent story of Troy, which suffered war and earthquakes, leads right up to the Roman Empire.

Going back to Homer's epics, however, the fall of Troy starting with Helen's elopement with Paris followed by the ten-year war corresponds to around 1300 BCE. The unforgettable scenes of the war was to meet the audience with the film Troy, which was made in 2004, and which all of us no doubt remember. Starred by Brad Pitt, this film reopened discussions o Troy, which was admitted into the UNESCO World Heritage List in 2008.

Yeni Bir Başlangıç: TROYA MÜZESİ

Bugün o filmde kullanılan savaş aletleri, kostümler ve mekânların daha gerçeği ve ayrıntılı geçen yıl bölgede açılan Troya Müzesi'nde görücüye çıktı.

Müze de yer alan eserlerin hikâyesi 1865 yılında bölgede yapılan ilk kazılara kadar uzanıyor. Yıllar boyu devam eden bu kazılarda Troya şehrinin mimarisi ve hazinesi gün gün ortaya çıkarıldı. Yaklaşık 4 bin yıldan da eski olan Troya'da halkın büyük bir refah içinde yaşadığı yapılan kazılardan anlaşılıyor. Bu kazılardan çıkarılanlar arasında altın, gümüş, bronz kaplar ve birçok silah bulunuyor. Kazılar sırasında bulunan ve M.Ö. 670'lere ait olduğu düşünülen bir vazanın üzerinde yer alan savaş sahneleri ve Troya atı ise oldukça dikkat çekici.

A New Beginning: TROY MUSEUM

Today, the more real and more detailed of the tools of war, costumes and scenery used in that film have been introduced at the Troy Museum that was opened in the region last year.

The story of the articles displayed at the museum dates back to the first excavations carried out in the region in 1865. The architecture and treasures of the city of Troy were unearthed during these excavations that lasted years. The excavations reveal that the people lived in great prosperity in Troy, which is older than even 4 thousand years. Among the articles found during these excavations are gold, silver and bronze vessels and many weapons. The war scenes and the Trojan horse figure found on a vase found during the excavations and dated to the 670s BCE are noteworthy.

Müze de yer alan önemli eserlerden biri günümüzde Topkapı Sarayı Kütüphanesi'nde özenle saklanan ve 13. yüzyılda istinsah edildiği tahmin edilen İlyada Destanı'nın kopyasıdır. Destanın en eski kopyası Fatih'in İstanbul'u fethinden sonra Venedik'e götürülen ve 10. yüzyıla ait olanıdır. Diğer en eski ve en iyi korunmuş kopyası ise Topkapı Sarayı'ndadır. Rivayete göre 1462 yılında Fatih Sultan Mehmed Troya'yı ziyaret eder ve şöyle der: "İstanbul'u fethederek Troyalıların öcünü aldım." Bu sözün söylenip söylenmediği bilinmese de Fatih Sultan Mehmed'in kütüphanesinde yer alan Homeros'un destanını okuduğu tahmin ediliyor.

Troya kentine pek çok Batılı seyyahın da yolunun düştüğü bir gerçek. 11. yüzyıldan itibaren bu kent seyyahların anılarında yer aldı. Ancak kentin asıl hikâyesi burada yapılan kazılarla birlikte değişmeye başladı. Alman Heinrich Schliemann 1871'de başlattığı kazılar sırasında Priamos Hazinesi'ni buldu ve bu hazine dünyada büyük yankı uyandırdı. Ancak Schliemann hazineyi yurt dışına kaçırdı. Kazılar daha sonra sırasıyla Amerikalı arkeolog Carl W. Blegen ve Tübingen Üniversitesi'nden Manfred Osman Korfmann ile devam etti. 2013'ten beri ise kazı başkanlığını Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nden bir ekiple Rüstem Aslan sürdürüyor. 1996 yılından bu yana millî park olan Troya Antik Kenti ve çevresi 1998 yılında UNESCO tarafından Dünya Mirası Listesi'ne alındı.

Geçen yıl ise Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 2018 Troya Yılı ilan edildi ve 2013'te yapımına başlanan Troya Müzesi açıldı. Bugün bu müzede dünyada ve ülkemizde Troya kentine ait kazılardan çıkarılan eserler sergileniyor. İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde işçi hazinesi olarak bilinen altınlar ve Troya'dan çıkarılan birçok eser envantere kaydedilmiş. Alman arkeolog Heinrich Schliemann tarafından kaçırılan eserler arasında yer alan ve 2012 yılında T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından ABD'den getirilip Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde emanet duran altın eserleri de artık müzede. Şimdi sıra Rusya'da Puşkin Müzesi'nde sergilenen hazinelerin getirilmesinde...

Alman arkeolog Heinrich Schliemann'ın üçüncü dönem kazısı sırasında 8 bin 831 eseri yurt dışına kaçırdığı bilgisini de burada paylaşmak isteriz. Eserler önce Yunanistan'a sonra da Almanya'ya götürülüyor. Birçok ülke ile pazarlığa giren arkeolog, satamayınca Berlin Müzesi'ne hibe ediyor. II. Dünya Savaşı'nda kaybolan eserler daha sonra Rusya'da ortaya çıkıyor. Meğer savaş ganimeti olarak Rusya'ya götürülmüş. Bugüne kadar çeşitli şekillerde yurt dışına kaçırılan tarihî eserlerimizin diplomatik yollarla ülkemize geri dönmesini sağladık. Şimdi sıra Troya hazinesinde.

One of the important works found in the museum is a copy of the Iliad, which had been kept carefully in Topkapı Palace Library, and which is believed to have been made in the 13th century. The oldest copy of the epic is the copy dated to the 10th century, which was taken to Venice after Fatih's conquest of Istanbul. The other, and best protected, copy is in Topkapı Palace. According to legend, Fatih Sultan Mehmed visited Troy in 1462 and said: "I avenged the Trojans by conquering Istanbul". Although it is not known whether this was actually said, it is thought that Fatih Sultan Mehmed would have read Homer's Iliad, a copy of which was found in his library.

It is a fact that many Western travellers' paths went through Troy. This city had started to be mentioned in the memoirs of travellers beginning with the 11th century. However, the city's real story started to change with the excavations carried out there. During the excavations he started in 1871, the German Heinrich Schliemann found Priam's Treasure, which discovery resounded across the world. However, Schliemann smuggled the treasure abroad. The excavations were later resumed by the American archaeologist Carl W. Blegen and then by Manfred Osman Korfmann from Tübingen University. Since 2013, the excavations are led by Rüstem Aslan with a team from the Çanakkale Onsekiz Mart University. A national park since 1996, the ancient city of Troy and its vicinity has been admitted into the World Heritage List by UNESCO in 1998.

Last year the Ministry of Culture and Tourism announced 2018 as the Year of Troy, and the Troy Museum, the construction of which started in 2013, was opened. Today, articles from our country and the world, found during excavations made at the site of the ancient city of Troy, are being exhibited in this museum. The gold exhibited in the Istanbul Archaeology Museum, known as the worker's treasure, as well as many articles found at Troy have been registered in the inventory. The gold articles that were smuggled by German archaeologist Heinrich Schliemann, and brought back from the US by the Republic of Turkey Ministry of Culture in 2012, having been in safekeeping in the Ankara Anatolian Civilisations Museum until recently are now in the museum. It is now the turn to bring back the treasures exhibited at the Russian Pushkin Museum...

We would also like to indicate that German archaeologist Heinrich Schliemann smuggled 8 thousand 831 articles abroad during the third period of his excavations. The articles were first taken to Greece, and then to Germany. Starting bargains with many countries, the archaeologist donated the articles to the Berlin Museum when he was not able to sell them. The articles that were lost during the Second World War turn up in Russia. It turns out that they were taken to Russia as spoils of war. Until today, we succeeded in bringing back through diplomatic channels many historical artefacts that were smuggled abroad some way or another. Not it is the turn of the treasures of Troy.

2020 Avrupa Konseyi Müze Ödülü

Gerçekten de açıldıktan çok kısa sürede dikkat çeken Troya Müzesi artık bu eserlerin sergilenmesi için en iyi adres. Zaten geçen aylarda da haber ajanslarından Çanakkale'de 5 bin yıllık Troya Antik Kenti girişinde bulunan ve geçen yıl açılışı yapılan Troya Müzesi'nin 2020 Avrupa Konseyi Müze Ödülü (EMYA) için finale kaldığını öğrendik. Bu haber hepimizi heyecanlandırdı, içimizde yeşeren büyük bir umutla, "O ödül bizim olacaktır" dedik.

Müze, Kültür ve Turizm Bakanlığının düzenlediği mimari yarışması sonucu birincilik ödülü alan Ömer Selçuk Baz'ın imzasını taşıyor. Müze, hem mimari hem de içinde sergilenen eserleriyle en iddialı dünya müzeleri arasında. 3 bin metrekaresel sergi salonu, 11 bin metrekaresel kapalı alanıyla oldukça görkemli bir yapı. Yaklaşık 2 bin eserin sergilendiği müzede modern depolama ve laboratuvarlar var. Zemin katında yer alan eserler Çanakkale'de antik çağda kurulan Traos kentlerine ait. Birinci katta Troya'nın katmanlarını, ikinci katta antik dünya, üçüncü katta ise Troya kazı tarihi anlatılıyor.

Troya'dan çıkarılan buluntular ve interaktif sergileme salonlarında devam eden sergiler müzenin seyir terasında sona eriyor. Ziyaretçiler terastan Homeros'un destanlarının geçtiği coğrafyayı, bilgilendirme panolarıyla inceleyebiliyor. Müzeyle birlikte bölgedeki Tefikiye Arkeoköyü, Troya Tarihi Millî Parkı, Traos Kültür Rotası bölgede hem turizm hem de kültürel zenginlik olarak farklı bir çehre kazandırdı. Çizilen tarihi rota yerli ve yabancı turistler tarafından büyük ilgi gördü ve görmeye de devam ediyor.

Belki de bundan 2 bin 800 yıl önce yazıya geçirilen ve Avrupa edebiyatının temel taşı sayılan Homeros destanlarında Troya anlatılmasaydı, bölgenin tarihi kimliği kuşaktan kuşağa bu kadar etkin bir dille aktarılmış olmayacaktı. Kim bilir?

2020 European Museum of the Year Award

Indeed, the Troy Museum, which attracted attention very soon after it was opened, is now the best place to exhibit these articles. In fact, in the recent months we found out from news agencies that the Troy Museum, which is located at the entrance of the 5000-year ancient city of Troy in Çanakkale and which was opened last year, became a finalist for the 2020 European Museum of the Year Award (EMYA). This news excited us all; with hope growing in our hearts, we said "That award will be given to us".

The museum was designed by Ömer Selçuk Baz, who ranked first at the architecture competition held by the Ministry of Culture and Tourism. The museum is among the most ambitious museums in the world in terms of both architecture and the articles exhibited in it. It is a magnificent building with a three thousand-square metre exhibition hall and a closed area of 11 thousand square metres. The museum, where around 2 thousand articles are exhibited, offers modern storage facilities and laboratories. The articles on the ground floor belong to the Traos cities founded in Çanakkale in Antiquity. Troys layers are narrated on the first floor, the world in Antiquity on the second, and the history of the Troy excavations are related on the third floor.

The articles found at Troy, and the exhibitions continuing in the interactive exhibition halls end at the museum's observation deck. The visitors are able to examine the geography in which Homer's epics were set, with the help of an information panel. Along with the museum, the Tefikiye Arkeoköyü, the Troy Historical National Park and the Troas Culture Route lent the region a new face in terms of both tourism and cultural wealth. The route attracted, and continues to attract, great interest from domestic and foreign tourists.

Maybe, if Troy had not been told in the epics of Homer, which were committed to paper 2 thousand 800 years ago, and which are considered the building blocks of European literature, the historical identity of the region would not be handed down from generation to generation in such impressive language. Who knows?

TÜRKİYE'NİN GASTRONOMİ ZENGİNLİĞİ GASTROWAY İLE DÜNYAYA AÇILIYOR

TURKEY'S GASTRONOMICAL
WEALTH OPENS UP TO THE
WORLD WITH GASTROWAY

Yusuf Meriç

DÜNYACA ÜNLÜ MUTFAK ŞEFLERİNİ AĞIRLAYAN
GASTROMASA ORGANİZATÖRÜ GÖKMEN
SÖZEN, 2019 GÖBEKLİTEPE YILI ETKİNLİKLERİ
KAPSAMINDA TÜRKİYE'YE GELEREK, SOKAK
YEMEKLERİ VE YEREL ÜRÜNLERİ İNCELEYECEK
OLAN EKİPTE YER ALDI. GASTRONOMİ YAYINLARI
GENEL YAYIN YÖNETMENLİĞİYLE DE TANINAN
SÖZEN İLE ANADOLU MUTFAK KÜLTÜRÜ ÜZERİNE
KEYİFLİ BİR SÖYLEŞİ GERÇEKLEŞTİRDİK.

GÖKMEN SÖZEN, THE ORGANISER OF GASTROMASA,
WHICH HOSTS WORLD-FAMOUS CHEFS, JOINED
THE TEAM THAT WOULD COME TO TURKEY
WITHIN THE SCOPE OF THE EVENTS HELD FOR
THE 2019 GÖBEKLİTEPE YEAR AND EXAMINE
STREET FOOD AND LOCAL PRODUCTS. WE HELD
A PLEASANT CONVERSATION ON THE CULINARY
CULTURE OF ANATOLIA WITH SÖZEN, WHO IS ALSO
KNOWN FOR HIS WORK AS EDITOR-IN-CHIEF FOR
GASTRONOMICAL PUBLICATIONS.

Gökmen Sözen

"TÜRK ŞEFLERİNİ DE GASTROMASA İLE
DÜNYAYA TANITACAĞIZ."

"WE WILL ALSO ADVERTISE TURKISH
CHEFS THROUGH GASTROMASA."

Göbeklitepe etkinliğinden ve hedeflerinizden bahsedermisiniz?

Göbeklitepe'ye önem veriyoruz. Fakat Türkiye'nin birçok tarihi noktasına da önem veriyoruz, çünkü dünyada tarihi boyutu en yüksek destinasyonların bu bölgede olduğuna inanıyoruz. Bu nedenle bu sene Göbeklitepe yılı olduğu için sadece Gastroway değil, diğer projelerimizi de Göbeklitepe'ye bağlamak istiyoruz. Gastroway'de dünyaca ünlü şefleri getirdik ve buranın Gastroway Gaziantep, Şanlıurfa, Mardin ve Diyarbakır'ın tarihi alanlarının yanında hem tarımsal alanları hem geleneksel yemekleri tattırma fırsatı bulduk. Sadece bunlar değil, gıda firmalarında hazırlanıp ihracata teşvik edecek projeler sunduk. Tabii ki bu sene Gastroway ile başladık, ama projelerimiz Göbeklitepe ve Gastromasa'yla devam edecek. 26-30 Kasım arasında da yine dünyanın en önemli şefleri ile önemli gastronomi medyasını buraya getireceğiz. Göbeklitepe'nin daha fazla tanıtılmasını misyon edineceğiz. Bu konuda da çalışmalarımız devam ediyor.

Dünyanın önemli şefleri ve gazetecileri Gaziantep'e geldiler. Gaziantep'i seçmenizdeki neden nedir?

Sadece Gaziantep diye değil, Mezopotamya olarak bakıyoruz. Türkiye'nin kuzeydoğusu, güneydoğusu; yani Kuzey Mezopotamya'sını bir bütün olarak inceliyoruz. Fakat Gaziantep tabii ki bir gastronomi şehri... Dünyanın en iyi baklavası, en iyi fıstığı, dünyanın en iyi yemekleri var burada ve dünyaya daha fazla tanıtılmasını istiyoruz. Nasıl Lübnan mutfağı dünyada tanıtılıyor, Gaziantep'i de aynı şekilde tanıtmak için çalışmalar yapıyoruz. Bu nedenle Gastroway'de şeflerimizi Gaziantep'e getirdik. Ama GastroAntep'te biz daha da büyük projelere imza atarak hem burada yemekleri tattırıyoruz hem de tarihi yerleri gezdiriyoruz. İhracat edilecek Antep biberinden fıstığına ve sumacına kadar bu projelerde devam edip yurt dışına tanıtmaya çalışıyoruz.

GastroAntep'te başka ne tür etkinlikler yapıyor. Biraz daha detay verebilir misiniz?

Biz Gaziantep'e zaten her yıl gruplar götürüyoruz. Geçen yıl GastroAntep'te dünyanın en iyi şeflerini ağırladık, bu sene de ağırlıyoruz. Gastroway'de de yine Michelin yıldızlı şefler geldi. Bu sene de 12-15 Eylül'de GastroAntep yapıyor, yine dünyanın en iyi şeflerini farklı ülkelere getiriyoruz. Burada konferanslar, workshoplar ve uluslararası düzeyde dünyanın en iyi dördüncü yarışmasını planlıyoruz. Dünyanın en iyi şefleri burada yemekler yapacak, bence meraklısı bunu kaçırmamasın.

Bu sene Gastroway'i Mezopotamya'da gerçekleştirdiniz, başka şehirlerde de olacak mı?

Geçen yıl Ege'de yaptık. Gelecek sene iki yerde yapabiliriz, özellikle Karadeniz'e ve Doğu Karadeniz'e önem veriyoruz. Doğu Akdeniz'e de önem veriyoruz, yani Antakya, Adana ve Antalya

Could you tell us about the Göbeklitepe organisation and your goals?

Göbeklitepe is very important for us. However, many historical points of Turkey are also very important for us, for we believe that the destinations with the greatest historical dimension in the world lie in this region. For this reason, and since this year is the Göbeklitepe year, we want to connect other projects along with Gastroway with Göbeklitepe. We brought world-famous chefs as part of Gastroway, and found the opportunity both to show the historical sites of Gaziantep, Şanlıurfa, Mardin and Diyarbakır, and to examine agricultural areas and taste traditional dishes. We also presented projects that would be prepared by food companies and would encourage exports. Of course, this year we started with Gastroway, but our projects will continue with Göbeklitepe and Gastromasa. Between 26 and 30 November, we will bring over the gastronomy media along with the most important chefs of the world. We will consider it our mission to advertise Göbeklitepe better. Our work on this matter continues.

The world's important chefs and journalists came to Gaziantep. Why did you choose Gaziantep?

We look at it not only as Gaziantep, but as Mesopotamia. We examine Turkey's northeast and southeast, that is, we Northern Mesopotamia as a whole. However, of course Gaziantep is an important city in terms of gastronomy... The world's best baklava, best pistachio nuts, and the best food are here, and we want them to be known better in the world. Just as Lebanese cuisine being known in the world, we are carrying out work to advertise Gaziantep in the same manner. For this reason we brought our chefs to Gaziantep within the scope of Gastroway. However, by carrying out greater projects under Gastroway, we both present the food here, and show the historical sites. Continuing with these projects with respect to Antep pepper and sumac for exports, we are making efforts to advertise the city abroad.

What other events are taking place under GastroAntep? Could you give us some more details?

We have already been taking groups to Gaziantep every year. Last year we hosted the world's best chefs in Gaziantep, and we will be doing this this year too. Again, Michelin star-winning chefs came for Gastroway. This year GastroAntep is being held on 12-15 September, and we will be bringing the best chefs in the world from different countries. Here we are planning conferences, workshops, and the fourth best international competition in the world. The world's best chefs will cook here; I recommend enthusiasts not to miss this.

This year you organised Gastroway in Mesopotamia. Will it be held in other cities too?

Last year we organised the event in the Aegean Region. Next year we may do it in two places; we attach great importance to the Black

şehirleri çok önemli bu konuda. Doğru destinasyonu ise yıl sonunda açıklayacağız.

Gastroway adı altında Türk yemek kültürü tanıtıyor. Yabancı şefler, yemek kültürü yazarları, gastronomi uzmanları geçen aylarda Türkiye'ye geldiler. Gelen misafirlerimizin izlenimlerinden bahsedermisiniz?

Bunlar dünyanın farklı destinasyonlarından gelen uluslararası yazarlar. Biz hem farklı destinasyonlardan getiriyoruz hem de uluslararası olmasına dikkat ediyoruz. Bu nedenle burada çıkılacak olan gazete ve dergilerdeki haberlerle birlikte sosyal medya ve dijital platformlarda çıkan haberlere de değer veriyoruz.

Türkiye'nin tanınması için dünyanın farklı destinasyonlarından getirdiğimiz yazarlar buranın tarımsal ürünlerini, yemeklerini, tarihini, doğasını her şeyini inceleyip bunları yayınlıyorlar ve Türkiye'nin tanıtımına çok önemli bir hizmet veriyorlar. Biz doğru uluslararası medyayı inceliyoruz. Bunun için networkümüz var. Bu nedenle yılın bir yarısında yurt dışındayız. Bu konuda incelemeler yapıyoruz ve hem doğru şefleri getiriyoruz hem doğru medyayı getiriyoruz. Tabii ki bizim esas uluslararası çalıştığımız kısım, Gastromasa. Dünyada birçok organizasyon var. Bu da dünyanın en iyi uluslararası dört konferansından biri. Diğerleri Madrid, San Sebastian ve Milano'da.

Biz bunu çok çalışarak bu yerlere getirdik ve ilerde tabii ki Gastromasa'yı bir Türk markası olarak dünyaya açacağız ve hâlâ görüşmelerimiz devam ediyor. Burada hem dünyanın en iyi 50 restoranlarının şefleri geliyor hem de Michelin yıldızlı en üst düzey şefleri getiriyoruz. Bir bakıma köprü oluşturuyoruz. Türkiye'nin yatırımcıları, şefleri ve profesyonel gastronomi sektöründe çalışanlar olarak hem onlardan bilgi alıyoruz hem biz onlara bilgi veriyoruz.

Bu sayede ülkemizdeki gastronominin gelişmesine katkıda bulunuyoruz. Ayrıca gelecek senelerde Antalya'da önemli bir uluslararası organizasyon planlıyoruz. Avrupa'dan ve özellikle Rusya'dan ülkemize birçok turist geliyor. Bu nedenle iyi olan ağırlama sektörümüzün daha iyi olması için "Host Summit" Zirvesi yapacağız. Tamamen turizm otelciliği ve turizm gastronomisi konseptli olacak. Gastromasa dünyanın en iyi fine dining sektöründen geliyor. Host Summit'e ise dünyanın en iyi turizm otelcilik sektörünün rol modellerini getireceğiz. Bence Türkiye'ye ve özellikle de Antalya'ya çok önemli katkıda bulunacak. Böylesi uluslararası anlamda organizasyonlara imza atıyoruz.

Sea and Eastern Black Sea regions. Eastern Mediterranean is very important for us, that is, the cities of Antakya, Adana and Antalya are very important in this matter. We will announce the actual destination by the end of the year.

Turkish culinary culture is being introduced under the name Gastroway. Foreign chefs, culinary culture authors, gastronomy experts came to Turkey in the recent months. Could you tell us about our guests' impressions?

They were international authors from different places of the world. We both bring them from different places, and take care that the event has an international quality. Therefore, we attach importance to the articles to be published in newspapers and magazines, as well as news on social media and digital platforms.

The authors we invited from different countries in the world to contribute to the advertisement of Turkey both examine the agricultural products, food, history and nature of this country, and render great services towards Turkey's advertisement. We keep track of the correct international media. We have a network for this. Therefore we are abroad half of the year. We conduct research on this subject, and bring the right chefs as well as the right media. Of course, our main international work is Gastromasa. There are many organisations in the world. This is one of the four best international conferences in the world. The others are in Madrid, San Sebastian and Milano.

We made a lot of efforts to achieve this, and of course we will open up Gastromasa to the world as a Turkish brand; our negotiations continue. Here, the chefs of the 50 best restaurants of the world are coming along with Michelin star-winning top-notch chefs. In a sense, we are establishing a bridge. As Turkey's investors, chefs and those working in the professional gastronomy sector, we obtain information from them and provide them with information in return.

This way, we contribute to the development of gastronomy in our country. Also, we are planning an important international organisation to take place in Antalya in the next years. Many tourists visit our country from Europe, and especially Russia. For this reason we will organise a "Host Summit" to improve on our hospitality sector, which is already good. It will be based entirely on a tourism hotel management and tourism gastronomy concept. Gastromasa comes from the world's best fine dining sector. So, to Host Summit we will bring the world's best role models of the tourism - hotel management sector. I believe that Turkey, and especially Antalya, will make a very important contribution. We are authoring such international organisations.

Gastronomi son yıllarda turizmin başka kolu olarak ortaya çıkıyor. Türkiye gastronomi yönünden ne kadar zengin, misafirlerimiz Türkiye'nin yemek kültürünü fuarlarda yeterince tanıyorlar mı?

Dünya turizm gastronomisi sevenler bence Türkiye'yi şu an rota olarak kabul etmedi. Bunun için bizim çalışmamız lazım. Yurt dışındaki fuarlarda sadece tarihî yerlerimizi değil, yeme içme kültürümüzü de doğru anlatmamız lazım. Bir turizm fuarında geleneksel yemeklerimiz dışında, her kademedeki yemeklerimizi göstermemiz lazım. Sokak lezzetlerinden başlayıp, en üst düzey fine dining restorana kadar farklı modelleri sunmamız lazım. Belirli şef arkadaşlarımız var dünyada tanınan, onlara da buradan teşekkür ediyorum. Onlar kendi tırnaklarıyla buralara geldiler. Onlar dışında tabii ki en büyük zenginliğimiz sokak yemeği. Türkiye'ye gelen Türkiye'yi bilmeyen yabancı şeflerimiz ya da turistler sokak yemeğimize hayran oluyorlar. Tavuk göğsümüz, kokoreçimiz, dönerimiz onlara farklı geliyor. Bunun yanında geleneksel lokantalarımıza, esnaf lokantalarımıza daha fazla destek verilmesi lazım devlet tarafından... Bunlar bizim değerimiz.

Geleneksel lokantalarımız, yani esnaftan farklı olarak kebab restoranları, balık restoranları bunlara önem vermemiz lazım. Ama turizm gastronomisinin gelişmesi için bizim şef restoranlarına ihtiyacımız var, çünkü dünyada bunlar tanıtımını yapıyor. Peru'ya baktığınızda sokaklarda Ceviche'yi görürsünüz. Ama Ceviche'yle tanıtımını yapmıyor. Çok güzel, lezzetli yiyorsun, içiyorsun; ama Peru'da dünyanın en iyi restoranları var.

Ekonomik anlamda Türkiye'den geri olmasına rağmen çok iyi pazarlama yapmışlar. Bizler devlet desteğiyle şeflere, gençlere, şef restoranlarına destek vermemiz lazım. Kendi restoranlarını açıp dünyada tanıtımını yapmaları gerekiyor, ayrıca bunun yanında da global halkla ilişkiler firmalarına ihtiyacımız var. Çünkü sadece şef olmak yetmiyor. Dünyada adından söz ettirecek gastronomi yazarlarına ihtiyacımız var ve biz daha yolun başındayız.

Türkiye'nin hâlâ keşfedilmemiş birçok özelliği var. Bunlardan biri de mutfak kültürüydü. Şimdiye kadar neler yapıldı, bundan sonra gastronomi turizmini nasıl geliştirebiliriz?

Türkiye'de sivil toplum örgütleri bir şeyler yapmaya çalışıyor. Hepsine tek tek teşekkür ediyoruz, ama Türkiye gastronomisi metropol İstanbul hem Ankara, İzmir gibi müşteri çekmek istiyorsa şehirlerin daha aktif olması lazım. Şu anda Türkiye yurt dışında yeterince tanınmıyor, tanıtmaya çalışıyoruz. Bunun için sadece biz değil, bizim gibi başka çalışan arkadaşlarımız da var. Hepimiz ortak bir vizyonda buluşup tanıtmamız lazım. Sokak lezzetlerinden en üst kademeye kadar hapsini inceleyip, bütün kesime hitap edecek bir gastronomi turizmimize ihtiyacımız var.

Gastronomy has emerged as a separate arm of tourism in the recent years. How rich is Turkey in terms of gastronomy? Do our guests have adequate knowledge about Turkey's culinary culture?

I believe that enthusiasts of tourism gastronomy in the world have not yet accepted Turkey as a destination. We have to work towards that. At exhibitions abroad, we must not only talk about our historical sites, but must also represent our culinary culture accurately. Apart from our traditional cuisine, we must present our food at all levels at a tourism exhibition. We must present different models starting from street flavours to the highest level fine-dining restaurants. There are certain world-famous chef colleagues of ours, I wish to thank them here. They worked their way up to their present position. Other than them, our greatest wealth is our street food. Foreign chefs or tourists who visit Turkey without having no prior knowledge are amazed by our street food. They find our chicken breast, our kokoreç and our döner very different. Also, our traditional restaurants, tradesmen's restaurants must be better supported by the government... These are our values.

Our traditional restaurants other than tradesmen's restaurants, our kebab and fish restaurants must also receive the attention they deserve. However, we need chefs' restaurants in order to develop tourism gastronomy, because those are the places that do the advertisement in the world. When you look at Peru, you would see Ceviche on the streets. But Peru does not carry out its advertisement through Ceviche. You enjoy it, it is delicious, you eat and drink; but Peru has the best restaurants in the world.

Although far behind Turkey in terms of economy, their marketing is very successful. Our government must support chefs, the youth, and chefs' restaurants. They need to open their own restaurants and advertise to the world; we also need global public relations companies for these. Because being a chef is not enough on its own. We need gastronomy writers who are known throughout the world, and we are at the beginning yet.

Turkey has many undiscovered features yet. One of these was culinary culture. What has been done until now, and how can we develop gastronomy tourism after this point?

Non-governmental organisations are making efforts in Turkey. We thank them all, but Turkey's gastronomy, if it wants to draw customers, must be more active as in the metropolises İstanbul, Ankara and İzmir. Currently Turkey is not known adequately abroad, we are making efforts. It is not only us, but we have other colleagues who are working on this. We must all meet on a joint vision and advertise. We need an approach to gastronomy tourism that examines everything from street flavours to the highest-levels and addresses all strata. When a person living abroad with a budget of 5 thousand Euro comes to Turkey, we must introduce him to street

Archaeology Summer School

Turkey
In The World
Cultural Heritage

#rotamtürkiye

Ankara
Çanakkale
Çorum
Gaziantep
İstanbul
İzmir
Şanlıurfa

100
YIL
Dünya'nın
Cultural Heritage

heritage.yee.org.tr

22
July

04
August

ALBERT ADRIA

ALEX ATALA

ANTHONY BOURDAIN

Bütçesi 5 bin avro olup, yurt dışında yaşayan bir insan Türkiye'ye geldiğinde ona doğru sokak yemeğini anlatmamız ve oralara götürmemiz lazım.

Bir insanın başka bir ülkeye seyahat etmesinin amacı aslında yemek kültürünü tanımaktır. Peki Türkiye'ye seyahat etmek isteyenlere ne söylemek istersiniz, Türkiye gastronomi bakımından zengin bir ülke midir?

Türkiye tarımsal ürünleri ve geleneksel lokantaları ile çok zengin bir ülke. Ama dünyanın en iyi üçüncü mutfağı dersek o olmaz. Bekli de öyledir, ama olmaz. Şu anda bunun alt yapısı zayıf. Gastroway'de Mezopotamya bölgesini seçmemizin sebebi buydu. Her yerin görülmesini istedik tabii ki. Gaziantep bunun öncüsü, ama misafirlerin kalınan oteldeki hediyeliklere kadar teker teker incelenmesi gerekiyor. Sadece orası değil, Ege'ye baktığımızda İzmir'den aşağısında geleneksel lokantalar da olsa çok güzel bir restorani tanımıyor turist. Onun için tanıtımlara ihtiyacımız var. Gizli kalmış lezzetler var. Mesela şu an Ayvalık'ta Rodos'tan Girit'ten gelen adalılar var. Öyle ki burada ciddi anlamda Giritli var. Ama gerçek Girit lokantalarını artırmamız gerek. Demek ki Türkiye'nin geneline baktığımızda tarım alanlarımız muhteşem, geleneksel lokantalarımız çok iyi; ama biz bunları biraz düzeltereğiz. Şef restoranlarını artıracamız, alt yapılar yapıldıktan sonra tanıtıma başlamamız lazım. Alt yapınız yoksa milli bir felakettir, bütün çalışmalar boşa gitmektedir. Ama bir yerden başlanacak. Türkiye'deki insanlara güveniyoruz bizde bu nedenle çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Ekleme istedikleriniz...

Dünyanın en iyi restoranlarına zeytinine, zeytinyağına, fıstığına, sumacağına kadar biz yolluyoruz. Biz bunu kendimiz için, ülkemiz için yapıyoruz. Çünkü Türkiye'nin gıda ürünlerine güveniyoruz. Bunun için yurt dışında bayilerle görüşmemiz lazım, dünyanın bu ürünleri tanınması lazım. Bunun için Tarım Bakanlığı, Kültür Bakanlığı hep beraber koordineli çalışmamız gerekiyor. Ayrıca Gastromasa Türkiye markasıdır, dünyada da olacak. Bu nedenle Türk şeflerini de Gastromasa ile dünyaya tanıtacağız.

flavours properly, and take them to these places.

A person's objective for travelling abroad is actually to get to know that country's culinary culture. So, what would you like to say to those wishing to visit Turkey? Is Turkey a rich country in terms of gastronomy?

Turkey is a very rich country in terms of its agricultural products and traditional restaurants. But we cannot say that it is the third best cuisine in the world. Maybe it is, but we cannot say that. Currently, the infrastructure for this is weak. This was the reason for our choice of the Mesopotamia region for Gastroway. Of course, we would like to introduce all of the country. Gaziantep is a pioneer, but everything down to the gifts at the hotels in which the guests will stay need to be examined. Not only there, looking at the Aegean region, - although there are traditional restaurants south of İzmir - the restaurants do not know a very good restaurant. That is why we need advertisement. There are hidden flavours. For instance, currently there are people from Rhodes and Crete in Ayvalık. There is a serious number of Cretans here. But we need to increase the number of authentic Cretan restaurants. So, looking at Turkey in general, we can say that our agricultural areas are superb, and our traditional restaurants are very good - but we will improve on this a bit. We will increase the number of chefs' restaurants - we must start with the advertising after the infrastructure is complete. Not having an infrastructure is a national catastrophe; all of your work is wasted. But one must start somewhere. We trust the people of Turkey, and for this reason we continue with our work.

Is there anything you would like to add?

We export olives, olive oil, pistachio nuts, sumac to the best restaurants in the world. We do this for ourselves, for our country. For we trust in Turkey's food products. For this, we need to meet with vendors abroad, the world must get to know these products. To achieve this, we must work in coordination with the Ministries of Agriculture and Tourism. Also, Gastromasa is a Turkish brand, and it will exist in the world too. For this reason, we will also advertise Turkish chefs through Gastromasa.

ERIC KAYSER

FERRAN ADRIA

MASSIMO BOTTURA

Bulutların Kıyısında
**DOĞU KARADENİZ
YAYLALARI**

On the Edge of the Clouds
THE UPLANDS OF THE EASTERN
BLACK SEA REGION

Melih Uslu

ZAMANIN, ÇOĞU KEZ ANİDEN BASTIRAN SİSLE
YA DA BİR ATMACA ÇIĞLIĞIYLA BÖLÜNDÜĞÜ
DOĞU KARADENİZ YAYLALARINI SONBAHARDA
KEŞFETMEK, DOĞANIN EN GÜZEL YÜZÜYLE
TANIŞMAKTIR ASLINDA.

DISCOVERING THE UPLANDS OF THE EASTERN
BLACK SEA REGION, WHERE TIME IS OFTEN
INTERRUPTED BY A SUDDEN FOG OR THE SCREECH
OF A SPARROW HAWK, IS, IN FACT, MEETING THE
MOST BEAUTIFUL FACE OF NATURE.

Rize Huser Yaylası
Rize Huser Plateau

Doğu Karadeniz yaylalarına giriş kapımız, Trabzon'un yemyeşil ormanlarla çevrili ilçesi Maçka. Yaylalardan gizemli Orta Çağ manastırlarına, geleneksel lezzetlerden renkli festivallere her adımda yeni bir sürpriz sunan ilçeyi ikiye ayıran Coşandere'nin suları, Sümela Manastır'ını işaret ediyor. Zigana Vadisi'ne doğru gittikçe güzelleşip dağların içine sokulan yol üzerindeki Hamsiköy'ün sütlacı dillere destan. Uzungöl, Şolma, Lişer, Sera Gölü, Mavura, Kiraz, Lapazan, Çakırgöl, Çatma Oba, Düzköy, Karadağ, Hıdırnebi, Kuruçam ve Sis Dağı, yakın çevreye zümrüt taneleri gibi dağılmış Doğu Karadeniz yaylalarından bazıları...

Yörenin az bilinen hazinelerine açılan Torul-Gümüşhane-Yayladere rotasında Salmankeş Geçidi'ni aşarak ulaşılan Yağmurdere Vadisi, bölgenin zor ulaşılan noktalarından. Yanbolu Çayı'nın kıyısında yer alan Dumanlı kasabası, Santa adıyla kurulmuş yedi gayrimüslim köyün merkezîymiş bir zamanlar. Yalnız hemen uyaralım. Oksijen yüklü dağ havası sizi de acıktırmakta gecikmeyecek... İşte o anlarda yöre mutfağının damak çatlatan lezzetleri imdadınıza yetişecek. Emin olun karalahana çorbası, kuymak, hamsili kaygana, turşu kavurması, minci peyniri, "fikokı" denilen böğürtlen şurubu ve güveçte köy sütlacı gibi leziz Karadeniz yemekleri size yöreyi sevdirecek.

Our portal to the Uplands of the Eastern Black Sea Region, Trabzon's Maçka district, which is surrounded by verdant forests. The waters of Coşandere dividing the district, which offers a novel surprise at each pace from uplands to Medieval monasteries, traditional flavours and colourful festivals, point at the Sumela Monastery. The rice pudding of Hamsiköy on the road that becomes more and more beautiful as it approaches the Zigana Valley and goes through the mountains is famous. Uzungöl, Şolma, Lişer, Sera Gölü, Mavura, Kiraz, Lapazan, Çakırgöl, Çatma Oba, Düzköy, Karadağ, Hıdırnebi, Kuruçam and Sis Dağı are some of the Eastern Black Sea Region uplands that are dispersed like emeralds across the region.

Yağmurdere Valley, which is reached by passing through the Salmankeş Pass on the Torul-Gümüşhane-Yayladere route that leads to the less-known treasures of the area, is among the less accessible points of the region. The Dumanlı Town that is skirted by the Yanbolu Stream was once the centre of seven non-Muslim villages founded with the name Santa. But first we must warn you. The oxygen-laden mountain air will soon whet your appetite... At those moments the delicious flavours of the regional cuisine will come to your rescue. Be sure that tasty Black Sea food such as kale soup, kuymak, kaygana with anchovies, braised pickles, minci cheese, the blackberry syrup known as "fikokı", and village rice pudding cooked in an earthen bowl will cause you to love the region.

Kaçkar Dağları
Kaçkar Mountains

Çay, Peştamal, Ahşap...

Trabzon'un kapı komşusu Giresun'un yaylalarına uzanarak gezinize farklı bir renk katmak da elinizde... Kümbet, Giresun'un gözde yaylalarından sadece biri... Dereli ilçesi yakınlarındaki Karagöl Yaylası ise minik gölcükleriyle tanınıyor. Melikli Obası ve Kulakkaya Yaylaları ise şehir merkezine yaklaşık bir saatlik mesafede. Panoramik bir Giresun turundan sonra Doğu Karadeniz yaylalarına asıl ünü kazandıran Rize'ye yöneliyoruz bu kez. İyidere sahilinden başlayan yol, uçsuz bucaksız çay ve mısır bahçeleri arasında İkizdere Vadisi'ne uzanıyor. Yol üzerindeki Güneyce kasabasının 150 yıllık ahşap camileri, kestane ağacının dantel gibi oyulmasıyla yapılmış. Vadiye adını veren İkizdere, Köhçer ve Cimil derelerinin kesiştiği yerde yükseliyor.

Manle Şelaleleri ve Vane Kaplıcası dışında renkli bir çarşısı var ilçenin. Yöre kadınlarının başına bağladığı "keşan" denilen bordo desenli el dokuması, kökboyama peştamal, yün çorap, köy peynirleri, çay, ahşap yayık ve rahleler çarşının gözdelelerinden...

İlçenin güneyindeki Dereköy, İkizdere Yaylalarının giriş kapısı. Balıyla ünlü Anzer Yaylası'nın yanı sıra; Çamlık, Puşula, Gölyayla, Cimil, Çiçekli, Mahura, Yatak, Buzluğan, Kaban ve Vaşa Yaylaları da burada. Bölgeyi gezmek için konaklama, yemek ve rehberlik hizmetlerinin sunulduğu Çamlık Yaylası'nı merkez almak iyi fikir olabilir. 2 bin 600 metre ile Türkiye'nin en yüksek rakımlı iki dağ geçidinden biri olan Ovit Zirvesi, Aygır Gölü denilen bir buzul gölü ile taçlanıyor.

Tea, Apron, Wood...

Adding colour to your trip by reaching out to the uplands of Trabzon's neighbour Giresun is up to you... Kümbet is only one of Giresun's favoured uplands... The Karagöl Upland in the vicinity of the Dereli district is known for its ponds. The Melikli Obası and Kulakkaya Uplands are approximately one hour's distance to the city centre. After a panoramic tour of Giresun, we turn to Rize, which brings the Uplands of the Eastern Black Sea Region their real fame. The road starting from the coast of İyidere stretches towards the İkizdere Valley through endless tea and corn fields. The 150 years old wooden mosques of the Güneyce village on the road were made by carving chestnut trees like lace. İkizdere, which lends the valley its name, rises at the point where the Köhçer and Cimil streams intersect.

In addition to the Manle Waterfalls and the Vane Hot Baths, the district has a colourful marketplace. The hand-woven headdress with maroon patterns worn by women of the region, aprons dyed with madder, woolen socks, village cheeses, tea, wooden butter churns and bookstands are among the favourite articles of the marketplace.

Dereköy to the south of the district marks the entrance to the İkizdere Uplands. Along with Anzer Upland, which is famous for its honey, the Çamlık, Puşula, Gölyayla, Cimil, Çiçekli, Mahura, Yatak, Buzluğan, Kaban and Vaşa Uplands are also located there. For trips around the region, it might be a good idea to base oneself in the Çamlık Upland where accommodation, food and guidance services are offered. One of Turkey's two highest mountain passes with an altitude of 2 thousand 600 metres, the Ovit Summit is crowned by a glacial lake known as Aygır Lake.

Hemşin Yollarında

Çamlıhemşin yolu, göz alıcı bir yeşilliğin içinde ilerliyor. Fırtına Deresi'nin oluşturduğu Hemşin Havzası, Karadeniz'in vadilerle bölünmüş sarp doğasını en iyi hissedebileceğiniz mekânlardan. Doğu Karadeniz'in en yüksek dağlarıyla çevrelenen havza, 50 kadar yayla ve 70'ten fazla dağ köyünün sahibi. Bölgenin yerleşim düzeni, dik ve sisli yamaçlara dağılarak izole olmuş, kimi zaman sadece birkaç evden oluşan mahallelerden ibaret. Çamlıhemşin'in asıl sürprizi, Karadeniz'in en gösterişli evlerinin bir araya geldiği Konaklar Mahallesi. Ormanlar ve sislerle kaplı dik bir dağın yamacına inşa edilmiş 20 kadar konağın en yenisi, yüz küsur yıllık. Kesme taş ve ahşabın kusursuz sentezini sunan yapıların antikalar, çini sobalar ve nadide cam işleriyle bezeli iç mekânları, vadi sahiplerinin zevkini yansıtıyor. Bulutların üzerindeki yolculuğun devamı, Çatköy-Verçenik rotası. Kemerli taş köprüleri, kır lokantaları, gizemli manastırları ve evlere erzak taşıyan minik teleferikleriyle bu yemyeşil vadi Kaçkarların kalbindeki Karadeniz yaylalarına tırmanıyor.

On the Road to Hemşin

The road leading to Çamlıhemşin passes through dazzling greenery. The Hemşin Basin created by the Fırtına Stream is among the places where you can best feel the Black Sea Region's steep nature divided by valleys. Surrounded by the highest mountains of the Eastern Black Sea Region, the basin has around 50 uplands and more than 70 mountain villages. The settlement of the region features neighbourhoods consisting in some cases merely of a few houses that are isolated due to being dispersed across steep and foggy slopes. The real surprised offered by Çamlıhemşin is the Konaklar Neighbourhood, where the most flamboyant houses of the Black Sea Region are seen. The most recent of the approximately 20 mansions built on a steep sloped lost in forests and fog is over a hundred years old. The interior spaces of the buildings that present a flawless synthesis of cut stone and wood, which are decorated with antiques, porcelain tile stoves and rare glasswork, reflect the taste of the homeowners of the valley. Our voyage over the clouds continues with the Çatköy-Verçenik route. This verdant valley with its arched stone bridges, country restaurants, mysterious monasteries, and small cable cars carrying provisions to houses climbs towards the Black Sea uplands in the heart of the Kaçkar range of mountains.

Yıldızlara En Yakın...

Fırtına Vadisi'nin derinliklerinde, vahşi bir kanyonun ortasında yükselen Zilkale, esrarlı ve romantik bir görünüme sahip. Burası aynı zamanda Kaçkar Dağları Milli Parkı'nın giriş kapısı. 51 bin 550 hektarlık alana yayılan doğa parkı, 230'dan fazla kuş türü, 550'si endemik olmak üzere 2 bin 300 civarında canlı türüyle başlı başına bir gezi cenneti. Kaçkarlara doğru gittikçe sarplaşan dağ yolunun yüksek kesimleri, sık çam ormanları, geniş çayırlar ve yayla çiçeklerine bırakıyor yerini. Tatos (Dilek) Dağı'nın eteklerindeki Çatköy'de ikiye ayrılan yolun devamı Elevit, Trovit, Palovit, Amlakit, Kavron, Hazındağ, Samistal Yaylaları'na; sağa ayrılan yol ise Hisarcık, Çiçekli, Orta, Baş ve Hacıvanak yaylaları'na uzanıyor. Çatköy'ün yamaçlarından Fırtına Vadisi'ni kuşbakışı izleyen Kito Yaylası ise yörenin en güzel sırtlarından biri. Balıklı Gölü ve gürül gürül çağlayan pınarlarıyla ünlü Kito'da, ahşap yayla evleri dışında beton yapılaşma yok. Bulutların, pamuk şekerine benzeyen kucağında yatan bu vahşi yayla, bir başka dünyaya götürecektir sizi...

Closest to the Stars...

Deep in the Fırtına Valley, Zilkale, which rises in the middle of a wild canyon, has a mysterious and romantic appearance. This place is also the entrance to the Kaçkar Mountains National Park. The nature park stretching across an area of 51 thousand 550 hectares is a paradise for trekkers with more than 230 species of birds, and around 2 thousand 300 species of living beings, 550 of which are endemic. The high sections and dense pine forests of the mountain road that becomes steeper as one approaches the Kaçkar range of mountains give way to large meadows and upland flowers. The road branching in Çatköy at the skirts of the Tatos (Wish) Mountain stretches to the Elevit, Trovit, Palovit, Amlakit, Kavron, Hazındağ and Samistal Uplands on one side, while the left hand road leads to the Hisarcık, Çiçekli, Orta, Baş and Hacıvanak Uplands. The Kito Upland that offers a bird's eye view of the Fırtına Valley from the slopes of Çatköy is among the most beautiful surprises of the region. Famous for the Balıklı Lake and its gurgling springs, Kito has no concrete buildings, but only wooden upland houses. This wild upland that rests on the cotton candy lap of the clouds will take you to another world...

Artvin Yüzen Adalar
Artvin Floating Islands

Yeşil Şemsiye Altında

Artvin'in dâhil edilmediği bir Doğu Karadeniz yaylaları turu kesinlikle eksik kalır. Kaçkar Dağları'nın el değmemiş doğasına sığınan Artvin, yayla festivalleri, tarihi Gürcü kiliseleri ve doğa sporları olanaklarıyla Doğu Karadeniz'in uzak ve sürprizli köşelerinden biri. "Yeşil şemsiye" olarak adlandırılan Kafkasör Yaylası, boğa güreşleriyle tanınıyor. Kafkasör'ün sırtını yasladığı Genya Dağı'nın yamaçları, uçurumların kenarında ilerleyen adrenalin düzeyi yüksek dağ yollarıyla, off-road tutkunları için bulunmaz parkurlar saklıyor. Dağın batısındaki Hatila Vadisi, Artvin'in en geniş millî parkına sahip. Dağcılık, kaya tırmanışı, trekking ve cip safari için zengin olanaklar vaat eden yörede, Çoruh Nehri'nin Yusufeli ile İspir arasında kalan bölümü, Türkiye'nin en iyi rafting parkurları arasında gösteriliyor. Doğu Karadeniz yaylalarında akşamüstü saatlerde başlayan tatlı esinti, her zaman olduğu gibi coşkulu horon seslerini de getiriyor beraberinde... Ve dağlara sevdalı yayla insanının elinde müzikal bir şölene dönüşen tulum ve kemençe tınları, tüm gezginleri Karadeniz'e çağırıyor...

İkizdere Vadisi

Anadolu'nun oksijen oranı en yüksek noktalarından biri olan İkizdere Vadisi, 200 civarında kuş çeşidi, 500 kadarı nadir bulunan olmak üzere, 2 binden fazla canlı türü ve aylarca bitirilemeyecek yürüyüş parkurlarıyla başlı başına bir gezi cenneti. Çengel boynuzlu dağ keçisi ile Huş tavuğunun Anadolu'daki en önemli yaşam alanlarına ev sahipliği yapan yörenin dağlık kesimleri, doğa gözlemcileri için de cazip bir bölge özelliğinde. Dağların 2 bin 800 metreden yüksek kesimlerinde buzul çağına ait izlerin görüldüğü billur kayaçlar, buzul gölleri, "U" kesitli vadiler ve erimemiş buzul kütleleri görülebilir. Bu yükseltinin altındaki kesimler ise yemyeşil orman örtüsü ile kaplı.

Under a Green Umbrella

A tour of the Eastern Black Sea Region Uplands in which Artvin is not included would definitely be incomplete. Having taken shelter in the untouched nature of the Kaçkar Mountains, Artvin is a far corners of the Eastern Black Sea Region, which is full of surprises with its upland festivals, historical Georgian churches and nature sports facilities. The Kafkasör Upland, referred to as the "Green Umbrella", is known for camel wrestling. The slopes of the Genya Mountain against which Kafkasör leans conceals unmatched tracks for off-road enthusiasts with its high-adrenalin mountain roads hugging the falls. The Hatila Valley to the west of the mountain contains Artvin's largest national park. In the region that offers rich opportunities for mountaineering, rock-climbing, trekking and jeep safaris, the section of the Çoruh river remaining between Yusufeli and İspir is among Turkey's best rafting tracks. The mild breeze that rises towards the evening on the Uplands of the Eastern Black Sea Region also brings with it the sounds of an energetic horon... And the notes of the tulum and the kemençe, which turn into a musical feast in the hands of the people of the uplands in love with the mountains, beckon all travellers to the Black Sea Region...

The İkizdere Valley

One of Anatolia's points with the highest oxygen ratio, the İkizdere Valley is a paradise for trekkers with around 200 bird species, over 2 thousand living beings, 500 of which are rare, and walking tracks that would last one months. The mountainous areas of the region, which is one of the most important habitats in Anatolia of the chamois and the Caucasian black grouse, is an attractive place for nature observers. Crystal rocks where the marks of a glacial epoch are visible, glacial lakes, "U"-cross-section valleys and unthawed glacier masses can be seen at the points of the mountains with an altitude higher than 2 thousand 800 metres. The sections under this altitude are covered with verdant forests.

Yola Çıkmadan Önce

Doğu Karadeniz yaylaları gezisinde uzun yürüyüşlere hazırlıklı olmalısınız. Uzun kır yürüyüşleri yapabileceğinizi göz önüne alarak, burkulmalara karşı ayağınızı koruyabilecek, su geçirmeyen botlar, yağmurluk ve rahat bir pantolon en yakın dostlarınız olacak. Yürüyüşlere profesyonel bir rehber veya yöreyi iyi bilen biri eşliğinde çıkmaz, güvenlik açısından çok önemli. Küçük yaralanmalara, soğuk algınlıklarına ve mide bozukluklarına karşı koruyucu ilaç ve ilk yardım malzemeleri bulundurmanızda yarar var.

Anadolu'nun Kutbu

Yaklaşık iki yıldır sayfa sayfa literatür taraması, her konunun uzmanlarının adım adım keşfiyle Doğu Karadeniz'deki sekiz şehrin kültür envanteri çıkarıldı. Karadeniz Kültür Envanteri, "taşınmaz kültür varlıkları", "doğal varlıklar", "halk kültürü" ve "müzeler" başlıkları altında sınıflandırıldı. Binlerce yıllık kültür hazineleriyle Anadolu'nun kutbu olan Karadeniz, tarihin şahitliği ve doğanın cömertliğiyle hep arzulanan topraklar olmuş. Binlerce metre yükseklikte dinginleşen doğanın hırçın rüzgârlarla şekillendirdiği bu muhteşem coğrafya, binlerce hazine barındırmakta... Bu nedenle Karadeniz bazen başkent, bazen sancak, bazen de sayfiye yeri olmuş. Çok kültürlü yapısı, binlerce yıllık tarih hazineleri ve dillere destan doğası ile tanınan Karadeniz bölgesinin tüm doğal ve kültürel varlıkları, kültür envanteri sayesinde takip edilebilir hale geldi. Bu proje, çevresel sürdürülebilirliğin sağlanmasına katkısı sebebiyle turizme önemli bir katma değer kazandıracak. DOKAP (Doğu Karadeniz Projesi) bölgesindeki Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Samsun ve Trabzon şehirlerini kapsayan Karadeniz Kültür Envanteri çalışması, konularında uzman akademisyen ve bilim insanlarının katkılarıyla araştırma, tespit, belgeleme (görsel, işitsel, yazılı), veri tabanına işleme ve raporlama şeklinde tanımlandı.

Resmî rakamlara göre 4 milyon 26 bin 821 kişinin yaşadığı 48 bin 256 metrekairelik alanda kurulu sekiz il ve 99 ilçenin tümünü içine alan ayrıntılı literatür çalışması, dâhil olduğu her konunun uzmanları tarafından incelendi. 70 bin kilometreden fazla yol kat ederek gerçekleştirilen proje kapsamında, 320 bini aşkın fotoğraf, 42 bin dakikanın üzerinde 4K video kaydının yanında, 300 adet 360 derece video ve 250 adet 360 derece fotoğraf ilavesiyle Türkiye'de ilk kez bu kadar ayrıntılı bir kültür envanteri çıkarılmış oldu. Sonuçların bölge turizmine büyük katkılar sağlaması öngörülmüyor.

Before Setting Out

You must be prepared for long walks on trips to the Uplands of the Eastern Black Sea Region. Taking into account that you may take long walks in the country, waterproof boots protecting your ankles against sprains, a raincoat and a pair of comfortable trousers will be your best friends. It is very important for safety reasons that you are accompanied by a professional guide or someone who knows the region very well. It would be useful to pack drugs and a first-aid kit against small injuries, colds and an upset stomach.

The Pole of Anatolia

A page-by-page literature scan that lasted almost two years, and discoveries by experts of the subject resulted in a culture inventory of the eight cities of the Eastern Black Sea Region. The Black Sea Region Culture Inventory was divided into the headings "immovable cultural assets", "natural assets", "folk culture" and "museums". Anatolia's pole with cultural treasures accumulated in thousands of years, the Black Sea region has always been a coveted land due to history's testimony and nature's bounty. This magnificent geography shaped by peevish winds pacified at heights of thousands of metres is home to thousands of treasures... Therefore, the Black Sea Region has been a capital at times, a sanjak, and a holiday resort. All natural and cultural assets of the Black Sea Region, which is known for its multicultural structure, its historical treasures of thousands of years, and its legendary nature, have become traceable thanks to the culture inventory. This project will bring an important added value to tourism with its contribution to ensuring sustainability. The Black Sea Region Culture Inventory work covering the cities of Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Samsun and Trabzon within the scope of the DOKAP (Eastern Black Sea Region Project) was completed after research, identification, documenting (visual, audial, printed), database processing and reporting processes with contributions by specialised academics and scientists.

A detailed literature study covering eight provinces and 99 districts located on an area of 48 thousand 256 square metres with a total population of 4 million 26 thousand 821 according to official figures was examined by specialists of all subjects it covers. Within the scope of the project that was carried out by travelling over 70 thousand kilometres, a culture inventory of such detail was created for the first time in Turkey with the addition of more than 320 thousand photographs and over 42 thousand minutes of 4K video recordings as well as 300 360-degree videos and 250 360-degree photographs. It is expected that the results make important contributions to the region's tourism.

UZAKDOĞU'DAN TÜRKİYE'YE UZANAN DOSTLUK JAPONYA

JAPAN: THE FRIENDSHIP
THAT EXTENDS FROM THE
FAR EAST TO TURKEY

Recep Kankal

**BİR ASRI AŞAN GEÇMİŞE SAHİP OLAN TÜRKİYE-
JAPONYA ARASINDAKİ DOSTANE İLİŞKİLER,
SULTAN II. ABDÜLHAMİD DÖNEMİNDEN GÜNÜMÜZE
KÜLTÜREL, MALİ, SİYASİ VE DİPLOMATİK SAHADA
İVME KAZANARAK DEVAM ETMEKTEDİR.**

THE AMICABLE RELATIONS BETWEEN TURKEY AND
JAPAN WITH A PAST OF OVER A CENTURY HAVE BEEN
CONTINUING PROGRESSIVELY FROM THE REIGN OF
SULTAN ABDÜLHAMİD II TO THE PRESENT IN THE
FINANCIAL, POLITICAL AND DIPLOMATIC FIELDS.

Asya'dan Avrupa'ya, Güney Afrika'dan Uzak Doğu'ya dünyanın birçok yerinde barış ve dostluk köprüleri kuran Türkiye, diplomasiyi ikili dostlukların gelişimi için bir araç olarak kullanmıştır. Kimi zaman hediyelerle başlayan bu dostluk adımları ikili ilişkilerin gelişmesinde etkili olmuştur. "Uzak Doğu'daki Yakın Dostumuz" olan Japonya ile Türkiye arasındaki diplomatik ilişkiler 1924 yılında kurulmuş, Japonya nezdindeki ilk temsilciliğimiz 1925 yılında faaliyete geçmiştir.

Türkiye ile Japonya arasındaki münasebetlere genel anlamda bakıldığında dostluğun temelleri 19. yüzyılın sonlarına uzanmaktadır. Sultan II. Abdülhamid döneminde gelişen Japonya ile olan dostane ilişkiler, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın Japonya'nın Osaka kentinde toplanan G-20 Liderler Zirvesi'nde Japonya Başbakanı Şinzo Abe ile olan görüşmelerinde de devam etmiştir.

Turkey, which built bridges of peace and friendship to many places in the world from Asia to Europe, South Africa and the Far East, has used diplomacy as a tool to develop bilateral friendship. These steps of friendship that are sometimes taken with gifts, have been effective in developing mutual relations. The diplomatic relations between Turkey and Japan, "Our Close Friend in the Far East", were established in 1924, and our first representation office in Japan became active in 1925.

Taking a general look at the relations between Turkey and Japan, the foundations of this friendship go back to the 19th century. The amicable relations with Japan that developed during the reign of Sultan Abdülhamid II continued with the interview held between President Recep Tayyip Erdoğan and the Japanese Prime Minister Shinzo Abe during the G-20 Leaders' Summit that convened in Osaka, Japan.

II. Abdülhamid

Mutsihuto Meiji

Japon Prensi İstanbul'da

Türk-Japon ilişkilerinin ilk temsilcisi olarak kabul gören heyet 1871'de kapitülasyonların işleyişi ile ilgili bilgi almak üzere İstanbul'a gelir. 7 sene sonra Japon okul gemisi Seiki'nin İstanbul'a uğraması ve 1881'de Yoshida Masaharu'nun İstanbul'u ziyareti de Japonya ilişkilerin gelişmesinde başlangıç adımları sayılır.

Japon İmparatoru Mikado Meiji'nin dışa açılma politikasının bir sonucu olarak tezahür eden ilk resmi ziyaret Meiji'nin amcası Prens Akihito Komatsu'nun 1887'de eşiyile birlikte Osmanlı topraklarına gelmesidir. Prens, ziyaret esnasında Japon İmparatorluğu'nun büyük nişanı olan Krizantem (Kikuki-Daijusho) ile Meiji'nin mektubunu II. Abdülhamid'e takdim etmiştir. Prens Komatsu'nun İstanbul'u ziyaretinden sonra iki devlet arasındaki münasebetlerin gelişmeye başlaması üzerine II. Abdülhamid Mirliva Osman Paşa komutasında Ertuğrul Firkateyni'ni Japonya'ya göndermeye karar vermiştir.

The Japanese Prince in Istanbul

The delegation considered to be the first representative of Turkish - Japanese relations came to Istanbul in 1871 to obtain information on the operation of the capitulations. 7 years later, the Japanese school ship Seiki's arrival in Istanbul and Yoshida Masaharu's visit to Istanbul are considered the initial steps of the development of relations with Japan.

The first official visit stemming from Japanese Emperor Mikado Meiji's policy of foreign expansion was occasioned by a visit by Meiji's uncle Prince Akihito Komatsu and his wife to Ottoman lands in 1887. During his visit, the Prince gave Abdülhamid II the Japanese Empire's grand medal, the Chrysanthemum (Kikuki-Daijusho) Medal, as well as a letter written by Meiji. When the relations between the two countries developed after Prince Komatsu's visit to Istanbul, Abdülhamid II decided to send the Frigate Ertuğrul commanded by Brigadier Osman Paşa to Japan.

Bir Musibetten Dostluğa Ertuğrul Firkateyni

Firkateynin gönderilişi Japonya ile dostane münasebetleri güçlendirmeyi de hedefliyordu. Osman Paşa komutasındaki Ertuğrul Firkateyni, 7 Haziran 1890'da İstanbul'dan ayrılışından yaklaşık on bir ay sonra Yokohama'ya ulaşır. Osman Paşa, İmparator Meiji ile Tokyo'daki sarayda görüşüp, Sultan II. Abdülhamid'in el yazısıyla kaleme aldığı mektubu ile Osmanlı imtiyaz nişanını takdim eder ve Meiji de heyetkilere çeşitli hediye ve nişanlar verir.

15 Eylül 1890'da dönüş yolculuğuna başlayan Ertuğrul Firkateyni, Yokohama'dan Kobe'ye giderken ertesi gün Wakayama Eyaleri'nin Kushimoto açıklarında Kashinozaki Feneri'ni geçtiği sırada kayalıklara çarparak ciddi bir hasar görür ve büyük bir patlama sonucu batar. Bu talihsiz ve elim kazada Osmanlı mürettebatındaki 531 kişi şehit olmuştur. Kazanın olduğu Kashinozaki köyünde facia haberi gelir gelmez, ahali hemen kurtarma için seferber olur. Türk şehitler Kashinozaki Feneri'nin bulunduğu bölgeye defnedilerek burada hemen büyük bir şehitlik de oluşturulur. İmparator Meiji ve eşi kazazedelerin tedavi edilmeleri hususunda gerekli emirleri vererek hadisenin takibinde olmuş ve faciayı II. Abdülhamid'e telgrafla bildirmiştir.

Faciadan son derece üzgün olan hem Mikado Meiji ve ailesi hem de Japon halkı maddi ve manevi yardımlarıyla Hiei kruvazörü kumandanı Tsunatsune Tanaka ve Kongo kruvazörü kumandanı Sonosuke Hidaka başkanlığındaki Japon heyeti, Kushimoto halkının yardımları ile kurtulan 69 kişiyi İstanbul'a getirirler. II. Abdülhamid, Hiei ve Kongo gemisi kumandan ve subaylarını 4 Ocak 1891 gününün akşamı huzuruna kabul eder. Merasim sırasında Japon Miralayı, Meiji'nin gönderdiği kıymetli bir kılıcı Sultan Abdülhamid'e takdim eder.

The Frigate Ertuğrul: from Calamity to Friendship

The sending of the frigate was a move aimed at strengthening amicable relations with Japan. Approximately eleven months after leaving Istanbul on 7 June 1890, the Frigate Ertuğrul commanded by Osman Paşa reached Yokohama. Osman Paşa was given an audience with Emperor Meiji at his palace in Tokyo, presenting a letter written by Sultan Abdülhamid's hand as well as an Ottoman privilege medal, while Meiji gives various gifts and medals to the members of the delegation.

Setting out on its return journey on 15 September 1890, the Frigate Ertuğrul, while on route from Yokohama to Kobe, hit rocks near the Kashinozaki Lighthouse off shore of Kushimoto in the Wakayama Province the next day, suffered severe damage and then sank following a tremendous explosion. 531 of the Ottoman crew died in this unfortunate and sad accident. As soon as news of the accident reached the Kashinozaki village, the local people ran to their rescue. The Turkish casualties were interred in the vicinity of the Kashinozaki Lighthouse, where a large war grave was immediately created. Emperor Meiji and his wife issued the necessary orders for the treatment of the survivors, followed up on them, and informed Abdülhamid II of the disaster via telegram.

With material and moral support by both the Mikado Meiji and his wife, and the people of Japan, who were very upset because of the disaster, the 69 survivors who were rescued by the people of Kushimoto were brought to Istanbul by a Japanese delegation headed by Tsunatsune Tanaka, commanding officer of the Cruiser Hiei and Sonosuke Hidaka, commanding officer of the Cruiser Kongo. Abdülhamid II gave an audience to the commanding officers and officers of the Hiei and Kongo on 4 January 1891. During the ceremony, the Japanese Coloner presented a valuable sword sent by Meiji to Sultan Abdülhamid.

Osmanlı kazazedelerini İstanbul'a getiren Hiei ve Kongo kruvazörlerinin mürettebatı arasında, ilerleyen tarihlerde Osmanlı ile Japonya arasındaki ticari ilişkilerin kurulmasında önemli rol oynayacak olan Amiral Michitune Tanaka ve Gazeteci Shotaro Noda'da yer almaktaydı. Amiral Tanaka bir ay boyunca İstanbul'da kalmış ve Japonya'ya döndüğünde Yamada Torajiro'nun İstanbul'a gidişinde rolü olmuştur. Hiei ile gelen Noda ise Harbiye'deki Harp Okulu'nda Osmanlı subaylarına Japonca öğretmek için İstanbul'da kalmıştır.

İlk Japonca Lügat

Sultan II. Abdülhamid'in talebi ile İstanbul'da kalan Noda, iki yıl devam eden Japonca dersleri sonunda 7 Türk subayına Japonca öğretmiştir. Sonraki senelerde Harbiye Mektebi'nde Japonca dersleri veren Mülazım-ı Sâni Mustafa Asım Efendi tarafından 1893 tarihli Türkçe-Japonca-Fransızca bir sözlük basılır. Japonca hakkında bilgiler de içeren sözlük, II. Abdülhamid'e ithaf edilerek yayınlanmıştır. Mecmua-i Lügat adlı bu eser, Osmanlı literatüründe bilinen en eski tarihli Türkçe-Japonca sözlük olarak kayda geçmiştir.

Japonya'da Bir Osmanlı Gezini

Japonca öğrenen Osmanlılar arasında meşhur seyyah Abdürreşid İbrahim Efendi de vardır. 1903-1908 arasında Tokyo'da Japonca öğrenen seyyah, Japon imparatoru Meiji ve II. Abdülhamid'e mektuplar yazmış, imparator ailesiyle dostluk kurmuştur. Abdürreşid İbrahim, Tokyo'dan sonra Konya'nın Böğrüdelik Köyü'ne yerleşir yerleşmesine ancak 1933'te yeniden Japonya'nın yolunu tutar. Tokyo'da cami yaptırmak için çalışmalarına başlar ve Tokyo Cami 1937'de onun gayretleriyle ibadete açılır.

Seyyah Abdürreşid İbrahim
Traveler Abdürreşid İbrahim

Among the officers of the cruisers Hiei and Kongo, which brought the Ottoman survivors to Istanbul, were Admar Michitune Tanaka and journalist Shotaro Noda, who would play an important role in establishing trade relations between the Ottoman State and Japan. Admiral Tanaka stayed in Istanbul for a month, and on his return he played a part in Yamada Torajiro's visit to Istanbul. Noda, who came on board of the Hiei, however, stayed in Istanbul to teach Japanese to Ottoman officers at the Harbiye Military Academy.

The First Japanese Dictionary

Noda, who stayed in Istanbul upon request of Sultan Abdülhamid II, taught Japanese to 7 Turkish officers with his Japanese language lessons that lasted two years. A Turkish - Japanese - French dictionary was printed in 1893 by Lieutenant Mustafa Asım Efendi, who taught Japanese at the Harbiye Military Academy in the following years. Also containing information on the Japanese language, the dictionary was dedicated to Abdülhamid II. This work entitled Mecmua-i Lügat is the oldest known Turkish - Japanese dictionary in Ottoman literature.

An Ottoman Traveller in Japan

Among the Ottomans who learned Japanese was the famous traveller Abdürreşid İbrahim Efendi. Learning Japanese in Tokyo between 1903 - 1908, he wrote letters to the Japanese emperor Meiji and Abdülhamid II, and established a friendship with the imperial family. Abdürreşid İbrahim settled in Konya's Böğrüdelik Village after Tokyo, but he travelled to Japan once more in 1933. He started work on a mosque in Tokyo, and the Tokyo Mosque was opened for worship in 1937 through his efforts.

Yamada Torajiro

Tokyo'da Üç Osmanlı

Osmanlılar, Japonlara karşı dostane ilişkiler beslemiş, eğitim için Uzakdoğu'ya öğrenciler göndermiştir. Abbas Hilmi Paşa tarafından tahsil görmek ve Japonları yakından tanımak üzere 1910'ların başında Tokyo'ya üç genç gönderilmiştir. Bunlardan biri yukarıda bahsi geçen seyyah Abdürreşid Efendi'nin oğlu Münir İbrahim, diğerleri Kerim Efendizade Hasan Efendi ve Kayserilizade Mehmed Tevfik efendilerdir. Tokyo'da Japonca ve İngilizce dersler gören bu gençlerden biri ticaret, diğeri elektrik, diğeri de maliye ilimlerini tahsil için giderler.

Bu talebelerin birinden babasına gelen bir mektup, Japonların Türklere olan güvenine örnek teşkil etmektedir. Mektupta Türklere ticari ilişkilerde fayda sağlamak ve kolaylık için gösterdikleri yakınlıktan bahsediliyor. Şöyle ki Yosin Kaisin Deniz Şirketi müdürü Yosin, Baron Feld Mareşal Arisa'ya bir Türk deniz şirketiyle anlaşarak büyük bir Bahr-ı Sefid Seyrüsefain Şirketi oluşturmaya pek hevesli olduğunu belirtir. Baron Arisa gönüllü imparatorluk donanmasının fahri reisi olup, Japonlar nezdinde önemli biridir. Gelecek senelerde kendi filosundaki vapurlarından hangisini Türkiye arzu ederse kiralama veya satın almak suretiyle onları göndermeye hazır olduğunu ve Türkiye tarafından belirtilecek şartlar ne olursa olsun kabul edeceğini ifade etmiştir.

İstanbul'da Üç Japon

Japonya'ya giden Osmanlılar olduğu gibi pek çok eserinde Türkiye'den ilham almış önemli Japonlar da İstanbul'a gelmiştir. Tüccar Yamada Torajiro dışında aynı dönemlerde, 19. yüzyıl sonu - 20. yüzyıl başında Ito Chuta ve Otani Kozui de bulunmaktadır. İşadamı ve çay merasimi ustası Yamada Torajiro, İstanbul'u çağdaş bir Japon'un gözünden okuyan "Türkiye'ye Resimlerle Bir Bakış" isimli bir eser kaleme almıştır. İlk Japon mimarlık tarihçisi sayılan Profesör Ito Chuta da Osmanlı topraklarını anlatan bir seyahatname, mimari eserlerle ilgili çizim ve fotoğraflar bırakmıştır. Budist din adamı ve araştırmacı Otani Kozui ise önce Atatürk ile Ankara Sanayii Ziraiye şirketini, sonra Bursa'da Mehmet Memduh Bey ve Kavalalı Hüseyin Bey ile ipek dokumacılığı fabrikasını kurmuştur. II. Abdülhamid'den Atatürk dönemine, bu üç Japon'un ülkemizde etkileri halen süren önemli katkıları olmuştur.

Three Ottomans in Tokyo

The Ottomans fostered amicable relations with the Japanese, and sent students to the Far East for education. In the early 1910s, three young men were sent to Tokyo by Abbas Hilmi Paşa to receive education and obtain a better knowledge of the Japanese people. One of these was Münir İbrahim, son of traveller Abdürreşid Efendi mentioned above, and the others were Kerim Efendizade Hasan Efendi and Kayserilizade Mehmed Tevfik Efendi. Learning Japanese and English in Tokyo, these young men studied the sciences of commerce, electricity and finance.

A letter sent by one of these students to his father is exemplary of the trust the Japanese had in Turks. The letter mentioned the closeness the Japanese people showed Turks for the purpose of providing benefits and facility in trade relations. Indeed, Yosin, the director of the Yosin Kaisin Maritime Company told Baron Field Marshal Arisa that he was interested in forming a large Bahr-ı Sefid Seyrüsefain Company by making a deal with a Turkish maritime company. Baron Arisa, who volunteered to become the honorary commander of the Imperial Japanese Navy, was an important personage in the eyes of the Japanese people. He mentioned that he was prepared to send any of the steamers in his own fleet to Turkey through charter or sale, and that he would accept any conditions laid down by the Turks.

Three Japanese Men in Istanbul

As with the Ottomans who visited Japan, there were also important Japanese people who were inspired by Turkey in many of their works. Along with the merchant Yamada Torajiro, Ito Chuta and Otani Kozui also visited Istanbul during the same time, in the late 19th - early 20th centuries. Businessman and a master of the tea ceremony, Yamada Torajiro wrote a work entitled "A View of Turkey Through Pictures", which read Istanbul through the lens of a modern Japanese citizen. Also, Professor Ito Chute, the first architectural historian of Japan, left behind him a travel book describing the Ottoman country, as well as drawings on architectural works and photographs. Buddhist priest and researcher Otani Kozui established first the Ankara Sanayii Ziraiye company with Atatürk, and then a silk weaving factory in Bursa with Mehmet Memduh Bey and Kavalalı Hüseyin Bey. From the reign of Abdülhamid II to the period of Atatürk, these three Japanese citizens made important contributions to our country, the effects of which are still felt.

Yakın Tarihte Gelişen Türk-Japon İlişkileri

Bir asrı aşan dostluk mazisine sahip olan Türkiye-Japonya arasındaki ilişkiler 1990'lı yıllardan itibaren Japonya'nın Türkiye'ye verdiği kredilerle canlanmıştır.

2000'li senelerin başında Türk-Japon ilişkilerinin ivme kazanarak gerek ticari gerekse kültürel anlamda daha da geliştiği görülmektedir. 17 Şubat 2003 tarihinde başlayıp 31 Mayıs 2004 tarihinde sona eren Japonya'da Türkiye Yılı kutlamaları dostane ilişkilerin en güzel anlarından biri olmuştur. Bu kutlamalar vesilesi ile her iki ülke de karşılıklı özel gümüş hatıra para bastırmıştır. Kültürel diplomasi adına önemli bir iz bırakmıştır.

Turkish - Japanese Relations that Developed in Recent History

The relations between Turkey and Japan, which have a history of over a century, awoke from the 1990s through the loans made available by Japan to Turkey.

It is seen that the Turkish - Japanese relations picked up speed in the early 2000s, and developed even further in the sense of both commerce and culture. The Turkey Year celebrations that took place in Japan between 17 February 2003 and 31 May 2004 gave rise to one of the best memories of the amicable relations between the two countries. Both countries minted commemorative coins on the occasion of these celebrations. This was an important step in the name of cultural diplomacy.

Japonya'da 2019 Türk Yılı ilan edilmesinin ardından, Kültür ve Turizm Bakanlığının sırasıyla Tokyo ve Kyoto'da "Hazine ve Osmanlı İmparatorluğu'nda Lâle Geleneği" adlı sergiyi açtı. Japonya'nın Osaka kentinde düzenlenecek G-20 zirvesine iştirak eden Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan program sonrası eşi Emine Erdoğan ile sergiyi ziyaret etti. G-20 zirvesi öncesi açıklamalarda bulunan Cumhurbaşkanımız Erdoğan; Türk ve Japon şirketlerini, üçüncü ülkelerde çeşitli sektörlerde projeler gerçekleştirmesi için teşvik ettiklerini, Japon yatırımcılara değerli fırsatlar sunduklarını, bununla birlikte Japonya ile enerji konusundaki iş birliğini derinleştirmek için tam kararlılığa sahip olduğumuzu vurguladı.

Bir asrı aşan geçmişe sahip olan Türkiye-Japonya arasındaki dostane ilişkiler, Sultan II. Abdülhamid döneminden günümüze kültürel, mali, siyasi ve diplomatik sahada ivme kazanarak devam etmektedir.

the Ottoman Empire" exhibition. President of Turkey Recep Tayyip Erdoğan, who attended the G-20 summit that was to be organised in the Japanese city of Osaka, visited the exhibition with his spouse Emine Erdoğan after the programme. Giving a statement before the G-20 summit, President Erdoğan emphasised that they are encouraging Turkish and Japanese companies to carry out projects in various sectors in third countries and are providing valuable opportunities to Japanese investors, and that they are determined to deepen their cooperation with Japan in the field of energy.

The amicable relations between Turkey and Japan with a past of over a century have been continuing progressively from the reign of Sultan Abdülhamid II to the present in the financial, political and diplomatic fields.

Japonya ile Türkiye arasındaki köklü ilişkilerin geliştirilmesi ve Türkiye'nin tanıtımına katkı sağlamak amacıyla 2003 yılında "Japonya'da Türkiye Yılı" ilan edildiği gibi, 2010 senesinde de "Türkiye'de Japon yılı" olarak kutlanmıştır.

İleriye yönelik yapılan iş birliği fırsatları ve yürütülen projeler iki ülke arasındaki önemli adımlar olmuş ve bunun en somut örneği 2013 senesinde açılışı yapılan, dünyanın en prestijli projelerinden biri olan, Asya ile Avrupa'yı deniz altından tünelle bağlayan "Marmaray Projesi"dir. Ayrıca 2013'te "Stratejik Ortaklık" düzeyine yükseltilen siyasi ilişkilerimiz son dönemde karşılıklı üst düzey ziyaretlerle hızla gelişerek devam etmektedir.

Ertuğrul Firkateyni faciasının 125. yıldönümü olan 2015 yılı içerisinde her iki ülkede çeşitli anma etkinlikleri ve ziyaretler de gerçekleştirilmiştir. Aynı sene Japon-Türk ortak yapımı olarak "Ertuğrul 1890" adıyla tarihi ve dramatik bir film sahneye yansıtılmıştır.

Just as 2003 being declared as "Turkey Year in Japan", 2010 was declared as "Japan Year in Turkey" in order to improve the deep-rooted relations between the two countries, and to contribute to Turkey's advertisement.

Prospective cooperation opportunities and projects that were carried out between the two countries were important steps, the most concrete example of these steps being the "Marmaray Project", one of the most prestigious projects in the world, which joined Asia and Europe through tunnels built under the sea. Also, our political relations that were brought to the level of "Strategic Partnership" in 2013 are developing rapidly through recent high-profile visits.

During 2015, the 125th anniversary of the disaster of the Frigate Ertuğrul, both countries organised various commemorative events and visits. The same year a historical and dramatic film entitled "Ertuğrul 1890", produced jointly by Japan and Turkey, was screened. After 2019 was declared as Turkey Year in Japan, the Ministry of Culture opened the "Treasures, and the Tulip Tradition in

FİLENİN ALTIN EFELERİ

THE GOLDEN EFES
OF THE NET

Engin Albayrak

SON YILLARDA BÜYÜK ATILIM YAPAN TÜRK SPORU A MİLLÎ ERKEK VOLEYBOL TAKIMI'NİN 2019 CEV ALTIN LİĞİ ŞAMPİYONLUĞU İLE BÜYÜK SES GETİRDİ. "FİLENİN EFELERİ" LAKABIYLA TANINAN A MİLLÎ ERKEK VOLEYBOL TAKIMI, İKİNCİ KEZ MÜCADELE ETTİĞİ CEV ALTIN LİĞİ'NDE NAMAĞLUP ŞAMPİYON OLARAK TARİHİ BİR BAŞARIYA İMZA ATTİ.

TURKISH SPORTS, WHICH HAS MADE A GREAT BREAKTHROUGH IN THE RECENT YEARS, MADE A TREMENDOUS IMPACT WHEN THE A NATIONAL MEN'S VOLLEYBALL TEAM WON THE 2019 CEV GOLD LEAGUE CHAMPIONSHIP. KNOWN AS THE "EFES OF THE NET", THE A MEN'S VOLLEYBALL NATIONAL TEAM ACHIEVED A HISTORIC SUCCESS BY BECOMING AN UNDEFEATED CHAMPION IN THE CEV GOLD LEAGUE, WHERE IT COMPETED FOR THE SECOND TIME.

Son yıllarda büyük atılım yapan Türk sporu A Millî Erkek Voleybol Takımı'nın 2019 CEV Altın Ligi şampiyonluğu ile büyük ses getirdi. "Filenin Efeleri" lakabıyla tanınan A Millî Erkek Voleybol Takımı, ikinci kez mücadele ettiği CEV Altın Ligi'nde namağlup şampiyon olarak tarihi bir başarıya imza attı.

Filenin Efeleri, finale giden yolda iç sahadaki maçlarını Sivas, Malatya ve Trabzon gibi Anadolu şehirlerinde dolu tribünlere oynarken, kendilerini yalnız bırakmayan Türk halkına Altın Lig şampiyonluğu ile Türkiye'ye döndü.

Geçmişte sporda güreş, halter ve karate gibi bireysel branşlarda kazanılan başarılarla gündeme gelen Türk sporu son yıllarda yapılan büyük atılımlarla hem tesis hem de sporcu bakımından büyük bir aşama gösterirken, bunun yansımaları da hem bireysel hem de takım sporlarında artan başarılar oldu.

Kendisi de eski bir sporcu olan Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın direktifleriyle 2002 yılında sporda büyük bir atılım gösteren Türkiye, son 17 yılda çok ciddi mesafeler kat etti. Sağlıktan ulaşıma, teknolojiden sanayiye, eğitimden spora kadar pek çok alanda Cumhuriyet tarihi boyunca 2002 yılına kadar gerçekleştirilenleri çok çok daha ilerilere taşıdı. Spordaki tesisleşmeye baktığımızda 2002 yılında Türkiye'de 1500 adet spor tesisi varken, şimdi 5 bin adet spor tesisi bulunuyor. Bunun yanında yapımı devam eden projelendirilen tesisler de var. Bu rakamlar, belediyeler, kamu kurum ve kuruluşlar da dahil edildiğinde spor tesisleri sayısı iki misline kadar çıkabiliyor.

Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin amacı daha ileriki yıllarda Türkiye'nin orta ve uzun vadede bir spor ülkesi olması. Türkiye Cumhuriyeti'nin hedefi hem spor yapan bir ülke olmak hem de sporda başarıyı pek çok branşta yakalamak. Zaten Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin ilk kalkınma planı olan ve 2019-2023 dönemini kapsayan On Birinci Kalkınma Planı'nda, spor konusunda da büyük hedeflere yer verildi.

Voleybolda Büyük Atılım

Basketbol, tenis, hentbol ve beyzboldan farklı bir spor branşı için kafa yoran Amerikalı William Morgan 1895 yılında gençlerin spor yapması için voleybol oyununu buldu. Oyuna verdiği Mintonette adı bir süre sonra voleybol olarak değiştirildi. Kısa sürede tüm dünyaya yayılan ve sevilen voleybola Türkiye'de ilgi ise 1919'larda başladı. Ülkenin ilk beden eğitimi öğretmenlerini yetiştiren Selim Sırrı Tarcan, Türkiye'de voleybol sporunun altyapısını okullarda kurarak başlatan ilk isimdir. Türkiye

Turkish sports, which has made a great breakthrough in the recent years, made a tremendous impact when the a national men's volleyball team won the 2019 CEV gold league championship. Known as the "Efes of the Net", the A Men's Volleyball National Team achieved a historic success by becoming an undefeated champion in the CEV Gold League, where it competed for the second time.

On their road to the finals, the Efes of the Net played their domestic matches before full stands in Anatolian cities such as Sivas, Malatya and Trabzon, and returned to Turkey with the Gold League Championship for the Turkish people that always stood by the team.

Turkish sports, which used to be heard through its success in individual branches such as wrestling, weightlifting and karate, showed great improvement in terms of both facilities and sportspeople thanks to the breakthrough in the recent years, which reflected in an increase in success in both individual and team sports.

Making headway in sports in 2002 upon the instructions of President of Turkey Recep Tayyip Erdoğan, who is a former sportsman himself, Turkey came a long way in the last 17 years. The progress made during the history of the Republic until 2002 in many fields from health to transportation, technology, industry, education and sports was carried much further. In terms of sports facilities, while there were 1500 sports facilities in Turkey in 2002, this figure is now 5 thousand. This does not include the facilities that are under construction and have been projected. When including municipalities and public corporations and agencies, these figures can rise to twice the amount.

The target of the government of the Republic of Turkey is to make Turkey a sports country in the medium- and long-term. The target of the Republic of Turkey is both to become a country that does sports, and to achieve success in sports in many branches. In fact, the Eleventh Development Plan, which is the first development plan of the Presidency Government System and which covers the 2019-2023 term, contains great targets with respect to sports.

A Great Breakthrough In Volleybal

The American William Morgan, who wanted to come up with a sports branch that was different from basketball, tennis, handball and baseball, invented volleyball in 1895 to enable youths to do sports. He called this new sport Mintonette, which name was changed to volleyball some time later. Turkey's interest in volleyball, which spread across the world in a short time, started in 1919. Selim Sırrı Tarcan, who trained the first physical education teachers of the country, is the first name to establish the

1958'de Voleybol-Eltopu Federasyonu adıyla kuruldu.

Türkiye'de Futbol Millî Takımının dünya üçüncülüğü ile başlayan serüvende, basketbol ve voleybol millî takımlarının aldığı başarılı sonuçlar Türk insanının yüzünü güldürdü. Türkiye takım sporlarında son olarak A Millî Erkek Voleybol Takımının CEV Altın Ligi'nde namağlup şampiyon olmasıyla adından söz ettirdi. Avrupa voleybolunun en güçlü ülkeleri arasında yer alan Türkiye, kadınların ardından erkek takımlarının aldığı başarılarla adından söz ettiriyor.

Peki bu günlere nasıl gelindi? Öncelikle bunda herkesin payı var. Sporcu, antrenör, hakemler, aileler, kamu kurum ve kuruluşları, basın, yöneticiler, okullar, kulüpler, spor teşkilatı ve tabii ki federasyonlar. Bugünlere adım adım, pek çok fedakârlıkla ve büyük mücadeleler ile gelindi. Devletin kamu kurum ve kuruluşlarını voleybol sporu başta olmak üzere sponsorluk anlamında yönlendirmesi, federasyonların güçlü bir yapıya kavuşması ve spor kulüplerini desteklemesinin meyveleri sonunda birer birer gelmeye başladı.

Türkiye'yi sevince boğan A Millî Erkek Voleybol Takımının, 2019 yılındaki ilk ciddi sınavını CEV Altın Avrupa Ligi'nde verdi.

A Grubu'nda Belçika, Letonya ve Slovakya ile mücadele eden Millîlerimiz, toplam 6 ayaktan oluşan CEV Avrupa Altın Ligi'nin ilk haftasında, büyük bir başarı göstererek hem gruplarda hem de finalerde oynadığı 8 maçı da kazanarak tarihinde ilk kez şampiyon olmayı başardı. A Millî Erkek Voleybol Takımı, CEV Altın Ligi'nin ilk maçında 26 Mayıs 2019 tarihinde Sivas'ta yapılan maçta Letonya'yı 3-0 mağlup ederek ilk galibiyetini aldı. 29 Mayıs'ta Brüksel deplasmanında Belçika ile karşılaşan Filenin Efeleri, rakibini 3-1 mağlup etti. 1 Haziran'da bu kez Nitra şehrinde Slovakya karşısına çıkan Türkiye 3-0 galip ayrıldı. 8 Haziran'da Slovakya'yı bu kez Malatya'da konuk eden Türkiye, rakibini rahat bir oyundan sonra yine 3-0 mağlup etti. 12 Haziran'da bu kez Trabzon'da Belçika'yı konuk eden ay yıldızlı rakibini 3-1 yenerek üst üste 2. kez CEV Altın Ligi finallerine kalmayı garantiledi. 16 Haziran'da gruptaki 6. ve son maçında Riga kentinde Letonya ile karşılaşan Filenin Efeleri, rakibini 3-1 mağlup ederek namağlup 21-22 Haziran'da Estonya'da yapılacak olan CEV Avrupa Altın Ligi'nde finale yükseldi.

Turkish schools. The Turkish Volleyball Federation was founded in 1958 as the Volleyball - Handball Federation.

In the adventure that started in Turkey with the world third prize won by the Football National Team, the success achieved by the basketball and volleyball national teams made the Turkish people happy. In team sports, Turkey made its mark when the A Men's Volleyball National Team became the undefeated champion at the CEV Gold League. Among the strongest countries in European volleyball, Turkey is known for the success achieved by its men's teams after its women's teams.

So, how was this achieved? First of all, everyone has a share in this. Sportspeople, trainers, referees, families, public corporations and agencies, the press, administrators, schools, clubs, the sports organisation, and of course the federations. The present success was achieved gradually, as a result of much sacrifice and struggle. That the government directed public corporations and agencies to sponsor sports, particularly volleyball, and that the federations achieved a strong structure and supported sports clubs started to yield their fruits.

Our A Men's Volleyball National Team, which brought joy to Turkey, went through its first serious test at the CEV Gold European League.

Playing against Belgium, Latvia and Slovakia in Group A, our National Team achieved great success during the first week of the CEV Europe Gold League that consists of 6 legs, and, winning the 8 matches it played both in the groups and at the finals, achieved championship for the first time in its history. The A National Men's Volleyball Team defeated Latvia 3-0 at the match played in Sivas on 26 May 2019, which was the first match of the CEV Gold League, thereby achieving its first victory. Facing Belgium on 29 May in Brussels, the Efes of the Net defeated their opponents 3-1. This time facing Slovakia in Nitra on 1 June, Turkey scored 3-0. Hosting Slovakia in Malatya on 8 June, Turkey defeated its opponent 3-0 after a comfortably played match. Playing with Belgium in Trabzon on 12 June, the team defeated its opponent 3-1, guaranteed being a finalist at CEV Gold League twice over. Meeting Latvia in Riga at the 6th and final match in the group on 16 June, the Efes of the Net defeated their opponent 3-1, and rose undefeated to the finals at the CEV Europe Gold League that would be played on 21-22 June in Estonia.

Estonya'da Tarih Yazdılar

A Millî Erkek Voleybol Takımı, 2019 CEV Avrupa Altın Ligi Dörtlü Finali'ndeki ilk maçında ev sahibi Estonya'yı 3-1 yenerek finale yükseldi. Estonya'nın başkenti Tallin'de oynanan maçın ilk setini Türkiye 25-23 önde tamamlayarak, 1-0 öne geçti. Estonya ikinci seti 25-22 kazanıp skoru eşitlese de A Millî Erkek Voleybol Takımı karşılaşmayı 3-1 kazandı. Millîlerin finaldeki rakibi ise Hollanda'yı 3-1 mağlup eden Belarus oldu. Bir gün sonra oynanan maçta müthiş oynayan A Millî Takımı, mücadelede rakibini 3-0 mağlup ederek büyük bir başarıya imza attı ve tarihinde ilk kez namağlup Avrupa Altın Ligi şampiyonu oldu. Finale kalan Türkiye ve Belarus, ayrıca temmuz ayında Slovenya'nın Ljubljana şehrinde yapılacak FIVB Challenger Kupası'na katılma hakkı elde etti.

Jenerasyon Değişikliği ile Başarı Geldi

Türkiye Voleybol Federasyonu Başkanı Mehmet Akif Üstündağ, millî takımın başarısıyla büyük gurur duyduklarını belirterek, kadın takımlarının ardından erkeklerin de Avrupa voleybolunda söz sahibi olmaya başladığını söyledi. Başkan Üstündağ yaptığı açıklamada; "Efelerimiz, Estonya'da düzenlenen CEV Avrupa Altın Ligi Finalleri'nde namağlup şampiyon olarak çok önemli bir başarı elde etti. Genç oyuncuların oluşan bir jenerasyon değişikliğine gittik. Bu değişimin ardından kısa sürede bu başarı elde edildi. Tüm oyuncuları, teknik ekibi ve başarıda emeği olan herkesi bir kez daha kutluyorum. İnşallah bunun devamı gelecek. Önümüzde Temmuz ayının başında Slovenya'da düzenlenecek FIVB Challenge Kupası, ardından da Avrupa Voleybol Şampiyonası var. Hedefimiz bu turnuvalarda da elde ettiğimiz başarıyı sürdürmek" dedi.

They Wrote History In Estonia

The A National Men's Volleyball Team defeated its host Estonia 3-1 at the first match at the 2019 CEV Europe Gold League Final Four, and made it to the finals. Turkey completed the first set of the match, that was played in the Estonian capital of Tallinn, 25-23, which brought it 1-0 ahead of its opponent. Although Estonia won the second set by 25-22 and equalised the score, the A National Men's Volleyball Team won the match 3-1. The opponent of the national team at the final was Belarus, which had defeated the Netherlands 3-1. Showing an epic game at the match that was played a day later, the A Men's National Team achieved a great success by defeating its opponent 3-0, and became undefeated European Gold League champion for the first time in its history. Turkey and Belarus, which made it to the finals, also won the right to join the FIVB Challenger Cup which will be held in Ljubljana, Slovenia.

Success Came With A Change In Generations

Turkish Volleyball Federation President Mehmet Akif Üstündağ indicated that they were proud of the national team's success, and said that the men's team has started to make a name in European volleyball after the women's team. In the statement he gave, President Üstündağ said, "Our Efes achieved a very important success by becoming undefeated champion at the CEV Europe Gold League Finals held in Estonia. We effected a generation change and recruited young players. This success was achieved shortly after this change. I once more congratulate all of the players, the technical team, and everyone who has a share in this success. Hopefully this will continue. There is the FIVB Challenge Cup that will be organised in Slovenia next June, and the European Volleyball Championship. Our goal is to sustain the success we achieved at these tournaments".

Rakilere Hiç Şans Tanımadık

A Millî Erkek Takımı'nın Antrenörü Nedim Özbey, rakiplerine şans tanımadıklarını söyledi. Türkiye'de oynanan grup etabında Anadolu halkının millî takımı başına bastığını belirten tecrübeli antrenör, "Türk halkı, Sivas, Malatya ve Trabzon'da tribünlerin tamamını doldurarak inanılmaz bir atmosfer oluşturdular. Uzun yıllardır millî takıma hizmet ediyorum, daha önce hiç böyle bir şey ile karşılaşmamıştım. Gerçekten çok duygulandım, ağlayacak gibi oldum. Grup aşamasını zorlanmadan geçtikten sonra Dörtlü Finalde ise sırayla ev sahibi Estonya ve Belçika'ya hiç şans tanımadık ve galip ayrıldık. Bize destek veren herkesi ve takımımızı kutluyorum. Genç ve yetenekli oyuncularımız var. Kupayı kazanabileceklerine inanıyorlardı. İnanılmaz bir performans sergilediler" diye konuştu.

FIVB Challenger Kupası'nda 4. Oldular

CEV Altın Ligi şampiyonu olan A Millî Erkek Voleybol Takımı, 3-7 Temmuz tarihlerinde Slovenya'da düzenlenen FIVB Challenger Kupası'nda zorlu mücadeleler sonucu bronz madalyayı kayırarak 4. sırayı aldı.

We Did Not Give Our Opponents A Break

Nedim Özbey, trainer of the A National Men's Team, said that they did not give their opponents a break. Indicating that the people of Anatolia embraced the national team at the group lap played in Turkey, the experienced trainer said, "Filling the stands in Sivas, Malatya and Trabzon, the Turkish people created an unbelievable atmosphere. I have been serving the national team for many years, but I have never seen the like. I was really moved; I was about to burst into tears. Passing the group lap without difficulty, we did not give host Estonia and Belgium a break at the Final Four, and left as the champion. I congratulate our team and all that supported us. We have young and gifted players. They believed they could win the cup. They demonstrated an unbelievable performance".

They ranked 4th at the FIVB Challenger Cup.

The A National Men's Volleyball Team, which was the CEV Gold League champion, missed the bronze medal and ranked 4th after challenging competitions at the FIVB Challenger Cup held between 3-7 June in Slovenia.

YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜNÜN İLK ON YILI

THE FIRST TEN YEARS
OF THE YUNUS EMRE
INSTITUTE

2009 YILINDA BAKANLAR KURULU KARARIYLA KURULAN YUNUS EMRE VAKFI BU SENE 10. YAŞINI KUTLUYOR. ON YIL BOYUNCA DİL, BİLİM VE KÜLTÜREL DİPLOMASİ FAALİYETLERİ YÜRÜTEN YUNUS EMRE VAKFI, TÜRKİYE'NİN TEZLERİNİ DOĞRU KANALLAR AÇARAK ANLATMAYA DEVAM EDİYOR.

FOUNDED UNDER A CABINET DECREE IN 2009, THE YUNUS EMRE FOUNDATION CELEBRATES ITS TENTH ANNIVERSARY. HAVING CONDUCTED LANGUAGE, SCIENCE AND CULTURAL DIPLOMACY ACTIVITIES FOR A DECADE, THE YUNUS EMRE FOUNDATION CONTINUES TO EXPLAIN TURKEY'S THESES BY OPENING THE RIGHT CHANNELS.

Yunus Emre Vakfı, bundan yaklaşık on yıl önce Türkiye Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu kararıyla kurulmuştu. 5653 Sayılı Kanun'a göre, Yunus Emre Vakfı, "Türkiye'nin kültürel mirasını, Türk dilini, kültürünü ve sanatını tanıtmak, Türkiye'nin diğer ülkeler ile dostluğunu geliştirmek, kültürel alışverişini artırmak, bununla ilgili yurt içi ve yurt dışındaki bilgi ve belgeleri dünyanın istifadesine sunmak, Türk dili, kültürü ve sanatı alanlarında eğitim almak isteyenlere yurt dışında hizmet vermek"ti.

Yunus Emre Vakfının kuruluş aşamasında yakından ilgilenen Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan (o dönem Başbakan), Vakfın Ulus'taki tarihi binasında gerçekleştirilen açılış töreninde bizleri yalnız bırakmamıştı.

Açılış töreninde, Yunus Emre'nin ismiyle müsemma bir anlayışın gelecek nesillere taşınmak üzere temelini atıldığını ve Yunus Emre Enstitüsünün Türkiye'nin tanıtımı noktasında bir sıçrama teşkil edeceğine inandığını söyleyen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Enstitümüzün "Türkiye'nin yurt dışındaki vitrini hâline geleceğini" düşündüğünü belirterek şöyle devam etmişti:

"Türkiye, böyle bir vakfın kurulması noktasında çok geç kalmıştır. Yıllar öncesinde kurulması ve faaliyet göstermesi gereken, buna ciddi şekilde ihtiyaç duyulan bu vakfın bu dönemde kurulmasından ve bugün açılışının yapıyor olmasından ayrıca büyük bir bahtiyarlık duyuyoruz. Dünyada birçok ülke, özellikle de gelişmiş ülkeler, yüzyıllar öncesinden bu tür vakıfları kurdular ve kurmakla kalmadılar, bu hususta çok büyük destekler verdiler. Buldukları ülkelerde kendilerini tanıtmak, kültürlerini aktarmak ve lobi yapmak adına faaliyette bulundular.

Umuyor ve inanıyorum ki, Vakfımız kısa süre içerisinde o yılların gecikmişliğini telâfi edecek ve Türkiye'nin yurt dışındaki vitrini hâline gelecektir. Dışişleri Bakanlığımızın, Millî Eğitim Bakanlığımızın, Kültür Bakanlığımızın ve TİKA'nın ayrı ayrı yürüttüğü tanıtım ve kültür faaliyetleri böylece tek bir merkezden sistemli bir şekilde yürütülecektir. Yunus Emre Vakfı ve Yunus Emre Enstitüsünün ülkemiz adına, ülkemizin tanıtımı noktasında bir sıçrama teşkil edeceğine inanıyorum."

Türkçe eğitimi vermekle kültürümüzü dışarıya tanıtmada önemli bir merkez olacağını söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin ekonomik krizlerle, terör saldırılarıyla değil, zengin ve seçkin birikimiyle kendisini anlatacağını vurgulayarak şöyle konuşmuştu:

"Türkiye çok farklı bir dönem yaşıyor. Türkiye'nin yurt dışındaki

The Yunus Emre Foundation was established around ten years ago, through a Cabinet Decree made by the Cabinet Council of the Republic of Turkey. According to Law No. 5653, the mission of the Yunus Emre Foundation was to "Advertise Turkey's cultural heritage, the Turkish language, culture and art, develop friendship between Turkey and other countries, increase cultural exchange, make information and documents in the country and abroad available for use by the world, and serve those who wish to receive training on Turkish language, culture and art abroad".

Our President, Mr. Recep Tayyip Erdoğan (then Prime Minister), who took a keen interest in the founding of the Yunus Emre Foundation, was with us at the opening ceremony conducted at the Foundation's historical building in Ulus.

Speaking at the opening ceremony, President Recep Tayyip Erdoğan said that the foundations of an understanding fitting the name of Yunus Emre were laid to be handed down to later generations, that he believed the Yunus Emre Foundation would constitute a leap in advertising Turkey, becoming "Turkey's showcase abroad", and continued:

"The establishment of such a foundation has been delayed for too long. We are very glad that this foundation, which should have been founded many years ago and which is sorely needed, is established during this period, and that its opening ceremony is held today. Many countries in the world, especially developed countries, established such foundations centuries ago, and what is more, provided much support for such undertakings. They carried out activities to introduce themselves to countries in which they were present, to transfer their culture, and to conduct lobbying activities.

I hope and believe that our Foundation will quickly make up for a lost time, and become Turkey's showcase abroad. This way, the advertisement and culture activities carried out separately by our Foreign Ministry, Ministry of National Education, Ministry of Culture and TİKA will be conducted systematically from a single centre. I believe that the Yunus Emre Foundation and the Yunus Emre Institution will prove to be a leap for our country, and in the effort to advertise our country."

Indicating that the Foundation will become an important centre for advertising our culture abroad through language education, President Erdoğan emphasised that Turkey will present itself not through economic crises or terrorist attacks, but through its rich and distinguished accumulation, and said:

"Türkiye, böyle bir vakfın kurulması noktasında çok geç kalmıştır. Yıllar öncesinde kurulması ve faaliyet göstermesi gereken, buna ciddi şekilde ihtiyaç duyulan bu vakfın bu dönemde kurulmasından ve bugün açılışının yapıyor olmasından ayrıca büyük bir bahtiyarlık duyuyoruz."

"The establishment of such a foundation has been delayed for too long. We are very glad that this foundation, which should have been founded many years ago and which is sorely needed, is established during this period, and that its opening ceremony is held today.

tanıtımında bu eser ve benzer eserler çok büyük faydalar sağlayacaktır. Özellikle Türkçe eğitimi verme noktasında, kültürümüzü dışarıya tanıtmada ve taşımada burası önemli bir merkez olacaktır. Bundan dolayı atılan bu adımı çok çok önemsiyorum. Türkiye; Antalya'daki denizden, İstanbul'daki müzeden, sadece Mevlana gibi bir gönül dostundan ibaret değildir. Türkiye; ekonomik krizlerle, terör saldırılarıyla, cinayetlerle anılan, bu şekilde tanınmayı hak eden bir ülke değildir. İşte, bizi bu şekilde tanıtmaya gayret edenlere en büyük cevabı Yunus Emre Vakfı, Yunus Emre Enstitüleri, akademileri verecektir. Biz, bin yıllar boyunca kendi öz kültürüyle birlikte farklı kültürleri, farklı medeniyetleri potasında yoğurmuş, harmanlamış, eşsiz bir medeniyet inşa etmiş bir ülkenin, bir tarihin, bir mirasın taşıyıcılarıyız.

Türkçe, sadece bu topraklarda yaşayan insanların iletişim dili değildir. Türkçe, aynı zamanda bir bilim dili, aynı zamanda bir sanat dili, edebiyat dilidir. Türkçe, Yunus Emre'nin, Pir Sultan Abdal'ın, Karacaoğlan'ın Fuzulî'nin, Bakî'nin, Nâzım Hikmet'in, Necip Fazıl'ın dilidir. Bu topraklarda şekil bulan mimarî, Yemen'den Kırım'a, Pekin'den Viyana'ya kadar çok geniş bir coğrafyada eserler ve izler bırakmıştır. Bütün sanat dallarımız, mutfak kültürümüz, musikimiz yine çok geniş bir coğrafyaya hitap etmektedir. Böyle zengin bir mirasın sahipleri ve varisleri olarak inanıyorum ki, bunları ayağa kaldırmak bizler için çok ciddi bir sorumluluk olacaktır. Biz, şu anda bunu yapmanın gayreti içerisindeyiz."

Yunus Emre Enstitüsünü, Türkiye'nin yeni yüzü ve Türkiye'nin dünyaya açılan kapısı olarak niteleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan sözlerini şöyle tamamlayacaktır:

Şu anda açtığımız Yunus Emre Vakfı da bu zincirin güçlü bir halkası, dünyaya açılan kapımız olacaktır. Milletimizin desteğiyle, milletimizin hayır dualarıyla bunları gerçekleştirdik, inşallah daha da fazlasıyla gerçekleştirmeye devam edeceğiz. Türkiye'nin yeni yüzü, Türkiye'nin dünyaya açılan kapısı Yunus Emre Vakfının ülkemiz ve milletimiz adına hayırlara vesile olmasını diliyor; çalışmalarda görev alan ve alacak olan tüm barış bekçilerine başarılar temenni ediyorum."

On yıl boyunca Yunus Emre Enstitüsü, Türkiye'nin birikim ve dinamiklerini yurt dışında temsil etmişti. Dünyanın pek çok ülkesinde dil, bilim ve kültür diplomasisinin araçlarını kullanarak Türkiye'nin tezlerini doğru kanallara bularak anlatmaya çalışan Yunus Emre Enstitüsü, aynı zamanda Türkiye'nin diğer ülkelerle dostluğunu artırmaya ve pekiştirmeye çalışmaktadır.

"Turkey is living in a very different era. This work and similar works will provide great benefit in introducing Turkey to foreign countries. This place will become an important centre especially in providing Turkish language education, and introducing and conveying our culture abroad. For this reason, I consider this step very important. Turkey does not consist solely of the sea in Antalya, the museum in Istanbul, or a friend of the soul such as Rumi. Turkey is not a country that deserves to be known through economic crises, terrorist attacks and murders. The Yunus Emre Foundation, Yunus Emre Institutes and academies will give a fitting reply to those who wish to present us in that light. We are the conveyors of a country, a history, a legacy that has blended many different cultures and civilisations in its own culture for thousands of years, and that has built a matchless civilisation.

The Turkish language is not only the means of communication of the people living in this country. It is also a language of science, art and literature. Turkish is the language of Yunus Emre, Pir Sultan Abdal, Karacaoğlan, Fuzuli, Baki, Nazım Hikmet and Necip Fazıl. The architecture that has taken shape on this land has left many monuments and marks in a very large geography stretching from the Yemen to Crimea, and from Beijing to Vienna. Today, our crafts, culinary culture and music still address a very wide geography. I believe that raising these once more will be a very serious responsibility for us, who are the owners and inheritors of such a rich legacy. Currently, we are making efforts in that direction."

Describing the Yunus Emre Institute as Turkey's new face and Turkey's gateway to the world, President Erdoğan continued:

"The Yunus Emre Foundation, which we are now opening, will constitute a strong link in this chain, our gateway that opens to the world. We succeeded with our people's support, with their prayers, and God willing, we will achieve even more. I hope that the Yunus Emre Foundation, which is Turkey's new face, its gateway to the world, will bring fortune to our country and nation, and I wish success to all of those guardians of the peace who have taken part, and will take part, in these efforts."

For the last decade, the Yunus Emre Institute has been representing Turkey's accumulation and dynamics abroad. Explaining Turkey's theses by finding the right channels through the use of the tools offered by language, science and culture diplomacy in many countries in the world, the Yunus Emre Institute also strives to increase and strengthen Turkey's friendship with other countries.

Ten years ago, the Institute opened its first foreign centre in late 2009 in Sarajevo to increase the number of Turkey's friends, and through the years has become an institution that operates on five continents.

Enstitü on yıl önce, Türkiye'yi seven insan sayısını artırmak amacıyla ilk yurt dışı merkezinin 2009 yılı sonunda Saraybosna'da açmış ve yıllar içerisinde beş kıtada faaliyet gösteren bir kuruluşa dönüşmüştür. Yurt dışında ilk Yunus Emre Enstitüsünün Bosna Hersek'in başkenti Saraybosna'da açılmasının da şüphesiz bir anlamı bulunuyordu.

Türkiye'nin tarihî mirasına sahip çıkarak gelecekte dost ve müttefik kazanmak arzusuyla Saraybosna'da ilk merkezin açılışını gerçekleştiren Yunus Emre Enstitüsü, 2019 itibarıyla 48 ülkede 58 merkeze ulaşmıştır. Aynı zamanda Türkoloji Projesi vasıtasıyla 87 uluslararası üniversiteyle iş birliği içinde çalışmalarına devam etmektedir.

58 merkeziyle farklı kıtalarda ve çok çeşitli ülkelerde faaliyet gösteren Yunus Emre Enstitüsünün kuşkusuz önceliği yabancılara Türkçe öğretmekti ve bu öğretimin temel kaynaklarını kendi içinde hazırlamaktı. Türkçenin uluslararası standartlarda öğretimi için kitap ve yardımcı materyallerin hazırlanması, okutmanların eğitimi, sınıf içi etkinliklerin zenginleştirilmesi, eğitim setlerinin yazılması gibi önemli hazırlık devresini kısa zamanda tamamlamıştır. Öyle ki, bugün Yunus Emre Enstitüsü, "Tercihim Türkçe Projesi"yle Bosna Hersek'te 159 okulda (8522), Malezya'da 6 okulda (539), Kosova'da 13 okulda (533), Gürcistan'da 5 okulda (489), Azerbaycan Karabağ'da 2 okulda (235), Romanya'da 5 okulda (136), Japonya'da 3 okulda

Without a doubt, opening the first foreign Yunus Emre Institute in Bosnia and Herzegovina was significant.

Having opened its first centre in Sarajevo to claim Turkey's historical legacy, and to win friends and allies for the future, the Yunus Emre Institute now has 58 centres in 48 countries as of 2019. It also continues to cooperate with 87 international universities through its Turkology Project.

Operating on different continents and in many different countries with its 58 centres, the priority of the Yunus Emre Institute was, without doubt, teaching Turkish to foreigners, and preparing the basic resources of this education within itself. In a short time, it completed an important preparatory phase involving the preparation of books and auxiliary material for the teaching of the Turkish language at international standards, the training of the lecturers, the enrichment of classroom activities, and the writing of educational sets. In fact, today, under the "I Choose Turkish Project" carried out by the Yunus Emre Institute, 8522 students in 159 schools in Bosnia and Herzegovina, 539 students in 6 schools in Malaysia, 533 students in 13 schools in Kosovo, 489 students in 5 schools in Georgia, 235 students in 2 schools in Nagorno-Karabakh, 136 students in 5 schools in Romania, 77 students in 3 schools in Japan, and 52 students in 3 schools in Poland have chosen to learn Turkish as their second elective foreign language.

(77), Polonya'da 3 okulda ise (52) öğrenci Türkçeyi seçmeli ikinci yabancı dil olarak öğreniyorlar.

Küreselleşen dünyada uzakları daha yakın hale getirmek ve ulaşamadığımız bir insan kalmaması için dijital platformlarda Türkçe öğretimi için de çalışmalar yapılarak Türkçe Öğretim Portal'ını yayına hazırlamıştır. Tamamen internet üzerinden yayın yapan Türkçe Öğretim Portal'ından Türkçe öğrenen kursiyer sayısı ise, 242.800'ü bulmuştur. Türkçe Öğretim Portalı, tematik ve gerçek hayattan alınan konularla Türkçe öğretmeye, Türkiye ile irtibat kurmak isteyen insanlara ulaşmaya devam ediyor.

58 merkezimizde ise fiziki imkânları kullanarak ve doğrudan insana dokunarak okutmanlarımızın öncülük ettiği Türkçe öğretimiyle 10 yılda yüz elli bin kursiyer Türkçe öğrenmişti.

Bütün bu süreçlerden başarıyla geçerek iyi derecede Türkçe öğrenen kursiyerlerimizi ise Türkçe Yaz Okulu'na davet ederek bir ay boyunca Türkiye'de eğitim almaları ve Türkiye'yi yakından tanımaları sağlanmıştır.

Kuşkusuz Yunus Emre Enstitüsü, Türkiye'nin kültürel birikimini olağanüstü bir çabayla aktarmaya ve doğru anlatmaya çalışmıştır. Merkezlerimizin bulunduğu yerel sivil toplum kuruluşlarıyla, sanatçı ve bilim insanlarıyla temas halinde olarak Türkiye'nin imkânları ve fırsatları tezlerini on seneden beri anlatılmaya çalışılmaktadır. Türkiye haftaları, Türk sinema haftaları, konserler, sempozyumlar, ilmi toplantılar, gösteriler, festivallerle Yunus Emre Enstitüsü, ülkemizin kültür kodlarını anlatmaya gayret ederek önemli projelere de imza atmıştır.

Enstitü, dil, bilim ve kültür diplomasisi yoluyla ülkemizin birikim ve dinamiklerini anlatmaya devam ediyor. Öyle ki, Türkiye Akademik ve Bilimsel İş Birliği Projesiyle (TABİP), Türkiye'nin akademik ve bilimsel iş birliğini geliştirmeyi hedefliyor. Bilim diplomasisinin ülkeler açısından çok ciddi bir imkân ve imtiyazlarını fark eden Enstitü, Türkiye'nin küresel platformdaki algısına pozitif katkılar sunmak amacıyla projeyi yürütüyor.

2009-2019 yılları arasında geçen on yıl boyunca Yunus Emre Enstitüsü burada özetlemeye çalıştığımız önemli proje ve çalışmaları yürütmüştür. Kuşkusuz Enstitü de, 10 yıl boyunca tecrübe kazanarak faaliyetlerini zenginleştirmeye ve çeşitlendirmeye gayret etmektedir.

To bridge distances in the globalising world and to reach everyone in the world, it has carried out work on digital platforms, and has prepared the Turkish language Teaching Portal. The number of trainees learning the Turkish language over the Turkish language Teaching Portal, which broadcasts entirely over the Internet, has reached 242.800. The Turkish Teaching Portal continues to teach Turkish and reach people who wish to make contact with Turkey, through the use of thematic subjects taken from real life. In 58 centres, one hundred and fifty thousand students have learned the Turkish language through Turkish language education led by our lecturers by using the physical facilities and making direct contact with people.

Our trainees who succeeded in these stages and acquired a good knowledge of the Turkish language were invited to a Turkish Language Summer School that would last a month, by which they were to be educated in Turkey and know Turkey better.

Without a doubt, the Yunus Emre Institute has made extraordinary efforts to communicate and accurately explain Turkey's cultural accumulation. Being in contact with local non-governmental organisations, artists and scientists in the places where our centres are located, we have been striving to explain the facilities and opportunities offered by Turkey for the last ten years. The Yunus Emre Institute made efforts to relate our country's culture codes by organising Turkish weeks, Turkish cinema weeks, concerts, symposia, scientific meetings, performances and festivals, and created important projects.

Through language, science and culture diplomacy, the Institute continues to relate our country's accumulation and dynamics. So much so that, it aims at developing Turkey's academic and scientific cooperation through the Turkish Academic and Scientific Cooperation Project (TABİP). Having noticed the significant possibilities and privileges science diplomacy offers to countries, the Institute conducts the project to make positive contributions to how Turkey is perceived on the global platform.

During the ten years between 2009 and 2019, the Yunus Emre Institute carried out the important projects and work which we have attempted to summarise here. Without a doubt, the Institute has been making efforts to enrich and diversify its activities through the experience it has gained during these 10 years.

Esmâ Sultan Yalısı'nda 10. Yıl

Yunus Emre Vakfı kuruluşunun 10. yılında İstanbul'da, Esmâ Sultan Yalısı'nda bir dizi etkinlik düzenlemiştir. 4 Mayıs 2019 tarihinde Esmâ Sultan Yalısı'nda düzenlenen kutlama töreni, yerli ve yabancı çok sayıda davetlinin katılımıyla gerçekleşti.

Programın açış konuşmasında Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Şeref Ateş 10 yıldır Türkiye'nin dünyayla bağlantısını kuvvetlendirmek için aralıksız çalıştıklarını söyledi.

Enstitü'nün, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Başbakanlığı döneminde kurulduğunu anımsatan Prof. Dr. Şeref Ateş, "10 yıldır yurt dışında kurduğumuz 58 kültür merkezi ve irtibat noktalarıyla yüz binlerce insana Türkçe öğretmek, binlerce kültür sanat faaliyeti yaparak, kültürel diplomasi faaliyetleri yürüterek, Türkoloji bölümlerini destekleyerek, Türkiye'nin bilinirliğini ve itibarını artırdık. Bugüne kadar yürüttüğümüz kültür ve kamu diplomasisi faaliyetlerine bilim diplomasisi faaliyetlerini de ekleyerek bilgi ve bilim vasıtasıyla da dünya ülkeleri ile Türkiye'yi irtibatlandırmaya çalışmaktayız" diye konuştu.

10th Anniversary at Esmâ Sultan

A series of events were organised at Esmâ Sultan Yalısı in Istanbul to mark the 10th anniversary of the Yunus Emre Foundation. The celebration that took place at Esmâ Sultan Yalısı on 4 May 2019 was attended by many domestic and foreign guests.

In the opening speech for the programme, Yunus Emre Institute President Prof. Dr. Şeref Ateş said that they have worked non-stop for 10 years to strengthen Turkey's connection with the world.

Reminding the audience that the Institute was founded during President Recep Tayyip Erdoğan's Prime Ministry, Prof. Dr. Şeref Ateş said, "Teaching the Turkish language to hundreds of thousands of people, organising thousands of culture and art events, conducting culture diplomacy activities, and supporting Turkology departments through 58 culture centres opened abroad during the last ten years, we increased Turkey's recognition and reputation. Adding science diplomacy activities to the cultural and public diplomacy activities we have conducted to date, we are making efforts to establish contact between countries in the world and Turkey through knowledge and science.

Prof. Dr. Şeref Ateş kültürel faaliyetlerin bir zorunluluk değil aşkla yapılabileceğini belirterek, kültürü bir "yumuşak güç" olarak değil, "bir tanışma ve aktif, pozitif barışı tesis etme olarak" gördüklerini vurguladı.

Yunus Emre Enstitüsünün Türkiye'nin tarihi ve kültürel geçmişinden aldığı güçlü kendine has bir misyonu olduğunu aktaran Prof. Dr. Ateş, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Doğu ve batı ülkelerinin uygulamalarını takip ederek, Türkiye'ye has bir kültürel diplomasi anlayışı geliştirmek için çaba sarf ediyoruz. Doğu ve batı olarak adlandırabileceğimiz iki farklı yaklaşım karşısında tarafsız, dengeli ve kendimize uygun olanı alarak sentez yapmayı amaçlayan bir yaklaşımı benimsiyoruz. Anadolu geleneği ve bilgeliği gereği, Batılı ülkelerin de Doğulu ülkelerin de yaklaşımlarına eşit mesafedeyiz."

Indicating that cultural activities can be carried out with love and not by compulsion, Prof. Dr. Şeref Ateş emphasised that they see culture not as a "soft force", but as "an introduction, and the institution of active and positive peace".

Relating that the Yunus Emre Institute has a specific mission through the strength it draws from Turkey's history and cultural past, Prof. Ateş said:

"Following the practices of eastern and western countries, we are striving to develop a cultural diplomacy understanding that is specific to Turkey. We have adopted an impartial and balanced approach that aims making a synthesis by receiving what is suitable for us from the two different approaches we may refer to as eastern and western. As a result of the tradition and wisdom of Anatolia, we are at an equal distance to the approaches of both Western and Eastern countries."

GDPNet Başkanlığı Katar'da

Dünyaya baktığımızda hiç olmadığı kadar kardeşliğe ihtiyacımız olduğunu görüyoruz. Dayanışmaya çok ihtiyacımız var. Katar bu kardeşlik için üzerine düşen her şeyi yapmaya çalışıyor. Bundan sonra da kültürün, diplomasinin ve kardeşliğin bir aracı olması için çalışmaya devam edeceğiz.

Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Şeref Ateş, Enstitü'nün başkanlığını yaptığı Küresel Diplomasi Ağının (GDPNet) dönem başkanlığının Katar'ın Katara Kültür Vakfı'na devir tesliminde, GDPNet'in gelişmesi ve ülkeler arasındaki dostluk bağlarının

GDPNet Presidency Handed Down to Qatar

Looking at the world, we see that we need brotherhood as we never have been before. We are in sore need of solidarity. Qatar is doing its best to ensure this brotherhood. We will continue working to make culture a means of diplomacy and brotherhood.

During the handover ceremony for the term presidency of the Global Diplomacy Network (GDPNet) presided over by the Institute to the Katara Cultural Village Foundation, Yunus Emre Institute President Prof. Dr. Şeref Ateş said that they had been working for three years to develop GDPNet and strengthen the ties of friendship among

kuvvetlenmesi için üç yıldır çalıştıklarını da ifade etti.

Katara Kültür Vakfı Genel Müdürü Khalid bin İbrahim al Sulaiti de devir teslim töreninde yaptığı konuşmada, kültürün ülkeler arasındaki dostlukta önemli bir enstrüman olduğunu dile getirdi.

Sulaiti, "Dünyaya baktığımızda hiç olmadığı kadar kardeşliğe ihtiyacımız olduğunu görüyoruz. Dayanışmaya çok ihtiyacımız var. Katar bu kardeşlik için üzerine düşen her şeyi yapmaya çalışıyor. Bundan sonra da kültürün, diplomasinin ve kardeşliğin bir aracı olması için çalışmaya devam edeceğiz" diye konuştu.

Devir teslim töreninde Türk sanat tarihçisi Prof. Dr. Nurhan Atasoy ve ekibi tarafından özel olarak hazırlanan Kanuni Sultan Süleyman kaftanı da Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Şeref Ateş tarafından Sulaiti'ye takdim edildi.

Ayrıca, dünyanın ilk yazılı barış anlaşmalarından biri olarak bilinen Kadeş Barış Anlaşması'nın orijinaline sadık kalınarak tasarlanan replikası da GDP dönem başkanlığı boyunca sergilenmek üzere Katara Kültür Vakfı'na devredildi.

Programa, iş, sanat ve bilim dünyasından çok sayıda davetlinin yanı sıra Ürdün Kraliyet ailesi mensupları ve gazeteciler katıldı.

countries.

During the speech he delivered at the handover ceremony, Katara Cultural Village Foundation General Director Khalid bin Ibrahim al Sulaiti said that culture is an important instrument for friendship among countries.

Sulaiti said, "Looking at the world, we see that we need brotherhood as we never have been before. We are in sore need of solidarity. Qatar is doing its best to ensure this brotherhood. We will continue working to make culture a means of diplomacy and brotherhood".

During the handover ceremony, the Süleyman the Magnificent caftan prepared specially by Turkish art historian Prof. Dr. Nurhan Atasoy and her team was presented to Sulaiti by Yunus Emre Institute President Prof. Dr. Şeref Ateş.

Also, a faithful replica of the Kadesh Peace Treaty, known to be one of the first written peace treaties in the world, was handed over to the Katara Cultural Village Foundation to be displayed during its term presidency of the GDP.

The programme was attended by many guests from the business, art and science worlds, as well as members of the royal house of Jordan, and journalists.

TELAŞIN VE LİSTELERİN UZAĞINDA BİR GEZİ KİTABI

A TRAVEL BOOK FAR
FROM FUSS AND LISTS

Özge Uysal

**Mutluluk gidilen yolun üzerindedir,
yolun sonunda değil.**
Epiktetos

Happiness is on the road,
not where it leads.
Epictetus

Ben tam bir Ege düşkünüyüm, her sene muhakkak Ege'de tatil yaparım. Üstelik ben de Egeliyim; yeşile, zeytine, mavinin onlarca tonundaki denizi seyretmeye, akşam esen serin rüzgârlara epey aşinayım. Bu sebeple Melih Uslu'nun Ege'yi Gör ve Yaşa kitabını gördüğümde heyecanlandım ve hemen okuma listeme dâhil ettim.

Önceki kitaplarını da okuduğum için Uslu'nun bize gezilecek yerler listeleri vermediğini; kitaplarında gözünün gördüğünü, burnunun kokladığını, kalbinin hissettiği coşkuyu aktardığını biliyordum. Ege, kendisine nasıl yansdı, Ege'nin kendi halinde ve telaşsız ancak her an sürpriz karşılaşmalara gebe enerjisini onu nasıl etkiledi; yıllardır seyahat eden ve bunu yazdığı metinler-kitaplar aracılığıyla yüzlerce kişiyle paylaşan birinin izlenimlerini merak ediyordum.

Kitabın giriş bölümünde yazar hayatından, seyahat ve seyahat metinleri ile olan profesyonel ilişkisinden detaylı şekilde söz ediyor. Çocukluğundaki seyahatler, özellikle de ailecek Almanya'dan Türkiye'ye yaptıkları seyahatlerin Melih Uslu'nun seyahat etmek ve yolda olmak üzerine düşüncelerini şekillendirdiğini öğreniyoruz. Giriş bölümünde hava yolu seyahatinin gündelik hayatımıza nasıl da yerleştiğinden ancak buna rağmen, örneğin tren gibi, bir sanat malzemesine dönüştürülmemesinden doğan şaşkınlığını da dile getiriyor. Gökyüzü kültürü dediği bu serüvenin de çok yakında

I am a true enthusiast of the Aegean; no matter what, I take a vacation on the Aegean every year. Besides, I am from the Aegean Region; I am familiar with the green, the olives, watching the sea's tens of shades of blue, the cool breeze of the evening. For this reason I got excited when I saw Melih Uslu's book Ege'yi Gör ve Yaşa (See the Aegean Region and Live), and immediately included it into my reading list.

Because I had read his previous books, I knew that Uslu does not give us a list of places to visit, but hands down what his eyes saw, his nose smelt, and the joy his heart felt. How the Aegean reflected on him, how did the unobtrusive and calm energy of the Aegean, which nevertheless is always pregnant to chance meetings, affect him? I was curious about the impressions of one who had been travelling for years, and who shared this with hundreds of people through the texts-books he wrote.

In the introduction to the book, the author writes about his life and his professional relationship with travel and travel texts in detail. We find out that the journeys he took during his childhood, especially those he took with his family from Germany to Turkey, shaped Melih Uslu's thoughts on travelling and being on the road. He also dwells on how air travel has found a place in our daily life, and on his surprise at how this mode of transport has not been converted into a material for art as in

sanatın farklı dallarında yankısını bulacağından emin... Gördüğümüz gibi kitabın giriş kısmı biraz dağınık ilerliyor gibi görünüyor ancak ben bunu dağınıklık olarak değil, heyecanlı bir karşılama ve tanışma merasiminin yansıması olarak yorumluyorum.

Seyahat etmek ve yeni yerler görmek, çağdaş insanın en keyif aldığı aktivitelerin başında geliyor. Neredeyse biletler alınmadan önce listeler oluşturulmaya başlanıyor: Nereye gidilmeli? Neler yenilmeli? En güzel fotoğraf nerede çekiliyor? Hatta işler öyle bir boyuta ulaştı ki gidince yapacaklarım listeleri değil, yapmadan dönmemem gerekenler listeleri oluşturmaya başladık. Sosyal medyada paylaşım merakı ve gittiğimiz yerdeki varlığımızı muhtemelen bir daha bakmayacağımız fotoğraflar ve videolarla kanıtlama ihtiyacı, o anın güzelliğine karşı hepimizi körleştiriyor. Manzaraya bakıyoruz ama görmüyoruz çünkü bu sırada fotoğrafı en iyi açı ile çekmeye çalışıyoruz. Mis gibi kokan yasemini daha koklamadan telefonlara sarılıp en iyi renklerle onu fotoğraflamaya çalışıyoruz. Tüketmeden yolda olmasa ancak yaşadığımız anın içine dahil olmak, listelerin ve sosyal medya paylaşımlarının uzağında aylaklığın keyfini çıkarmakla mümkün olabilir.

Melih Uslu'nun kitabını okurken sevdiğim ve bir seyahatsever olarak kitabın aklımda kalmasını sağlayan şey şuydu: Bu kitap, gerek anlatımıyla gerek tüketim seyahatçiliğinden uzaklığıyla bildiğimiz diğer gezi kitaplarından farklı. Yazar, Ege'yi görün ve yaşayın" diyor ancak bunu listeler vererek yapmıyor. Kendi deneyimini, gezdiği ve gördüğü yerlerdeki kokuları, renkleri, sesleri öyle içtenlikle ve çarpıcı biçimde aktarıyor ki siz de o kekiğin kokusunu almak, denizin turkuaz mavisini görmek istiyorsunuz. Kitapta Ege'ye düşkünlüğüyle bilinen Çetin Altan'ı, Halikarnas Balıkcısı'nı, Azra Erhat'ı anmayı ihmal etmeyen Uslu, Ege'nin yavaşlığını ve telaştan uzaklığını da başarıyla anlatıma yansıtmış.

Okuru, seveni bol olsun!

train journeys. He is sure that this adventure he refers to as the sky culture will soon be reflected in different branches of art... As you can see, the introduction of the book appears to proceed a bit disorderly, but I interpret this not as disorderliness, but as the reflection of an excited meeting and introduction ceremony.

Travelling and seeing new places are chief among the activities enjoyed most by modern humans. Lists are made almost before the tickets are bought. Where must one go? What must one eat? Where can one take the best photographs? In fact, things have reached such an extent that we have started to make lists of things we must under all circumstances do rather than lists of what to do. The eagerness to share on social media and to prove that we actually were at our destination through photographs and videos that we probably will never look at again blinds us to the beauty of the moment. We look at the view but do not see it, because at that moment we are trying to take the photograph at the best angle. Even before smelling the fragrant jasmine, we grope at our telephones, trying to photograph the flower in the best colours. Being on the road without consuming, however, would be possible only by being involved in the moment, and taking pleasure in idleness, far from social media shares.

What I liked while reading Melih Uslu's book, and what caused me to remember the book as a travel-enthusiast, was: This book is different from the travel books we are used to both with its narration and its distance from consumption travel. The author tells us to see and live the Aegean, but does not do this by giving us lists. He relates his experience, the smells, colours and sounds at the places where he travelled and saw so sincerely and strikingly that you too want to smell that thyme, to see the turquoise colour of the sea. Not neglecting to remember Çetin Altan, Halikarnas Balıkcısı and Azra Erhat, who were so fond of the Aegean, Uslu succeeds in reflecting the unhurried and unfussy character of the Aegean to his book.

May his readers and admirers be many!

Under the auspices of the
PRESIDENCY OF THE
REPUBLIC OF TURKEY

YUNUS EMRE
ENSTITÜSÜ
Summer Schools
2019

TABIP

TABIPACADEMY
#DiscoverYourPotential

TABIP

Summer Science Academy

Aviation Technology

Ankara
İstanbul
Kayseri

100
YIL
Eğilim Değiştiriyor
Cumhurbaşkanlığı

22
July

04
August

www.tabip.global
www.tabipacademy.com

TURKISH CINEMA

SUMMER SCHOOL 2019

Istanbul

cinema.yee.org.tr
JULY 22 – AUGUST 4, 2019

Türkçe Öğretim Portaline

Ücretsiz kayıt olarak dünyanın her yerinde Türkçe öğrenebilirsiniz.

